

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ
Lesnická a dřevařská fakulta

Ústav lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie

**Zhodnocení současného stavu a péče o vybraná zvláště
chráněná území okresu Hodonín**

Bakalářská práce

*Prohlašuji, že jsem práci: **Zhodnocení současného stavu a péče o vybraná zvláště chráněná území okresu Hodonín** vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.*

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne

Podpis

Poděkování

Chtěla bych poděkovat panu Ing. Martinu Svátkovi, Ph.D. za jeho cenné rady, trpělivost, komentáře k hodnocení a za čas věnovaný odborným konzultacím navzdory vysokému pracovnímu vytížení. Dále bych chtěla poděkovat paní Ing. Veronice Hanákové z odboru životního prostředí a panu Mgr. Petru Večeřovi ze Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty, o.p.s. Také bych chtěla poděkovat všem, jenž mě na mých cestách doprovázeli.

Abstrakt

Martina Dostálová:

Zhodnocení současného stavu a péče o vybraná zvláště chráněná území okresu Hodonín

V této bakalářské práci bylo hodnoceno 6 maloplošných zvláště chráněných území v okresu Hodonín o celkové rozloze 108,15 ha. U každého území byl podrobně rozebrán jeho současný stav a péče a byly vyhodnoceny výsledky, a to za pomoci metodiky určené k hodnocení ZCHÚ (Svátek, Buček 2005). Pomocí této metodiky získáme rychlý a efektivní přehled o současném stavu a péči o chráněná území.

Práce je sestavena tak, že je nejprve představeno vybrané území a jeho přírodní poměry a poté následuje jeho hodnocení.

Klíčová slova: hodnocení, zvláště chráněná území, současný stav, péče, Hodonínsko, MZCHÚ

Abstract

Martina Dostálová

Evaluation of present state and management of selected specially protected areas in the district Hodonin

In this bachelor work was evaluated 6 small specially protected areas (SPA) in the district Hodonin a total area of 108.15 hectares. There is detailed disassembly present state and management in every one protected areas and interpretation results were evaluated with the assistance of a methodology designed to test the SPA (Svátek, Buček 2005). Using this methodology, we get a quick and efficient overview of the current status and management of protected areas.

The work is composed in such a way that it first introduced the selected area and its natural conditions and followed his evaluation.

Key words: evaluating, specially protected areas, present state, management, Hodonínsko, MZCHÚ

Použité zkratky

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

BK – buk lesní

BO – borovice lesní

DB – dub letní

DBZ – dub zimní

HB – habr obecný

HS – hospodářský soubor

JL – jilm habrolistý

JS – jasan ztepilý

JV – javor mléč

JVJ – javor jasanolistý

KN – katastr nemovitostí

LHC – lesní hospodářský celek

LHO – lesní hospodářské osnovy

LHP – lesní hospodářský plán

LP – lípa srdčitá

MO – modřín opadavý

MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněná území

NPP – národní přírodní památka

NPR – národní přírodní rezervace

OP – ochranné pásmo

PP – přírodní památka

PR – přírodní rezervace

SM – smrk ztepilý

SR – Slovenská republika

SV – severovýchod

SZ – severozápad

TP – topol bílý

TR – třešeň ptačí

TTP – trvale travní porost

ZCHÚ – zvláště chráněná území

Obsah

1. Úvod	9
2. Cíl práce	10
3. Metodika.....	11
3.1 Cíl a principy metodiky (Svátek, Buček 2005).....	11
3.2 Postup hodnocení stavu a péče.....	12
3.2.1 Kritéria	12
3.2.2 Stupnice k hodnocení kritérií	13
3.2.3 Váha kritérií.....	13
3.2.4 Výsledné hodnocení	14
3.3 Postup prací.....	14
3.3.1 Příprava terénního šetření.....	14
3.3.2 Vlastní terénní šetření.....	15
3.3.3 Zpracování dat	15
3.3.4 Výběr území	15
4. Charakteristika přírodních podmínek okresu Hodonín	18
4.1 Vymezení studovaného území	18
4.2 Geomorfologie	19
4.3 Geologické poměry	20
4.4 Pedologické poměry.....	20
4.5 Klimatické poměry.....	21
4.6 Hydrologické poměry	22
4.7 Vegetační poměry okresu Hodonín.....	23
5. Charakteristika hodnocených MZCHÚ	25
5.1 PP Borky	25
5.1.1 Vymezení studovaného území	25
5.1.2 Geomorfologie	26
5.1.3 Geologické poměry	26
5.1.4 Pedologické poměry	26
5.1.5 Klimatické poměry	27
5.1.6 Hydrologické poměry.....	27
5.1.7 Vegetační poměry	27
5.1.8 Výsledky hodnocení	28
5.2 PR Háj u Louky.....	36

5.2.1 Vymezení studovaného území	36
5.2.2 Geomorfologie	37
5.2.3 Geologické poměry	37
5.2.4 Pedologické poměry	37
5.2.5 Klimatické poměry	38
5.2.6 Hydrologické poměry	38
5.2.7 Vegetační poměry	38
5.2.8 Výsledky hodnocení	39
5.3 PR Hloží	47
5.3.1 Vymezení studovaného území	47
5.3.2 Geomorfologie	48
5.3.3 Geologické poměry	49
5.3.4 Pedologické poměry	49
5.3.5 Klimatické poměry	49
5.3.6 Hydrologické poměry	50
5.3.7 Vegetační poměry	50
5.3.8 Výsledky hodnocení	51
5.4 PR Moravanské lúky	59
5.4.1 Vymezení studovaného území	59
5.4.2 Geomorfologie	60
5.4.3 Geologické poměry	60
5.4.4 Pedologické poměry	60
5.4.5 Klimatické poměry	60
5.4.6 Hydrologické poměry	61
5.4.7 Vegetační poměry	61
5.4.8 Výsledky hodnocení	62
5.5 PP Osypané břehy	70
5.5.1 Vymezení studovaného území	70
5.5.2 Geomorfologie	71
5.5.3 Geologické poměry	72
5.5.4 Pedologické poměry	72
5.5.5 Klimatické poměry	73
5.5.6 Hydrologické poměry	73
5.5.7 Vegetační poměry	73
5.5.8 Výsledky hodnocení	75

5.6 PP Střečkův kopec	85
5.6.1 Vymezení studovaného území	85
5.6.2 Geomorfologie	85
5.6.3 Geologické poměry	86
5.6.4 Pedologické poměry	86
5.6.5 Klimatické poměry	86
5.6.6 Hydrologické poměry	87
5.6.7 Vegetační poměry	87
5.6.8 Výsledky hodnocení	88
6. Shrnutí výsledků.....	95
6.1 Souhrnný přehled výsledků hodnocení vybraných MZCHÚ.....	95
6.2 Výsledky hodnocení jednotlivých kritérií současného stavu	97
6.3 Výsledky hodnocení jednotlivých kritérií péče	104
6.4 Srovnání průměrných výsledných hodnocení přírodních památek (PP) a přírodních rezervací (PR)	110
7. Diskuze.....	113
7.1 Porovnání výsledků všech zhodnocených území v okrese Hodonín	113
8. Závěr.....	119
9. Summary	121
10. Použité podklady a zdroje informací.....	123

1. Úvod

Maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ) zaujímají z hlediska ochrany národní či regionální přírodní bohatství. O tato území, jež byla vyhlášena jako MZCHÚ, je potřeba náležitě pečovat a velmi důležité je zachovávat jejich předmět ochrany a přispívat k jejich rozvoji.

Tato obvykle menší území (jako přírodní rezervace (PR) a přírodní památky (PP) – hodnoceny v této bakalářské práci) mají mimořádné přírodní hodnoty a můžeme na nich pozorovat zastoupení ekosystémů, jež pomalu mizí z území ČR nebo se v našem státě nacházejí už jen zbytkově. Činností člověka bylo zničeno už mnoho hektarů cenných ekosystémů. Tyto fragmenty chráněné v MZCHÚ mají ekologický, vědecký nebo estetický význam.

V současné době s intenzivním zemědělstvím a stále se rozvíjejícím průmyslem i dopravou, kdy je vyvíjen stále větší tlak na přírodu a její prvky, je stále těžší najít nenarušené části přírody. Přitom příčinou je často sám člověk, který technickým pokrokem a rozvojem společnosti poškozují životní hodnoty okolní přírody. A právě proto, je v zájmu nás všech o své životní prostředí pečovat a chovat se k němu přiměřeným způsobem. Cílem nás všech by mělo být udržení a zachování těchto cenných území, neboť cílem udržitelného rozvoje je i zachování těchto území budoucím generacím, a tak bychom se o tato území měli starat a tuto péči učit i další generaci. I když sama příroda někdy učí nás.

V České republice je jedním z nástrojů ochrany přírody tvorba sítě zvláště chráněných území (ZCHÚ). Jak správně hospodařit a také pečovat o tato zvláště chráněná území, je součástí odborných dokumentů – plánů péče. Tyto plány péče jsou uloženy u orgánu ochrany přírody, který tato zvláště chráněná území vyhlásil.

Avšak v současné době neexistuje souhrnný dokument, který by pravidelně poskytoval kompletní informace o současném stavu doposud vyhlášených ZCHÚ. K účelu hodnocení těchto území byla vytvořena Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek, Buček 2005). Výstupy tohoto hodnocení zobrazují stav a péče v daném území, a to z celkového pohledu, ale i z různých konkrétních hledisek. Výhodou této metodiky (Svátek, Buček 2005) je rychlost, jednoduchost, univerzálnost a komplexnost.

Tato bakalářská práce uplatňuje metodiku (Svátek, Buček 2005) v 6 maloplošných zvláště chráněných územích v okrese Hodonín.

2. Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit současný stav a péče v šesti vybraných maloplošných zvláště chráněných územích (MZCHÚ) nacházejících se v okrese Hodonín, kraj Jihomoravský. Při hodnocení byla použita Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek, Buček, 2015). Jednalo se o porovnání skutečného stavu vybraného chráněného území s předmětem ochrany, který byl stanoven současně s vyhlášením území. Mezi cíle práce patřilo i zhodnocení, jak je dodržen management chráněných území uvedený v plánech péče.

3. Metodika

Pro zpracování této bakalářské práce byla použita Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných území (Svátek, Buček 2005). Následující kapitoly 3.1 a 3.2 byly převzaty z již zmiňované metodiky (Svátek, Buček 2005).

3.1 Cíl a principy metodiky (Svátek, Buček 2005)

Cílem metodiky je rychlé získání aktuálních informací o stavu maloplošných zvláště chráněných území a o adekvátnosti a efektivnosti péče o tato území. Výsledky hodnocení stavu a managementu jednotlivých chráněných území upozorňují nejen na klíčové problémy jednotlivých území, ale především umožňují získat přehledné aktuální informace o stavu a péči v lokálních a regionálních sítích chráněných území.

Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných chráněných územích je založena na následujících principech:

-jednoduchost

Stav i péče jsou hodnoceny na základě jednoznačných a snadno hodnotitelných kritérií pomocí verbálně numerické stupnice. Zavedení kvantitativních multiplikátorů pro stanovení váhy kritérií umožňuje výsledné celkové zhodnocení úrovně stavu a péče o území.

-univerzálnost

Kritéria a ukazatele byly vybrány tak, aby je bylo možno využít ve všech kategoriích zvláště chráněných území s rozmanitými předměty ochrany a také v dalších územích se zvláštním statutem ochrany. Pro všechny typy území je použit stejný postup hodnocení. Díky tomu je možné srovnání výsledků hodnocení v rozmanitých souborech chráněných území.

-rychlost

Hodnocení je založeno především na terénní rekognoskaci, částečně také na využití a sekundární analýze disponibilních materiálů o území. Metodika je koncipována tak, že terénní průzkum území menšího než 100 ha lze zvládnout za jeden den (více jak 90 % maloplošných zvláště chráněných území v ČR nepřekračuje výměru 100 ha). V případě rozsáhlých území tvořených výrazně odlišnými částmi je možno hodnotit odděleně

jednotlivé části chráněného území a na základě jejich hodnocení následně získat hodnocení celého území.

-komplexnost

Přestože jde o jednoduchou a rychlou metodu, hodnoceny jsou všechny důležité aspekty péče i stavu území. K hodnocení je využíván „nejlepší expertní úsudek“, umožňující nalezení slabých (záporných) i silných (kladných) stránek stavu i péče. Závěrečné výsledné hodnocení pak odráží celkovou úroveň péče a stavu území.

Metodika byla koncipována především pro potřeby provádění vrchního státního dozoru MŽP v maloplošných zvláště chráněných územích. Hodnocení může provádět každý odborník seznámený se základy ekologie a současné nauky o ochraně přírody (sozologie).

3.2 Postup hodnocení stavu a péče

(Svátek, Buček 2005)

K hodnocení maloplošných ZCHÚ dochází na základě 16 kritérií. Osm kritérií hodnotí současný stav a zbývajících osm hodnotí péči o maloplošné ZCHÚ.

3.2.1 Kritéria

Tab. 1: Charakteristika kritérií současného stavu

Kritéria hodnocení současného stavu území	
Název kritéria	Stručná charakteristika hodnocení kritéria
zachovalost	posouzení zachovalosti území z hlediska předmětu ochrany
struktura	hodnocení prostorové, věkové a druhové struktury biocenóz
významné druhy	hodnocení stavu a vývoje populací zvláště chráněných a sozologicky významných druhů
reprodukce	hodnocení schopnosti reprodukce populací
narušení obnovy	posouzení závažnosti a rozsahu narušení obnovy
invazní a expanzivní druhy	s důrazem na výskyt invazních neofytů a neozoi
skládky a odpad	s ohledem na jejich rozsah a dopad na současný stav území
jiné negativní vlivy	hodnocení dalších případných negativních faktorů ovlivňujících stav území

Tab. 2: Charakteristika kritérií péče

Kritéria hodnocení péče o území	
Název kritéria	Stručná charakteristika hodnocení kritéria
dokumentace	posouzení kvality existující dokumentace o území
značení hranic	hodnocení kvality značení hranic území
cesty	posouzení péče o síť cest (regulace návštěvnosti, eroze, fragmentace)
ochranné pásmo	hodnocení funkčnosti ochranného pásma i všech jevů v něm se vyskytujících
omezování vnějších negativních vlivů	posouzení eliminace všech významných a zřetelných negativních vlivů z okolí

péče o obnovu	hodnocení opatření, která obnovu ochraňují, umožňují či podporují
zásahy	hodnocení veškerých zásahů a opatření, ovlivňujících stav území
dosahování cílů ochrany	celkové posouzení péče vzhledem k dosahování cílů ochrany

Při hodnocení je třeba posuzovat všechna kritéria stavu i péče. Pouze výjimečně, není-li hodnocení daného kritéria možné či smysluplné, je přípustné kritérium vypustit. Hodnotitel musí uvést důvody, proč nebylo kritérium hodnoceno. V žádném případě nelze vypustit kritérium zachovalost a dosahování cílů ochrany.

U každého kritéria je základním principem hodnocení vždy srovnání *aktuálního skutečného* stavu (či péče) s *optimálním* stavem (či péčí) daného území. Optimální stav (péče) je takový stav (péče) území, při kterém jsou nejlépe naplněny cíle jeho ochrany a chráněné území tak nejlépe plní svůj účel. Optimální stav (péče) se u různých chráněných území pochopitelně liší, tak jako se liší předměty a cíle jejich ochrany.

Při hodnocení chráněného území je tedy posuzována míra souladu jeho současného stavu s optimálním stavem, nikoliv významnost či hodnota chráněného území.

3.2.2 Stupnice k hodnocení kritérií

Každé z 16 kritérií uvedených v tab. 1 a tab. 2 je hodnoceno stupněm dle verbálně numerické stupnice (tab. 3).

Tab. 3: Verbálně numerická stupnice

číslo stupně	označení stupně
0	extrémně nízký
1	velmi špatný
2	špatný
3	průměrný
4	dobrý
5	vynikající

U každého kritéria znamená udělení stupně 0 nejhorší (nejnižší) ohodnocení; stupeň 5 značí nejlepší (nejvyšší) hodnocení. U všech kritérií tedy platí zásada: čím vyšší stupeň, tím lepší hodnocení.

3.2.3 Váha kritérií

Pro odlišení důležitosti jednotlivých kritérií má každé z nich přidělen násobný koeficient (multiplikátor). Násobný koeficient je pevně stanoven (blíže viz Svátek, Buček 2005), hodnotitel jej nemění.

Násobným koeficientem se vynásobí udělený stupeň a získá se tak příslušný počet bodů pro dané kritérium.

3.2.4 Výsledné hodnocení

Takto získané body se sečtou pro všechna hodnocená kritéria současného stavu; obdobně se sečtou i body pro všechna hodnocená kritéria péče.

Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ je pak vypočítáno jako procentuální podíl získaného celkového počtu bodů z maximálně možného počtu bodů, jež lze pro hodnocená kritéria stavu získat; obdobně výsledné hodnocení péče o ZCHÚ je vypočítáno jako procentuální podíl získaného celkového počtu bodů z maximálně možného počtu bodů, jež lze pro hodnocená kritéria péče získat.

Tab. 4: Stupnice k výslednému hodnocení stavu ZCHÚ

H _{stav}	Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ
0–30	velmi špatný (VŠ)
31–50	špatný (Š)
51–70	průměrný (P)
71–90	dobry (D)
91–100	vynikající (VY)

Péče o území H_{péče} je hodnocena stejným způsobem jako v tab. 4.

3.3 Postup prací

Veškeré terénní šetření proběhlo v období od září roku 2016 do dubna roku 2017. Jelikož vybraná maloplošná ZCHÚ jsou rozlohy od 0,0955 ha do 75,9 ha, byly terénní průzkumy jednodenní, ovšem v PR Háj u Louky byl průzkum proveden v srpnu 2016 a pak následně ke konci března 2017 z důvodu dodatečného zachycení jarního aspektu. V PP Střečkův kopec byl terénní průzkum také dvoudenní, v září 2016 a poté v březnu 2017, z důvodu ověření zjištěných poznatků. V PP Osypané břehy došla také k dvoudennímu průzkumu z důvodu nepříznivého počasí (duben 2017).

3.3.1 Příprava terénního šetření

Před započatím terénních šetření byly na doporučení Metodiky hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek, Buček 2005) prostudovány příslušné plány péče a další dokumenty (inventarizační průzkumy). Plány péče a inventarizační listy byly pro účely bakalářské práce získány ze Vzdělávacího a

informačního centra Bílé Karpaty a z Krajského úřadu Jihomoravského kraje, detašované pracoviště Hodonín. Ve zmiňovaných institucích byli pracovníci velmi vstřícní a poskytli veškeré informace, rady a dokumenty, jež byly jako podklady nápomocny v terénním šetření i v samotném hodnocení stavu a péče o vybrané maloplošné ZCHÚ.

Doprava mezi jednotlivými ZCHÚ byla realizována autem a následným pěším přesunem.

3.3.2 Vlastní terénní šetření

Vlastní terénní šetření započalo vždy podél hranic daného ZCHÚ. Tímto způsobem bylo zjištěno, jaký je stav značení hranic a také přítomnost příslušných označení (malý státní znak, pruhové značení, informační tabule). Současně se zjištěním stavu značení hranic bylo hodnoceno i kritérium ochranné pásmo.

Po provedení tohoto vyhodnocení pokračoval terénní průzkum od okraje do středu ZCHÚ. Zde byla hodnocena zbylá kritéria. Po vyhodnocení a zapsání zjištěných poznatků byla provedena fotodokumentace.

Při terénním průzkumu byla hodnocena všechna kritéria, pouze v některých ZCHÚ nebylo hodnoceno kritérium významné druhy z toho důvodu, že při jednorázové pochůzce není možné zaregistrovat všechny významné druhy rostlin a živočichů, nebo také z důvodu, že v době terénního šetření nekvetly dané druhy rostlin, a proto v souladu s metodikou (Svátek, Buček 2005) byl hlavním podkladem pro hodnocení významných druhů převážně plán péče nebo inventarizační průzkumy (pokud pro dané území existovaly).

3.3.3 Zpracování dat

Pro zpracovávání dat byl použit počítačový program (Svátek, Svátek 2005), který po vložení popisu ZCHÚ a jednotlivých kritérií hodnocení, včetně přiděleného stupně (0–5), vypočítal a zobrazil výsledná hodnocení, jak současného stavu a péče v ZCHÚ, tak i tabelární a grafické výstupy.

3.3.4 Výběr území

Hodnocení současného stavu a péče bylo provedeno v 6 maloplošných zvláště chráněných územích nacházejících se v okrese Hodonín. Hodnocená ZCHÚ jsou rozmanitá a jsou tvořena lokalitami, jejichž ochrana se zabývá odkryvy flyšových sedimentů nivnického souvrství, porosty listnatých lesů s převahou habru obecného (*Carpinus betulus*)

a bohatým bylinným patrem, xerothermními společenstvy, dále ochranou karpatských luk s výskytem ohrožených druhů včetně několika vstavačovitých nebo meandrů řeky Moravy či jediného známého odkryvu Antonínského souvrství.

Tato území byla vybrána z toho důvodu, že ještě v nich neproběhlo hodnocení dle metodiky (Svátek, Buček 2005), také z důvodu, že tato území jsou blízka bydliště autorky bakalářské práce, a i z toho důvodu, že v okrese Hodonín v příštím roce proběhne hodnocení podle metodiky (Svátek, Buček 2005) na dalších MZCHÚ (Novotný, 2017).

Maloplošná zvláště chráněná území v ČR obecně zahrnují národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP) a přírodní památky (PP). Hodnoceny v této bakalářské práci byly 3 lokality, jež byly vyhlášeny jako přírodní rezervace (PR) a 3 lokality, jež byly vyhlášeny jako přírodní památky (PP) (viz tab.5).

Tab. 5: Hodnocená území

Kód	Název	Rozloha (ha)	Rok vyhlášení	Platnost plánu péče
2161	PP Borky	0,0955	2002	2017–2026
1739	PR Háj u Louky	16,5 ^{*1}	1992	2015–2024
1740	PR Hloží	7,46 ^{*2}	1992	2015–2024
1491	PR Moravanské lúky	8,7187 ^{*3}	1990	2015–2024
2067	PP Osypané břehy	75,9 ^{*4}	1999	2007–2016
1712	PP Střečkův kopec	0,1059	1994	2015–2024

(AOPK ČR, 2017)

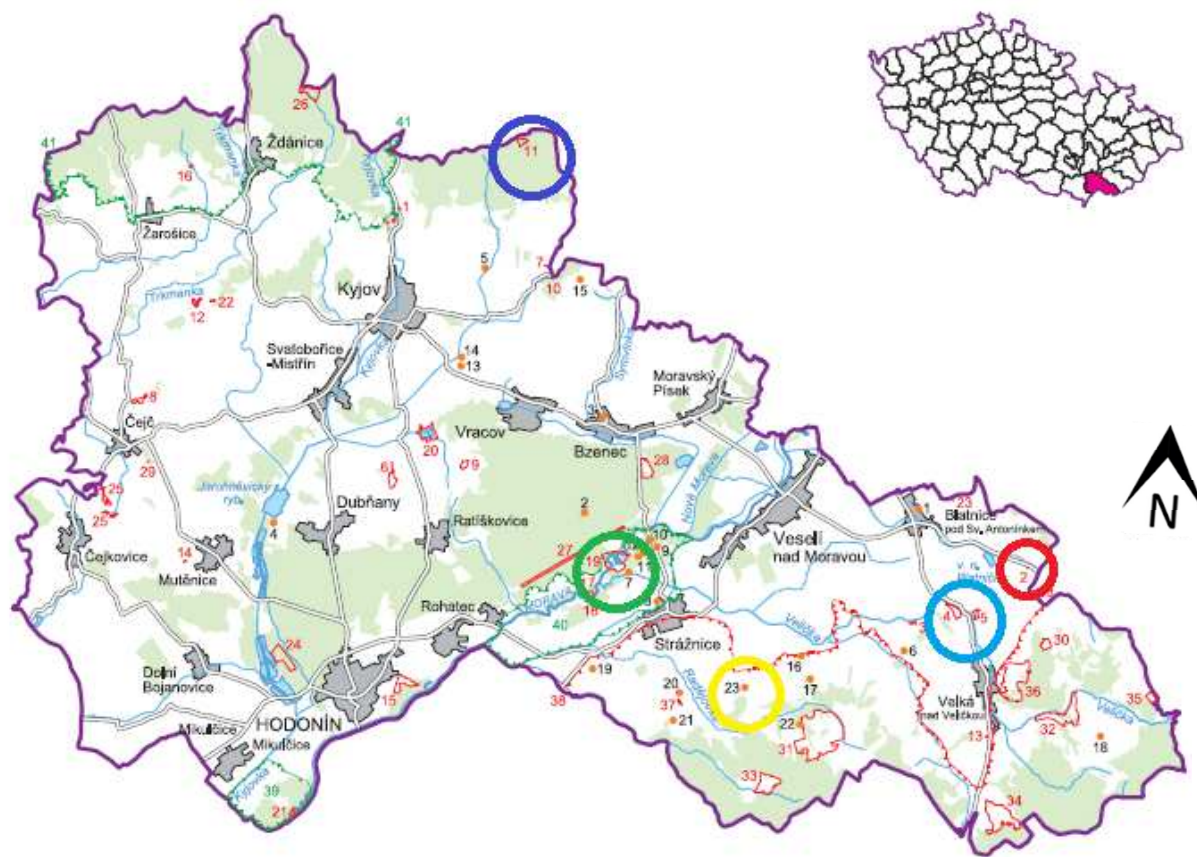
*¹ rozloha dle plánu péče (Jagoš a kol. 2015): 15,8473 ha

*² rozloha dle plánu péče (Pavelčíková, 2015): 7,48 ha

*³ rozloha dle plánu péče (Chalupa, 2014): 8,899 ha

*⁴ rozloha dle plánu péče (Pištěk, 2007): 76,2612 ha

- hranice maloplošných ZCHÚ
 hranice velkoplošných ZCHÚ
 hranice přírodního parku
 památné stromy 1–23 (viz text)

2 0 2 4 6 8 km

1 PP Bohuslavické stráně	12 NPP Na Adamcích	22 PR Sovince	32 NPR Jazevčí
2 PP Borky	13 PP Nad Vápenkou	23 PP Střečkův kopec	33 PR Kútky
3 PP Háj u Linova	14 PP Nivky za Větrákem	24 PR Stupava	34 PR Machová
4 PR Háj u Louky	15 PP Očovské louky	25 PR Špidláký	35 NPR Porážky
5 PR Hleží	16 PP Ochozy	26 PR U Vrby	36 NPR Zahrady pod Hájem
6 PR Horky	17 PR Oskovec	27 NPP Váté písky	37 PP Žerotín
7 PP Hošťálka	18 PR Oskovec II	28 PP Vojenské cvičiště Bzenec	38 CHKO Bílé Karpaty
8 PR Hovoranské louky	19 PP Osypané břehy	29 PP Výchoz	39 přírodní park Mikulčický luh
9 PP Jezero	20 PR Písečný rybník	30 NPP Búrová	40 přírodní park Strážnické Pomoraví
10 PP Losky	21 PR Skařiny	31 NPR Čertoryje	41 přírodní park Ždánický les

(lokality č. 30–37 leží v CHKO Bílé Karpaty, kterou popisuje svazek Zlínsko)
 (památné stromy č. 16–23 leží v CHKO Bílé Karpaty)

Obr. 1: Lokalizace hodnocených maloplošných ZCHÚ v rámci okresu Hodonín a poloha okresu Hodonín v rámci České republiky (Mackovčín a kol. 2007).

4. Charakteristika přírodních podmínek okresu Hodonín

4.1 Vymezení studovaného území

Okres Hodonín leží na jihovýchodní Moravě při hranici se Slovenskou republikou. Území okresu o celkové rozloze 1 099 km² zaujímá 15,3 % rozlohy území Jihomoravského kraje a je charakteristické svým protáhlým tvarem ze západu na východ. Díky příhodným přírodním podmínkám se dlouhodobý vývoj území podřizoval zejména zemědělskému využití.

(Český statistický úřad, 2017)

Střední část okresu podél řeky Moravy tvoří roviny a nížinné pahorkatiny Dolnomoravského úvalu s okresním městem Hodonín. Severozápadní část okresu pak skládají pahorkatiny a vrchoviny Středomoravských Karpat. Na jihovýchodě se při hranici se Slovenskem zvedají zalesněné hřbety pohraničních Bílých Karpat při úpatí kolem říčky Veličky lemované výběžkem Hlucké pahorkatiny.

(Mackovčín a kol. 2007)

Severní část Hodonínska tvoří listnaté lesy Ždánického lesa a Chřibů, jižní část lemují hřebeny Bílých Karpat, které byly pro své mimořádné bohatství rostlinných i živočišných druhů v roce 1980 vyhlášeny na ploše 715 km² chráněnou krajinnou oblastí a v roce 1996 získaly statut biosférické rezervace UNESCO. Středem území prochází úrodný Dolnomoravský úval. Střední nadmořská výška okresu je 263 metrů. Nejnižší položený bod (159,5 m n. m.) leží u obce Mikulčice, v místě, kde řeka Morava opouští území okresu. Nejvyšší nadmořskou výšku dosahuje území okresu na trojmezí se Zlínským krajem a Slovenskem v blízkosti kóty Durda (842 m n. m.).

(Český statistický úřad, 2017)

Zemědělská půda tvoří přibližně 63 % z celkové plochy okresu. Nej kvalitnější jsou plochy v nivě řeky Moravy, v západní a severovýchodní části okresu, kde mohou zemědělci plně využít výhodné klimatické, terénní i půdní podmínky. Území okresu Hodonín náleží jako téměř celá Morava k povodí řeky Moravy, ze kterého lze vyčlenit tři dílčí povodí řek Moravy, Dyje a Myjavy. Většina povrchových toků vykazuje mírný až silný stupeň znečištění, v posledních letech se však jejich kvalita zlepšuje. Na území okresu se nachází několik z mála zdrojů minerálních vod jižní Moravy. V současné době jsou však využívány pouze chlorido-jodidové vody v lázních Hodonín.

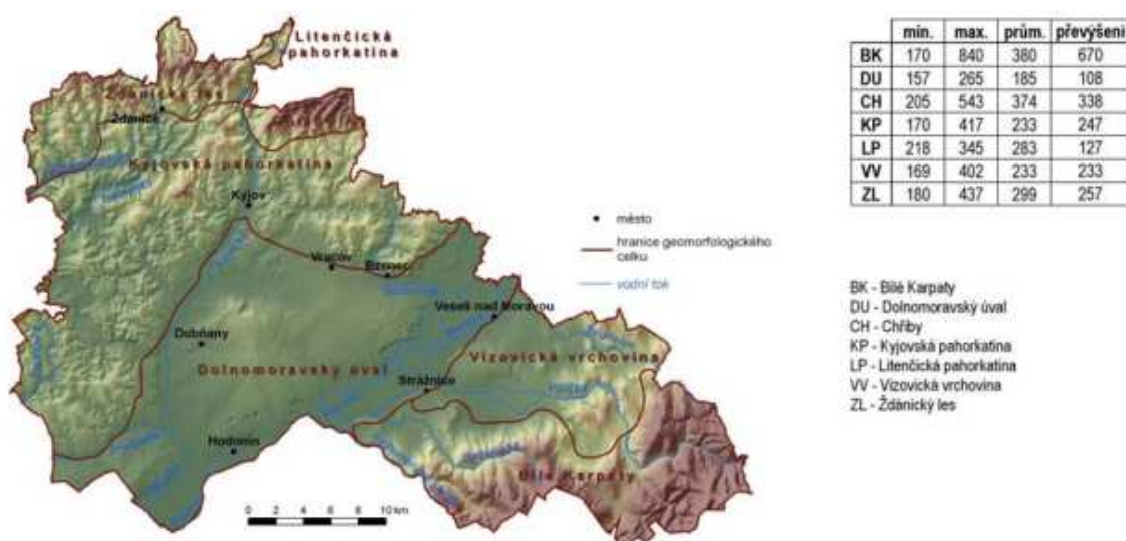
(Český statistický úřad, 2017)

4.2 Geomorfologie

Do okresu Hodonín zasahuje podle současného geomorfologického regionálního členění (Demek, Mackovčín 2006) celkem sedm geomorfologických celků (viz tab. 6). Západní Karpaty a Panonská provincie se značně odlišují charakterem reliéfu. Největší část území okresu Hodonín (jde o jeho centrální část) spadá do Kyjovské pahorkatiny (32,3 % výměry okresu) a Dolnomoravského úvalu (30,9 %) - zde se nachází území PP Osypané břehy hodnocené v této bakalářské práci. Do východní části okresu zasahují Bílé Karpaty (16,7 %) a Vizovická vrchovina (10,6 %) - zde se nachází hodnocená lokalita PP Borky, PR Háj u Louky, PR Hloží a PP Střečkův kopec. Do severní části okresu zasahují jen okrajově celky Ždánický les (7,1 %), Litenčická pahorkatina (0,4 %) a Chřiby (2,0 %) - zde leží hodnocené území PR Moravské lúky.

Tab. 6: Geomorfologické regionální členění v okrese Hodonín (Havlíček a kol. 2012).

Provincie	Soustava	Podsoustava	Celek
Západní Karpaty	Vnější Západní Karpaty	Středomoravské Karpaty	Chřiby
			Litenčická pahorkatina
			Kyjovská pahorkatina
		Moravsko-slovenské Karpaty	Ždánický les
			Bílé Karpaty
			Vizovická vrchovina
Panonská provincie	Vídeňská pánev	Jihomoravská pánev	Dolnomoravský úval

Obr. 2: Geomorfologické celky v okrese Hodonín a rozsah jejich nadmořských výšek (v m n. m.), (Havlíček a kol. 2012).

4.3 Geologické poměry

Charakteristika jednotlivých celků, ve kterých se nacházejí hodnocená území z geologického hlediska:

Dolnomoravský úval

Podloží Dolnomoravského úvalu zahrnuje pestrý sled mořských a terestrických neogenních sedimentů vídeňské pánve z období eggenburgu až pliocénu. Tento horninový komplex zakrývají kvartérní fluvialní sedimenty – říční písky a štěrky, místy s jezerními a močálovými uloženinami. Významně rozšířené jsou rovněž mocné eolické sedimenty. Kvartérní sedimentace pokračuje dosud usazováním povodňových hlín. Sedimenty Dolnomoravského úvalu obsahují ložiska lignitu a ropy.

(Hruban, 2017)

Chříby

Členitá vrchovina na paleogenních jílovcích, pískovcích a slepencích převážně račanské jednotky magurského flyše (Smolová, 2017).

Vizovická vrchovina

Georeliéf je tvořen erozně denudační hornatinou, vrchovinou, pahorkatinou a sníženinou s vlivy mladé zlomové tektoniky, zbytky zarovnaných povrchů, intenzivní kvartérní modelací, kryopedimenty, asymetrickými údolími, sesuvy a akumulacími tvary (Havlíček a kol. 2012; Komosná, 2013).

4.4 Pedologické poměry

Charakteristika jednotlivých celků z pedologického hlediska:

Dolnomoravský úval

Nejčastějším typem jsou těžké a na živiny bohaté fluvizemě se svými typy glejové pelické, glejové, modální a arenické. Ve vyšších polohách se objevují i arenické kambizemě, modální luvizemě, černické černozemě. V jižní části oblasti se potom objevuje černice fluvická glejová pelická.

(Chrátěk, 2013)

Chříby

Z půdních typů převažují kambizemě, které na svahovinách na úpatích přecházejí do luvizemě modální. Na vlhčích místech je zpravidla zaznamenána kambizem oglejená. Na nejvyšších hřbetech se na zpravidla kyselých pískovcích vyvinula kambizem modální varieta mesobazická. Kolem potoků se nachází fluvizem glejová.

(Pazderková a kol. 2015)

Vizovická vrchovina

V oblastech, které jsou na hranici s moravskými úvaly, se vyskytují různě mocné překryvy spraší a sprašových hlín (Hruban, 2017).

Hnědé půdy (kambizemě) pokrývají většinu území. Půdotvorným substrátem jsou horninové komplexy jílovců, břidlic a pískovců karpatského flyše. Určujícím pedogenetickým substrátem jsou horninové komplexy jílovců, břidlic a pískovců karpatského flyše.

(Baletka a kol. 2017)

4.5 Klimatické poměry

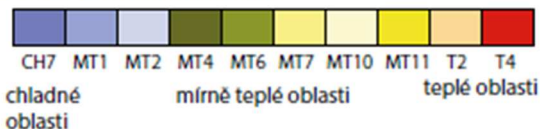
Z hlediska podnebí leží okres v nejteplejší a nejsušší oblasti České republiky. Nejteplejší část okresu je reprezentována stanicemi Strážnice a Hodonín s průměrnou roční teplotou 9,4 až 9,5 °C. Převládající směr větrů na okrese Hodonín je od jihovýchodu na severozápad.

(Český statistický úřad, 2017)

Většina hodnocených lokalit se nachází v teplé klimatické oblasti T2. Pro tuto oblast je charakteristické dlouhé léto, které je suché a teplé. Zima je krátká a suchá s mírnými teplotami. Sněhová pokrývka má velmi krátké trvání. Jaro i podzim jsou mírně teplé s krátkým přechodným obdobím.

(Voženílek a kol. 2011)

Quittova klasifikace

Obr. 3: Quittova klasifikace – vyznačena oblast hodnocení (Krajský úřad Jihomoravského kraje, 2017).

Tab. 7: Charakteristika T2 oblasti (Voženílek a kol. 2011)

	T 2
Počet letních dnů	50–60
Počet dnů s průměrnou teplotou > 10 °C	160–170
Počet mrazových dnů	100–110
Počet ledových dnů	30–40
Průměrný počet dnů se srážkovým úhrnem > 1 mm	90–100
Počet dnů zamračených	120–140
Počet dnů jasných	40–50

4.6 Hydrologické poměry

Celý okres náleží do povodí řeky Moravy, které protéká jeho území v délce 35 km od Milokoště na severu po Mikulčice na jihu, kde má plochu povodí (P) 9756,3 km², délka toku (L) 226,3 km a průměrný průtok (Q_a 61,5 m³·s⁻¹). Řeka vytvořila rozsáhlou poříční

nivu, v níž volně meandrovala. Její koryto je upravené a části některých meandrů byly odděleny a postupně se jako mrtvá ramena zanášejí a zarůstají.

(Mackovčín a kol. 2007)

4.7 Vegetační poměry okresu Hodonín

Niva Moravy je poměrně jednotvárná, v lužních lesích vyznívají panonské typy tvrdého luhu (*Fraxino pannonicae-Ulmetum*) s jasanem úzkolistým (*Fraxinus angustifolia*), ale v podrostu se objevují i některé podhorské druhy, např. pryskyřník kosmatý (*Ranunculus lanuginosus*). V nivě najdeme též zbytky nížinných aluviálních luk, avšak řada druhů, např. bledule letní (*Leucojum aestivum*), zde již chybí.

(Demek, Mackovčín 2006)

Největší zvláštnost představuje vegetace na písčích. V nižší jihozápadní části Dúbravy převažuje endemický typ teplomilných doubrav (*Carici fritschii-Quercetum roboris*) a dubem letním (*Quercus robur*) a ostřicí Fritschovou (*Carex fritschii*) a velmi pestrou druhovou skladbou v podrostu, kde se vedle sebe vyskytují teplomilné i vlhkomilné druhy různého geografického původu (PR Stupava).

(Demek, Mackovčín 2006)

Na odlesněných místech na písčích najdeme specifickou psamofilní vegetaci se zastoupením subatlantských i panonských druhů (např. NPP Váté písky), zatímco na odlesněných místech vlhkých depresí byly dřív rašeliniště (kompletně zanikla) a slatiny (zbytky v PR Písecký rybník) (Demek, Mackovčín, 2006).

V několika rozsáhlých rezervacích (nikoliv však v hodnocených v této bakalářské práci) se zachoval komplex drnových stepí (*Festucion valesiaca*) s kostřavou walliskou (*Festuca valesiaca*), typy s ostřicí nízkou (*Carex humilis*) i teplomilné trávničky svazu *Bromion erecti* s dominantní válečkou prapořivou (*Brachypodium pinnatum*) nebo sveřepem vzpřímeným (*Bromus erectus*). Některé druhy z těchto typů vegetace dosahují právě zde největší populace v rámci České republiky. To platí např. o hadinci nachovém (*Erium russicum*), svízeli severním volyňském (*Galium boreale* subsp. *exoletum*), srpici karbinolisté (*Klasea lycopifolia*) nebo o pampelišce pozdní (*Taraxacum serotinum*).

(Demek, Mackovčín 2006)

V pahorkatinách západní části okresu najdeme zbytky teplomilných doubrav, zejména dřínových (*Corno-Quercetum*), panonských prvosenkových dubohabřin (*Primulo veris-*

Carpinetum) a karpatských ostřicových dubohabřin (*Carici pilosae-Carpinetum*) (Demek, Mackovčín 2006).

Karpatské mezofytikum se vyznačuje plošným výskytem květnatých bučin, zejména ostřicových (*Carici pilosae-Fagetum*) a strdivkových (*Melico-Fagetum*), jen v nejvyšších polohách Bílých Karpat se objevují i bučiny s kyčelnicí devítilistou (*Dentario enneaphylli-Fagetum*) (Demek, Mackovčín 2006).

5. Charakteristika hodnocených MZCHÚ

5.1 PP Borky

5.1.1 Vymezení studovaného území

Přírodní památka Borky představuje významnou geologickou a paleontologickou lokalitu s hranicí paleocén/eocén, kterou tvoří umělý zářez místní účelové komunikace na jihovýchodním okraji obce Blatnička. Nachází se v Boršické pahorkatině (okresek Hlucké pahorkatiny) na mírném údolním svahu říčky Svodnice na okraji menšího lesního celku v nadmořské výšce 284 až 286 m n. m., po pravé straně silnice I/54 z Blatničky směrem do Boršic u Blatnice. Katastrální území Blatnička, okres Hodonín. Přírodní památka je vzdálena asi 1,5 km od hranic CHKO Bílé Karpaty.

(Podešva, 2005)

Ve výchozech zářezu jsou odkryty flyšové sedimenty nivnického souvrství bělokarpatské jednotky vnějšího flyšového pásma (Podešva, 2005). Povrchový doklad sedimentačního cyklu flyšového pásma Karpat (Mackovčín a kol. 2007). Unikátně je na území přírodní památky zastižena hranice paleocén/eocén (Podešva, 2005).

Obr. 4: Hodnocené území PP Borky (mapový podklad: mapy.cz, upraveno).

5.1.2 Geomorfologie

Oblast: Alpsko-himálajská

Podoblast: Karpaty

Provincie: Západní Karpaty

(Demek, Mackovčín 2006)

Soustava: Vnější západní Karpaty

Podsoustava: Moravsko-slovenské Karpaty

Celek: Vizovická vrchovina

Podcelek: Hlucká pahorkatina

Okrsek: Boršická pahorkatina

(Tomášek a kol. 2012)

5.1.3 Geologické poměry

Geologický podklad území je budován sedimenty dílčí bělokarpatské jednotky magurské skupiny příkrovů flyšového pásma Karpat. V uměle vytvořeném zářezu dlouhém asi 70 m, místy vysokém až 4 m a se sklonem 45 až 55° jsou odkryty výchozy sedimentů nivnického souvrství (svrchní paleocén–spodní eocén) hluckého vývoje.

(Podešva, 2005)

Ve výchozech zářezu cesty jsou odkryté flyšové sedimenty nivnického souvrství bělokarpatské jednotky vnějšího flyšového pásma. Výjimečně je zde viditelná hranice paleocén/eocén. Tato skutečnost umožňuje výzkum změn na této hranici, kdy došlo k vymírání druhů v mořském ekosystému. Lokalita je nalezištěm fosilií mořských živočichů a dokladů jimi zanechaných stop.

(Mackovčín a kol. 2007)

5.1.4 Pedologické poměry

Ve flyšových vrstvách převažují vápnité jíly, jílovce a slíny nad jemnozrnnými vápnitými pískovci, prachovci a nevápnitými jíly. Unikátně byla na lokalitě na základě foraminifer a vápnitého nanoplanktonu zjištěna hranice paleocén/eocén. Souvislý vrstevní sled hraničními sedimenty o pravé mocnosti asi 17 m je zde zachován v relativně málo porušené tektonické šupině.

(Podešva, 2005)

5.1.5 Klimatické poměry

Studované území je na základě klimatických charakteristik zařazeno do oblasti teplé T2 (Matuška, 2016).

Počet letních dnů 50 až 60 (průměrná teplota v červenci 18 až 19 °C), počet mrazových dnů 100 až 110 (průměrná teplota v lednu -2 až -3 °C), počet dnů se sněhovou pokrývkou 40 až 50, průměrná teplota v dubnu 8 až 9 °C, průměrná teplota v říjnu 7 až 9 °C. Průměrný roční úhrn srážek, naměřený ve Velké nad Veličkou za období 1981 až 1990, je 661 mm. (Matuška, 2016)

5.1.6 Hydrologické poměry

Území leží v povodí Svodnice nad Bozátínským potokem, které patří k povodí Moravy od Olšavy po Myjavu. Je odvodňováno směrem k východu, do silničního příkopu podél silnice I/54 a dále přes obec Blatničku do Svodnice.

(Matuška, 2016)

5.1.7 Vegetační poměry

Zájmové území je řazeno do fyto geografické oblasti Termofytikum, fyto geografického obvodu Karpatské termofytikum, vegetačního stupně kolinního, fytochorionu Bílé Karpaty stepní (biochora 2 P.C, STG 2BD3b). Lokalita je zalesněna topolem osikou, jasanem, dubem zimním, třešní ptačí a keři. Botanický průzkum nebyl prováděn.

(Matuška, 2016)

5.1.8 Výsledky hodnocení

Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Borky
Kód ZCHÚ:	2161
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní památka
Zřizovací předpis:	Nařízení Okresního úřadu Hodonín č. 1/2002, vydal: OkÚ Hodonín, dne: 27. 2. 2002 (účinnost 15. 3. 2002)

Kraj:	Jihomoravský kraj
Obec s rozš. působ. 3. stupně:	Veselí nad Moravou
Katastrální území:	Blatnička

Výměra ZCHÚ:	0,0955 ha
Výměra ochranného pásma: (je-li vyhlášeno)	Ochranné pásmo je stanoveno jako nulové (Nařízením OkÚ Hodonín č. 1/2002) (Matuška, 2016).

Správce ZCHÚ:	Krajský úřad Jihomoravského kraje
----------------------	-----------------------------------

Plán péče:	Plán péče o přírodní památku Borky na období 2007–2016 (Vašíček, 2006), Plán péče o přírodní památku Borky na období 2017–2026 (Matuška, 2016)
-------------------	--

Jiná dokumentace:	LHP pro LHC Sdružení vlastníků na Kobylí Hlavě v Hluku platný na období od 1.1.1997 do 31.12.2006; LHP pro LHC Sdružení vlastníků na Kobylí Hlavě v Hluku platný na období od 1.1.2007 do 31.12.2016; Platná územní plánovací dokumentace obce Blatnička (textová + grafická část) (Haničinec, 2010); LHP pro LHC Obec Blatnička platný pro období od 1.1.2017 do 31.12.2026 (Anonym, 2016).
--------------------------	--

Předmět ochrany:	Chráněné území tvoří umělý terénní zářez podél přístupové komunikace k obecní skládce odpadů a úzký pruh lesa k němu přiléhající. Ve výchozech zářezu jsou odkryty flyšové sedimenty nivnického souvrství bělokarpatské jednotky vnějšího flyšového pásma. Unikátně je zde zastížena hranice paleocén/eocén, na které došlo k celosvětovému vymírání druhů mořského ekosystému. Lokalita je rovněž nalezištěm fosilií mořských živočichů a jejich stop. (Matuška, 2016)
-------------------------	--

Cíl ochrany:

Aktivní přístup k ochraně dané lokality s cílem zachování a údržby vědecky cenného odkryvu do budoucna. Udržení svahu nad panelovou cestou bez dřevin a plevelných (ruđerálních) porostů vybudování, a údržba ukázkového odkryvu s informační tabulí.

(Matuška, 2016)

Tab. 8: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Přírodní památka
		Název území: Borky
		Datum hodnocení: 6. 3. 2017
zachovalost	5	Zářez vznikl v 80. letech zahloubením přístupové komunikace k zemníku, ve kterém byl těžen materiál (jílovec a pískovec) (pro potřeby budování blízké státní silnice I. třídy (Matuška, 2016). V uměle vytvořeném zářezu jsou odkryty výchozy flyšových sedimentů nivnického souvrství bělokarpatské jednotky vnějšího flyšového pásma (Matuška, 2016). Tyto odkryvy jsou v zachovalém stavu. Lze ve vybudovaném ukázkovém profilu nalézt sedimenty nivnického souvrství s hranicí paleocén/eocén a stopy i fosilií mořských živočichů.
struktura	5	Dle plánu péče (Matuška, 2016) se zde nachází velké mocnosti flyše a komplikované tektonické porušení bělokarpatské jednotky. Na základě foraminifer (jednobuněční mošští prvoci z říše Rhizaria – pozn. autorky bakalářské práce) a vápnitého nanoplanktonu byla zjištěna hranice paleocén/eocén (Matuška, 2016). Strmý svah, ve kterém byl vybudován ukázkový odkryv se stříškou, je zarostlý trávou (Matuška, 2016) a náletovými dřevinami (TP, TR, JS, DBZ) (terénní průzkum). Tato skutečnost nemá viditelný negativní vliv na předmět ochrany. Strmý svah, ve kterém jsou výchozy odkryty, navazují na pruh lesa. Tento les je určen pro plnění funkce lesa. Hospodaření v lesním porostu na území přírodní památky se řídí podle lesního hospodářského plánu pro LHC (Matuška, 2016) a rámcové směrnice pro hospodaření nejsou plánem péče (Matuška, 2016) zpřesněny. Jedná se o porost stáří 15 let a v rámci období platného LHP (Matuška, 2016) je zde předepsána probírka.
významné druhy	n	Kritérium nehodnoceno, neživý předmět ochrany. Při terénním průzkumu nebyl zjištěn výskyt významných druhů.
reprodukce	n	Kritérium nehodnoceno, neživý předmět ochrany. Přilehlý lesní porost se obnovuje přirozeně.
narušení obnovy	n	Kritérium nehodnoceno, neživý předmět ochrany.
invazní a expanzivní druhy	n	Kritérium nebylo hodnoceno, protože v době terénního průzkumu nešlo posoudit výskyt invazních nebo expanzivních druhů.
skládky a odpad	3	Hranice přírodní památky bezprostředně navazují na místní skládku odpadu a z tohoto důvodu se v blízkosti ukázkového odkryvu nachází velké množství odpadků, přímo ve vymezeném území se odpadky nacházejí jednotlivě. Tato skládka nemá negativní vliv na předmět ochrany.
jiné negativní vlivy	5	V blízkosti lokality vede silnice I. třídy Veselí nad Moravou – Strání (státní hranice se SR), které nemá žádný viditelný vliv na území.

Jméno hodnotitele: Dostálová Martina

Obr. 5: Pohled na ukázkový odkryv a informační tabuli, datum: 6.3.2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 6: Svah lokality (západní směr), datum: 6.3.2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 7: Ukázka sedimentů, datum: 6.3.2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 8: Skládka odpadů v bezprostřední blízkosti lokality, datum: 6.3.2017, autor: Martina Dostálová.

Tab. 9: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území: Přírodní památka
		Název území: Borky
		Datum hodnocení: 6. 3. 2017
dokumentace	5	Plán péče (Matuška, 2016) navazuje na předešlý plán péče (Vašíček, 2006). Další dokumentace: LHP pro LHC Sdružení vlastníků na Kobylí Hlavě v Hluku platný na období od 1.1.1997 do 31.12.2006; LHP pro LHC Sdružení vlastníků na Kobylí Hlavě v Hluku platný na období od 1.1.2007 do 31.12.2016; Platná územní plánovací dokumentace obce Blatnička (textová + grafická část) (Haničinec, 2010); LHP pro LHC Obec Blatnička platný pro období od 1.1.2017 do 31.12.2026 (Anonym, 2016). Inventarizační průzkumy nebyly zpracovány a ani v budoucnu se s nimi nepočítá, z důvodu neživého předmětu ochrany.
značení hranic	3	Označení s malým státním znakem je umístěno nevhodně u brány skládky odpadů. Informační tabule je umístěna před ukázkovým odkryvem nivnického souvrství. Dva lomové rohy území jsou opatřeny sloupky s pruhovým značením, u dalších dvou lomových bodů nebylo při terénním průzkumu označení nalezeno.
cesty	5	K lokalitě vede panelová cesta, která nemá žádný negativní vliv na stav území. Na tuto panelovou cestu navazuje státní silnice I. třídy, ani tato komunikace nemá žádný zásadní negativní vliv na předmět ochrany.
ochranné pásmo	n	Ochranné pásmo je stanoveno jako nulové (Nařízení OkÚ Hodonín č. 1/2002).
omezování vnějších negativních vlivů	5	Na lokalitu nepůsobí žádné vnější negativní jevy z širšího okolí.
péče o obnovu	n	Kritérium nehodnoceno, neživý předmět ochrany.
zásahy	4	Dle plánu péče (Matuška, 2016) se jednou za rok zlehka očistí stěny v ukázkovém odkryvu a osyp se odstraní. Při terénním průzkumu se v ukázkovém odkryvu nacházelo suché listí a menší množství osypu (jíl). Také byla zaznamenána chybějící polokulatina na pravé straně při vstupu do ukázkového profilu, dle plánu péče (Matuška, 2016) měla být tato chybějící polokulatina doplněna. V době terénního průzkumu se na strmém svahu, ve kterém je vybudován odkryv, vyskytovaly náletové dřeviny. Dle plánu péče (Matuška, 2016) je tento strmý svah jednou ročně sečen a jsou odstraněny náletové dřeviny. V plánu péče (Matuška, 2016) je navrženo odstranění veškerého odpadu z lesa, jež navazuje na strmý svah s ukázkovým profilem, při terénním průzkumu byl zjištěn výskyt jednotlivých odpadků.
dosahování cílů ochrany	5	Cílem ochrany je zajistit lokalitu před poškozením a zničením a umožnit zde další výzkum, ale i zpřístupnit lokalitu veřejnosti, neboť lokalita je vhodná i pro exkurze v rámci výuky geologie nebo petrografie. Tyto vlivy by neměly mít žádný negativní důsledek na lokalitu. Cílů ochrany je tedy dosahováno.

Jméno hodnotitele: Dostálová Martina

Obr. 9: Nevhodně umístěný státní znak u brány skládky odpadů, datum: 6.3.2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 10: Skládka na protější straně území, datum: 6.3.2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 11: Pohled na svah lokality (východní směr), datum: 6.3.2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 12: Ukázkový odkryv sedimentů, datum: 6.3.2017, autor: Martina Dostálová.

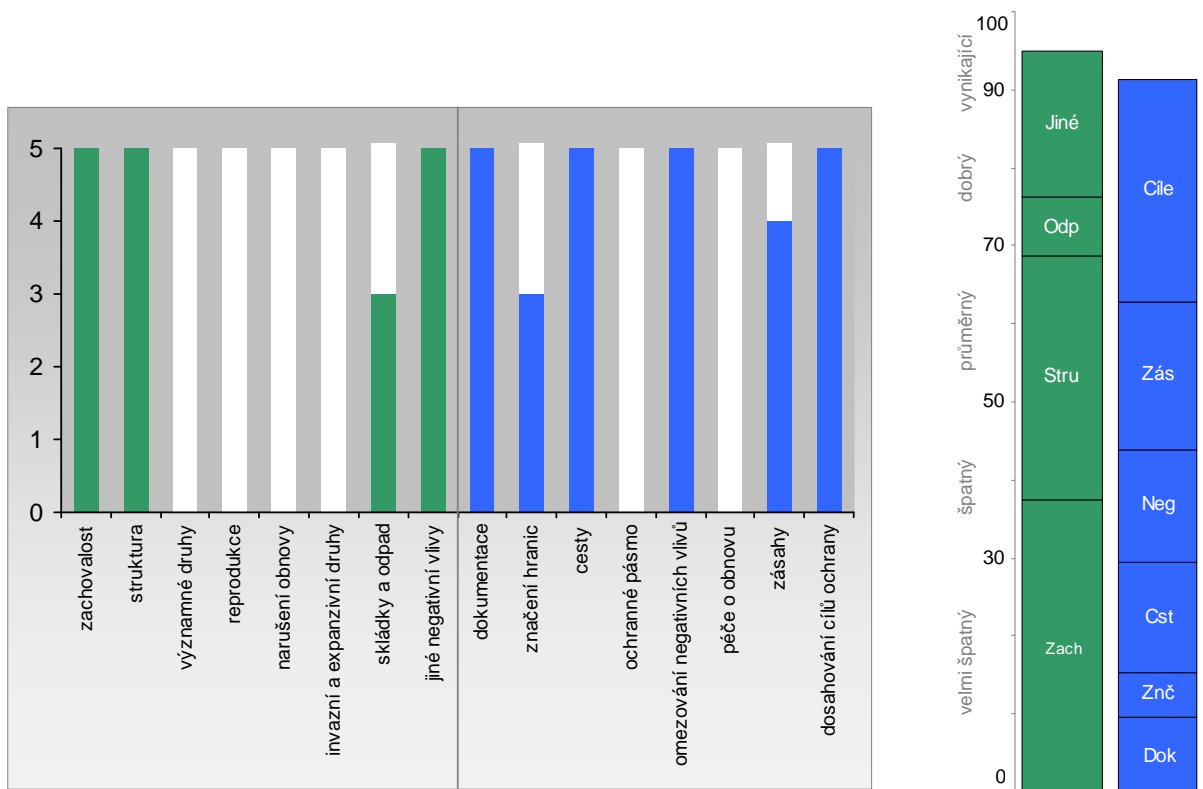
Výsledné hodnocení

Tab. 10: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PP Borky	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	5	3	15
struktura	5	2,5	12,5
významné druhy	n	2	
reprodukce	n	1,5	
narušení obnovy	n	1,5	
invazní a expanzivní druhy	n	1	
skládky a odpad	3	1	3
jiné negativní vlivy	5	1,5	7,5
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 95 vynikající		

Tab. 11: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PP Borky	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	3	1	3
cesty	5	1,5	7,5
ochranné pásmo	n	1,5	
omezování vnějších neg. vlivů	5	1,5	7,5
péče o obnovu	n	2	
zásahy	4	2,5	10
dosahování cílů ochrany	5	3	15
výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 91 vynikající		

Obr. 13: Grafické znázornění výsledků hodnocení v PP Borky.

Stav přírodní památky Borky je hodnocen jako vynikající. Z důvodu neživého předmětu ochrany nebyla hodnocena kritéria – významné druhy, reprodukce a narušení obnovy. Nejnižší bylo hodnoceno kritérium skládky a odpad, tento udělený stupeň je jistě nejvíce ovlivněn bezprostřední blízkostí skládky. Kontrast přírodní památky se skládkou odpadů je velmi neestetické.

Péče v přírodní památce Borky byla vyhodnocena jako vynikající. Z důvodu neživého předmětu ochrany nebylo hodnoceno kritérium péče o obnovu a jelikož v území bylo stanoveno ochranné pásmo jako nulové, proto ani toto kritérium nebylo hodnoceno. Hranice lokality jsou nepřesně označeny a malý státní znak je umístěn chybně, bylo by vhodné, aby došlo k nápravě a malý státní znak byl přemístěn na vhodnější místo, nejlépe na severní okraj území u panelové cesty při vstupu do území. Mělo by se dbát i na každoroční zásahy v podobě udržování odkrytého výchozu, sečení travin a odstraňování náletu ze svahu.

Tab. 12: Podrobné hodnocení stavu dokumentace PP Borky:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☐	☒
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:		5

5.2 PR Háj u Louky

5.2.1 Vymezení studovaného území

Přírodní rezervace Háj u Louky o rozloze 16,5 ha se nachází jižně od obce Louka, podél železniční trati mezi stanicemi Velká nad Veličkou a Veselí nad Moravou v okrese Hodonín.

Studované území Háj u Louky bylo 1. srpna 1992 vyhlášeno přírodní rezervací. Důvodem je výskyt některých chráněných druhů rostlin a snaha o zachování cenného dubohabrového háje. Území se rozprostírá mezi 48°54'38,4" s. š., 17°29'39,4" v. d. na severovýchodním svahu. Dlouhé hory u obce Louka v okrese Hodonín v blízkosti hranice CHKO Bílé Karpaty. Rozloha je 16,5 ha a nadmořská výška je v rozmezí od 250 m n. m. do 320 m n. m. U severní hranice území protéká říčka Velička, která odděluje háj od obce Louka. Částí lesa vede železniční trať směřující z Veselí nad Moravou do Vrbovců. Západní a jižní stranu lesa obklopují pole, na východě hraničí s loukou.

(Jongepier, Bezděčka 2001)

Obr. 14: Hodnocené území PR Háj u Louky (mapový podklad: mapy.cz, upraveno).

5.2.2 Geomorfologie

Oblast: Alpsko-himálajská

Podoblast: Karpaty

Provincie: Západní Karpaty

(Demek, Mackovčín, 2006)

Soustava: Vnější Západní Karpaty

Podsoustava: Moravsko-slovenské Karpaty

Celek: Vizovická vrchovina

Podcelek: Hlucká pahorkatina

Okrsek: Boršická pahorkatina

(Tomášek a kol. 2012)

5.2.3 Geologické poměry

Skalní podklad představují paleogenní flyšové vrstvy magurského příkrovu, převažují vápnité jílovce. Nachází se tu erozní svah údolí říčky Veličky s úpadem a antropogenními tvary (zářez železniční trati, úvoz).

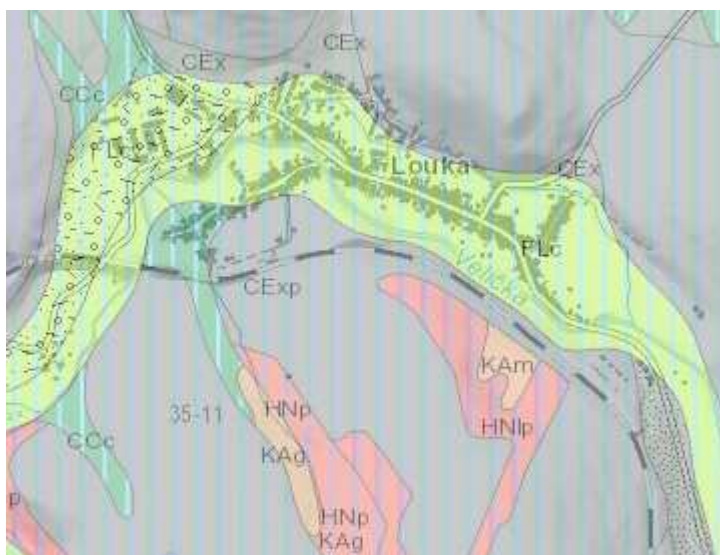
(Mackovčín a kol. 2007)

5.2.4 Pedologické poměry

V geologickém podloží v Háji u Louky převažují vápnité jílovce, což vedlo k tvorbě těžkých vysýchavých půd – černozemí. Díky erozi jsou na území půdy mělké. Černozemě jsou u nás rozšířeny v nejteplejších a nejsušších oblastech. Jde o středně těžkou půdu, bez skeletu, s kvalitním humusem, neutrální reakcí a velmi dobrými sorpčními vlastnostmi. V období sucha se v půdě tvoří hluboké trhliny. Hlavním půdotvorným procesem je humifikace, což jsou mikrobiální a chemické procesy, při kterých se organické zbytky mění v humus. Pro tento půdní typ je charakteristický tmavý, kvalitní, mullový humus s bohatým obsahem dusíku. Všeobecně mají černozemě příznivé fyzikální vlastnosti a jsou zemědělsky nejvhodnější půdou.

(Tomášek, 2003)

Půdní pokryv tvoří hnědozem typická (na kyselých polygenetických hlínách), v okolí navazují velké celky černozemě černicové, ojediněle i černice pelické (Mackovčín a kol. 2007).

Legenda:

- FLc fluvizem karbonátová
  - CExp černoze černická pelická
  - KAm kambizem modální
  - HNp hnědozem luvická pelická
  - HNg hnědozem pelická
  - KAg kambizem oglejená
  - CCc černice karbonátová
  - CEx černoze černická
- (Česká geologická služba, 2017)

Obr. 15: Pedologická mapa 1: 25 000 (Česká geologická služba, 2017).

5.2.5 Klimatické poměry

Studované území se nachází v teplé klimatické oblasti T 2 (Voženílek, Květoň 2011), průměrný roční úhrn srážek v této oblasti se pohybuje kolem 500–600 mm, průměrné roční teploty jsou okolo 8–9 °C (Povodňový portál, 2017).

5.2.6 Hydrologické poměry

Území spadá hydrologicky do povodí Moravy. Protéká zde říčka Velička, která vzniká v Javorníku v nadmořské výšce 310 m soutokem Jamného a Hrubého potoka (Hruban, 2017).

Velička postupně kříží několik menších umělých kanálů (Vešky) a nedaleko PP Osypané břehy se vlévá v nadmořské výšce 166 m jako levostranný přítok do řeky Moravy (Hruban, 2017).

5.2.7 Vegetační poměry

V dubohabřině jsou, kromě habru obecného (*Carpinus betulus*) nejčastějšími ve stromovém patře dub letní (*Quercus robur*) a lípa malolistá (*Tilia cordata*). Charakteristickým keřem je dřín obecný (*Cornus mas*), roztroušeně roste i lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*) a klokoč zpeřený (*Staphylea pinata*) (Jongepier, Bezděčka 2001).

V bohatém bylinném podrostu se vyskytují, kromě sasanek, dymnivek a plicníků, chráněné druhy jako sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*), ladoňka dvoulístá vídeňská (*Scilla bifolia* subsp. *vindobonensis*), vzácně i vstavač bledý (*Orchis pallens*) (Jongepier, Bezděčka 2001).

5.2.8 Výsledky hodnocení

Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Háj u Louky
Kód ZCHÚ:	1739
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	vyhláška, Okresní úřad v Hodoníně (1. 8. 1992)

Kraj:	Jihomoravský kraj
Obec s rozš. působ. 3. stupně:	Veselí nad Moravou
Katastrální území:	Louka u Ostrohu

Výměra ZCHÚ:	15,8473 ha (Jagoš a kol. 2015)
Výměra ochranného pásma: (je-li vyhlášeno)	Ochranné pásmo není vyhlášeno, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Správce ZCHÚ:	Krajský úřad Jihomoravského kraje
Plán péče:	Plán péče pro PR Háj u Louky na období 2004–2013 (Kvapil, 2004), Plán péče o přírodní rezervaci Háj u Louky na období 2015–2024 (Jagoš a kol. 2015)

Jiná dokumentace:	Inventarizační průzkum (Jongepier, Jongepierová 1994); Lesní hospodářské osnovy pro zařizovací obvod Veselí nad Moravou na období 2007–2016 (Anonym, 2006); Územně plánovací dokumentace obce Louka (Haničinec, 2010)
--------------------------	---

Předmět ochrany:	Zachování jednoho z nejcennějších habrových lesů v této oblasti. V bohatém bylinném patru se vyskytuje řada vzácných a chráněných druhů, mimo jiné i sněženka podsněžník a ladoňka dvoulistá. (Kvapil, 2004)
-------------------------	---

Cíl ochrany:	Zajištění a zlepšení dochovaného stavu lesních společenstev a udržení biodiverzity (Jagoš a kol. 2015).
---------------------	---

Tab. 13: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Háj u Louky
		Datum hodnocení:	1. 8. 2016, 17. 3. 2017
zachovalost	4	<p>Lesní porost má zachovalou skladbu tvořenou habrem obecným (<i>Carpinus betulus</i>), který na území převládá (zastoupení 68 % - dle LHO), dále dubem letním (<i>Quercus robur</i>) a lípou srdčitou (<i>Tilia cordata</i>). V menším zastoupení se zde nachází jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>). Je to růstově značně diferenciovaná kmenovina s pomístným náletem – javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), dub letní (<i>Quercus robur</i>), javor babyka (<i>Acer campestre</i>). Vyskytují se zde výstavky dubu letního (<i>Quercus robur</i>) a lípy srdčité (<i>Tilia cordata</i>). Při terénním průzkumu byl zjištěn výskyt dvou vzrostlých jedinců topolu osiky (<i>Populus tremula</i>) ve středu území. Na území se také nachází invazní trnovník akát (<i>Robinia pseudoacacia</i>) a to i jak ve formě náletu, tak i v úrovni porostu, nachází se na svahu S expozice a také se vyskytuje SV směrem a zde roste převážně v úrovni porostu. Zastoupení trnovníku akátu (<i>Robinia pseudoacacia</i>) se v různých částech území pohybuje od 2 do 55 % (dle LHO).</p> <p>Lesní porost je tvořen i introdukovanými dřevinami (borovice, modřín, dub červený). Tyto dřeviny se vyskytují v úrovni porostu a jsou rozmístěny po území jednotlivě, pouze borovice lesní se vyskytuje v jižní části území ve skupině.</p>	
struktura	4	<p>Struktura porostu je vyhovující. Porost je růstově značně diferenciovaný, jak tloušťkově, tak i výškově.</p> <p>Výstavky DBZ, JS, MD, JL, nálet JS, JL a TR v řidších částech. Na JV pokusná ploška se zmlazením JS a JL (dle LHO).</p> <p>Vysoké stavy spárkaté zvěře způsobovaly a způsobují špatné odrůstání přirozeného zmlazení dřevin, např. málo vyvinuté keřové patro je potlačováno okusem zvěří. Hodnotit tento vliv z hlediska pozitivního či negativního je nejednoznačné (Kvapil, 2004). Je možné, že právě potlačení keřového patra vede ke vzniku příznivých podmínek pro patro bylinné (Kvapil, 2004).</p> <p>Na území se vyskytuje tlející stojící i ležící dřevo.</p> <p>Výmladkový (pařezový) způsob hospodaření, který zde probíhal v minulosti, neměl negativní vliv na vývoj přírody daného území (Kvapil, 2004). Vedl však k částečné změně dřevinné skladby – vyhovoval habru a lípě, snížil zastoupení dubu a úplně vytlačil buk. Negativní vliv mělo až pozdější zavádění introdukovaných dřevin jako akát, borovice, modřín a dub červený (Kvapil, 2004).</p> <p>Introdukované dřeviny, které uvádí Kvapil (2004), byly zaznamenány i při terénním průzkumu (akát, borovice, modřín, dub červený).</p>	
významné druhy	4	<p>Stupeň výskytu významných druhů je příznivý (hodnoceno na základě aktuálního plánu péče (Jagoš a kol. 2015) a dle výsledku terénního průzkumu). V území se ze zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů vyskytuje dřín jarní (<i>Cornus mas</i>) (terénní průzkum) a to pomístně v SZ části a v lesních okrajích, kozinec dánský (<i>Astragalus danicus</i>) se nachází pomístně a to na suchých loučkách v OP, můžeme zde najít bohatou populaci ladoňky vídeňské (<i>Scilla vindobonensis</i>) roztroušeně po celém území, také roztroušeně po celém území můžeme spatřit lilii zlatohlavou (<i>Lilium martagon</i>) i medovník meduňkolistý (<i>Melittis</i></p>	

		<p><i>melissophyllum</i>) a oměj vlčí mor pravý (<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>lycoctonum</i>) (Jagoš a kol. 2015). Při okrajích území a na světlých místech i v suchých lemech OP se vzácně vyskytuje plamének přímý (<i>Clematis recta</i>), dále se po celém území vyskytuje bohatá populace sněženky podsněžník (<i>Galanthus nivalus</i>) (terénní průzkum, Jagoš a kol. 2015). Z hub z můžeme najít kriticky ohrožený hřib Fechtnerův (<i>Boletus fechtneri</i>) (Jagoš a kol. 2015). Také zde můžeme najít běžně po celém území roháče obecného (<i>Lucanus cervus</i>), z obojživelníků a plazů se na vlhkých místech v území roztroušeně vyskytuje ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>) a po celém území tu můžeme běžně narazit na silně ohroženou ještěrku obecnou (<i>Lacerta agilis</i>) (Jagoš a kol. 2015). Dále z ptáků se zde lze setkat se silně ohroženou žluvou hajní (<i>Oriolus oriolus</i>) a to po celém území stejně jako s ohroženým lejskem šedým (<i>Muscicapa striata</i>) (Jagoš a kol. 2015).</p> <p>Při terénním průzkumu (srpen 2016) byly zaznamenány především běžné druhy bylinného patra jako zvonek řepkovitý (<i>Campanula rapunculoides</i>), černýš hajní (<i>Melampyrum nemorosum</i>) a hojný výskyt břečťanu popínavého (<i>Hedera helix</i>), v březnu 2017 byl zjištěn hojný výskyt česneku medvědího (<i>Alium ursinum</i>) po celém území a jednotlivý výskyt lýkovce jedovatého (<i>Daphne mezereum</i>), ze zvláště chráněných druhů to byla sněženka podsněžník (<i>Galanthus nivalus</i>) a dřín jarní (<i>Cornus mas</i>).</p>
reprodukce	4	<p>Při terénním průzkumu bylo zjištěno, že na většině území dochází převážně k přirozené obnově ze semen (všech listnatých dřevin – habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), dub letní (<i>Quercus robur</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), javor babyka (<i>Acer campestre</i>), trnovník akát (<i>Robinia pseudoacacia</i>) a dříve také pařezové výmladnosti (všech výše uvedených dřevin i invazní trnovník akát), umělá obnova se realizuje dle plánu péče (Jagoš a kol. 2015) jen v případě vnášení chybějících dřevin (HB, DBZ, JS, JL) dle cílové dřevinné skladby. Při terénním průzkumu nebylo zjištěna přítomnost umělé obnovy.</p>
narušení obnovy	3	<p>Přirozenou obnovu dřevin narušují vysoké stavy spárkaté zvěře, které omezují odrůstání přirozeného zmlazení většiny dřevin (DBZ, JS, JL) a keřového patra. Ke škodám dochází zejména v jižní části území. Při terénním průzkumu bylo zjištěno narušení výskytu sněženky podsněžník (<i>Galanthus nivalus</i>), ke které dochází zejména sešlapem a nedovoleným trhání v době květu (konec března 2017) od návštěvníků rezervace, kteří i přes důkladné upozornění autorkou bakalářské práce na jejich konání v činnosti pokračovali. Podle ústního sdělení paní Anny Dostálové (bývalé obyvatelky obce Louka) ze dne 18. března 2017, byl výskyt sněženky podsněžník (<i>Galanthus nivalus</i>) před více než cca 40 lety velmi hojný a v dnešní rezervaci se vyskytoval po celém území. V důsledku obrovské návštěvnosti této lokality, sběru sněženky a sešlapu, se její výskyt snížil na minimum. Od roku 1992, kdy byla rezervace vyhlášena, se populace sněženky zvětšuje, avšak v případě, že bude pokračovat nedovolené trhání a sešlap tohoto druhu, mohla by být v budoucnu tato populace ohrožena.</p>
invazní a expanzivní druhy	2	<p>Na území se hojně vyskytuje trnovník akát (<i>Robinia pseudoacacia</i>) a to v největším zastoupení ve východní části území a také hvězdnice kopinatá (<i>Aster lanceolatus</i>), která se vyskytuje jednotlivě v blízkosti říčky Veličky. Dub červený (<i>Quercus rubra</i>), který se nachází v území, se nechová invazivně.</p>
skládky a odpad	3	<p>Na území se nacházejí jednotlivé odpadky (PET lahve, plastové obaly) v oblasti zvýšeného výskytu pohybu osob. Jde zejména o severní část území, kde se pořádají různé akce jako je např. turnaj ve volejbalu.</p>

		<p>Dále se jednotlivý odpad (sáčky, plastové obaly, PET lahve, plechovky, plastové kelímky) vyskytuje podél říčky Veličky kvůli neukázněným turistům.</p> <p>Ve východní části území bylo zjištěna hromada odpadků z PET lahví a tábořiště.</p>
jiné negativní vlivy	4	<p>Negativní vliv má železnice rozdělující území na dvě části, která byla vybudována v 30. letech minulého století. Negativním faktorem železnice je teoreticky šíření plevelných a invazních druhů. Také je zde zvýšená možnost požáru a zvýšení hluku od projíždějících vlaků.</p> <p>Železnice vytváří migrační bariéru pro živočichy.</p> <p>Ovšem má pravděpodobně i pozitivní vliv a tím, že se stala útočištěm mnoha druhů rostlin a živočichů stepních luk, které z okolí již téměř vymizely (Jagoš a kol. 2015).</p>

Jméno hodnotitele: Dostálová Martina

Obr. 16: Zarůstající informační tabule při vstupu do rezervace ze severní strany, datum: 1.8.2016, autor: Martina Dostálová.

Obr. 17: Pohled do nitra území, datum: 1.8.2016, autor: Martina Dostálová.

Obr. 18: Sněžěnka podsněžník (*Galanthus nivalis*), datum: 17.3.2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 19: Česnek medvědí (*Allium ursinum*), datum: 17.3.2017, autor: Martina Dostálová

Tab. 14: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Háj u Louky
		Datum hodnocení:	1. 8. 2016, 17. 3. 2017
dokumentace	5	<p>Dokumentace vztahující se k území: Plán péče o přírodní rezervaci Háj u Louky na období 2004–2013 (Kvapil, 2004), Plán péče o přírodní rezervaci Háj u Louky na období 2015–2024 (Jagoš a kol. 2015). Botanický inventarizační průzkum byl zpracován v roce 1994 (Jongepier, Jongepierová 1994). V nejbližší době (a následně vždy po ca 10 letech) by jej tedy bylo vhodné zopakovat.</p> <p>Vzhledem k tomu, že z území dosud téměř chybějí údaje o výskytu živočichů (AOPK ČR 2014), je nezbytné zjistit aktuální stav lokálních populací alespoň pro vybrané bioindikačně významné taxonomické skupiny, jako jsou denní motýli nebo saproxyličtí brouci (AOPK ČR 2014). Následně je vhodné tyto průzkumy po 8–10 letech opakovat (Jagoš a kol. 2015).</p> <p>Další dokumentace: Lesní hospodářské osnovy pro zařizovací obvod Veselí nad Moravou na období 2007–2016 (Anonym, 2006); Územně plánovací dokumentace obce Louka (Haničinec, 2010).</p>	
značení hranic	4	<p>Hranice jsou podél celého území vyznačeny pruhovým značením na stromech, které jsou dobře viditelné. V území se nacházejí 3 informační tabule a 6 tabulí se státním znakem. Informační tabule v severní části území u břehu říčky Veličky pomalu zarůstá keři.</p> <p>Geodetické zaměření ZCHÚ není nutné, neboť hraniční kameny existují (Jagoš a kol. 2015).</p>	
cesty	4	<p>Jelikož se území nachází ve strmém kopci, jsou zde cesty v podobě vychozených chodníčků, ve kterých dochází k sešlapu vegetace. Chodníček vede od západní části území, od značení s malým státním znakem a vede směrem k východu a asi v 2/3 území se stáčí k severní straně území.</p> <p>Území rozděluje na dvě části železniční koridor.</p>	
ochranné pásmo	3	<p>Ochranné pásmo není vyhlášeno, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.</p> <p>Ochranné pásmo PR kromě vnějšího obvodu kolem území probíhá v úzkém pruhu také napříč rezervací podél železniční trati, kterou je PR rozdělena ve dvě části.</p> <p>Jižní část území je v oblasti OP tvořena ornou půdou (nemá žádný viditelný negativní vliv na předmět ochrany). Bylo by však vhodné podél tohoto okraje vytvořit pás keřového patra, který by odděloval území od orné půdy. Tento keřový pás by eliminoval možné negativní vlivy orné půdy (chemizace).</p> <p>Ze severní části území je OP tvořeno říčkou Veličkou. Z východní strany území je OP tvořeno TTP a z východní strany území je OP tvořeno větrolamem v podobě tyčkoviny se středním žebrem borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>) proti škodám sněhem a listnáči v okrajích (lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), dub zimní (<i>Quercus petraea</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>).</p>	
omezování vnějších negativních vlivů	4	<p>Vlivem zvýšené návštěvnosti na severní okraji území se zde vyskytují v menším množství odpady.</p>	
péče o obnovu	4	<p>Péče o obnovu by měla spočívat v ochraně dřevin před okusem zvěří, která obnovu na území poměrně komplikuje. Ochrana může být individuální nebo v podobě oplocenky.</p>	

		<p>Negativní vliv na území měl převod na les vysoký (převod na nepravou kmenovinu), který způsobil plošné zastínění lokality, a dále zavádění introdukovaných dřevin jako akát, borovice, modřín a dub červený (Jagoš a kol. 2015).</p> <p>Vyhlášením ZCHÚ došlo k zakonzervování stávajícího stavu lokality, což vedlo k útlumu již tak nízkého hospodářského využívání dřívějším pařezením (Jagoš a kol. 2015).</p> <p>Měla by být snaha o podporu obnovy habru, dubu, lípy a buku a eliminace introdukovaných dřevin.</p>
zásahy	4	<p>Zásahy jsou zde nutné, a to v rámci další likvidace náletu i výmladků invazního druhu trnovníku akátu (<i>Robinia pseudoacacia</i>).</p> <p>V posledních dvou deceniích byl porost dubohabřiny částečně prosvětlen podúrovňovou probírkou (Jagoš a kol. 2015). V probírce porostů by se mělo pokračovat (s ponecháním všech vzrostlých dubů a vzácných dřevin) za účelem prosvětlení bylinného patra a uvolňování korun zejména dubu z důvodu zvyšování jeho fruktifikace (Jagoš a kol. 2015).</p> <p>V plánu péče (Jagoš a kol. 2015) se uvádí, že by bylo vhodné se vrátit k pařezinovému způsobu hospodaření, ale že není zcela zřejmé, jak na obnovu pařezení zareagují přestárlé nepravé kmenoviny, proto byla vytipována pouze dílčí (na bylinné patro méně hodnotná) plocha na které dojde během let k pružné těžbě stávajícího porostu (cca na výšku porostu) s ponecháním několika výstavek, zejména dubu. Po zajištění kultur, které by na vytěžených místech měly vzniknout pomocí přirozené obnovy a výmladků, k nim budou v rámci této části ZCHÚ přiřazeny další seče. Obmýtl těchto ploch by mělo být cca 40 let. Postupně by tak vzniklo množství pásů s různými vývojovými fázemi porostu.</p> <p>V plánu péče (Jagoš a kol. 2015) je uvedeno, že tento způsob hospodaření vedl ke změně dřevinné skladby, vyhovoval především habru a lípě, ale vedl k potlačení buku. Jiný negativní vliv nebyl zaznamenán, pokud by tento způsob hospodaření nenarušoval předmět ochrany a negativně neovlivňoval bohaté bylinné patro s hájovými druhy, lze v tomto způsobu hospodaření pokračovat.</p> <p>Odstranění jednotlivých odpadků z území by bylo velmi vhodné a esteticky přínosné.</p>
dosahování cílů ochrany	4	<p>Prioritou ochrany přírody je znovu vytvoření vhodných podmínek pro světlo milné hájové druhy rostlin a živočichů i za cenu rozpracování stávajících zapojených porostů do mozaiky různých věkových stadií lesa (Jagoš a kol. 2015). Současně je nutné zachovat stávající zejména dubové výstavy, které je třeba doplnit o novou generaci (Jagoš a kol. 2015).</p> <p>V současnosti jsou vytvořeny vhodné podmínky pro dosahování cíle ochrany. Jediné ohrožení, které může bránit dosahování cílů ochrany, je nedostatečná ochrana zmlazení a negativní působení zvěře na lesní biocenózu, což by mohlo i negativně ovlivňovat výmladkový (pařezinový) způsob hospodaření.</p> <p>Při dodržení managementu ochrany a provádění zásahů uvedených v plánu péče bude území plnit cíl ochrany i nadále.</p> <p>Vhodné by bylo rozšíření území o odkrytý skalní výchoz u břehu říčky Veličky, který odkrývá flyšové souvrství a provedení inventarizačního průzkumu, který by jistě podrobně poukázal, jestli v území došlo ke změně výskytu druhů, neboť inventarizační průzkum z roku 1994 je již pravděpodobně zastaralý a neodpovídá současnému zastoupení druhů.</p>

Jméno hodnotitele: Dostálová Martina

Obr. 20: Pohled na OP v severní části území, datum: 1.8.2016, autor: Martina Dostálová.

Obr. 21: Skalní výchoz flyšového souvrství, datum: 1.8.2016, autor: Martina Dostálová.

Obr. 22: Pružkové značení hranic území, datum: 17.3.2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 23: Železnice rozdělující území na dvě části, datum: 17.3.2017, autor: Martina Dostálová.

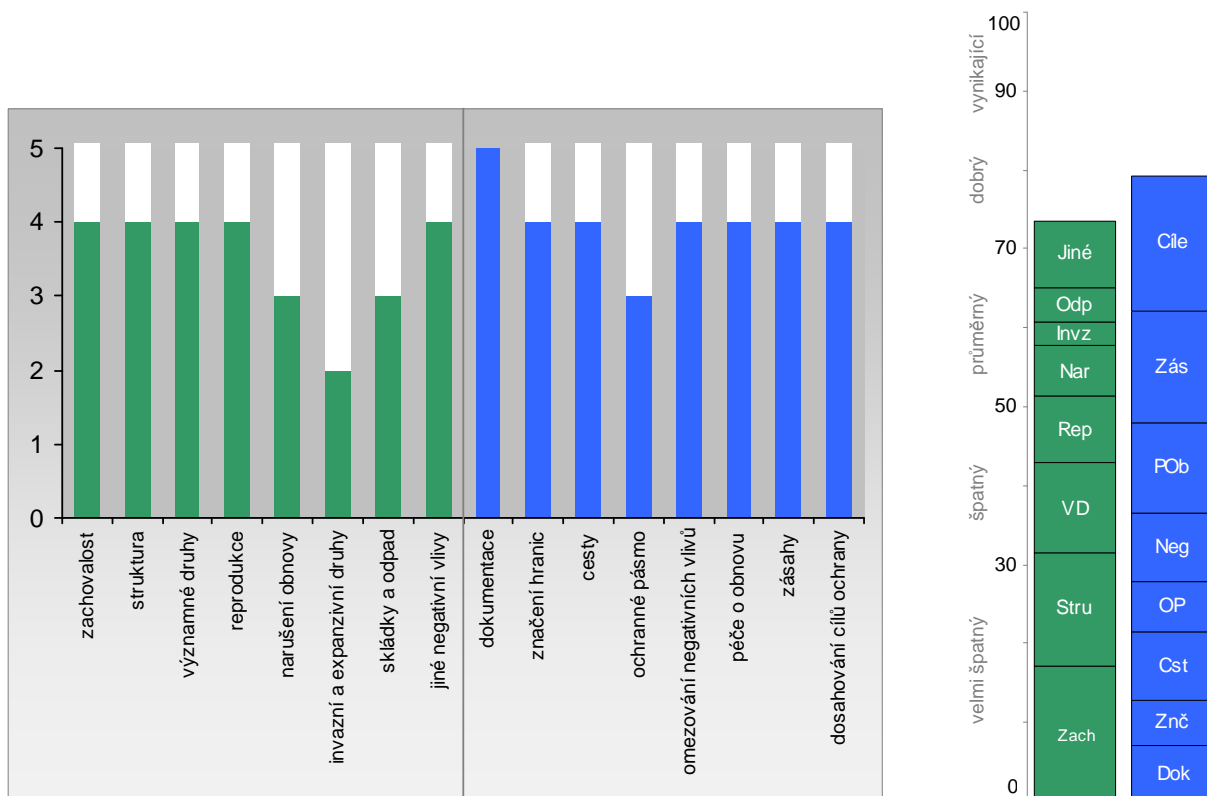
Výsledné hodnocení

Tab. 15: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PR Háj u Louky	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	4	3	12
struktura	4	2,5	10
významné druhy	4	2	8
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	2	1	2
skládky a odpad	3	1	3
jiné negativní vlivy	4	1,5	6
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{stav} = 74$ dobrý		

Tab. 16: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PR Háj u Louky	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	4	1	4
cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	3	1,5	4,5
omezování vnějších neg. vlivů	4	1,5	6
péče o obnovu	4	2	8
zásahy	4	2,5	10
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	$H_{péče} = 79$ dobrá		

Obr. 24: Grafické znázornění výsledků hodnocení PR Háji u Louky.

Stav území je dobrý. Zachovalost předmětu ochrany je až na výskyt invazního druhu trnovníku akátu (*Robinia pseudoacacia*) vyhovující. Problémem je poměrně vysoké narušování obnovy zvěří. Dalším problémem je rozdělení území železnicí na dvě části (šíření plevelných a invazních druhů, zvýšená možnost požáru a zvýšení hluku, železnice vytváří migrační bariéru pro živočichy) i když se postupem času ukázalo, že tato železnice má i pozitivní vliv. Také by bylo vhodné odstranit z území odpadky ve východní části území, a i jednotlivé odpadky vyskytující se roztroušeně po území a podél říčky Veličky.

Péče o území je dobrá. Dokumentace a dosahování cílů ochrany je vyhovující a u ostatních kritérií byl udělený stupeň také vyhovující až na menší nedostatky. Ochrana poškozeného zmlazení, by mohla být realizována individuální ochranou či oplocenkou. Snaze o likvidace invazního druhu trnovníku akátu (*Robinia pseudoacacia*), by se měla věnovat větší důraz. Nejníže bylo hodnoceno kritérium ochranné pásmo, protože jej z jižní strany území tvoří orná půda. Bylo by vhodné vytvoření keřového pásu podél této částí lokality.

Tab. 16: Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Háji u Louky:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:	5	

5.3 PR Hloží

5.3.1 Vymezení studovaného území

Lokalita se rozkládá asi 1,5 km východně od středu obce Louka na ploše 7,5 ha na mírně ukloněném západně orientovaném svahu. Nadmořská výška území se pohybuje v rozmezí 260–320 m n. m. Vegetaci tvoří asi z 60 % plochy trvalý travní porost. Druhou část území zabírají keřové porosty (především hloh a trnka) a les na nelesních pozemcích. Celá plocha území je v KN vedena jako TTP. Lokalita byla dříve využívána k pastvě, která je od roku 2001 obnovena. V území se vyskytuje řada vzácných druhů rostlin jako například bohatá populace tořiče čmelákovitého Holubyho (*Ophrys fuciflora* subsp. *holubyana*), vstavač osmahlý (*Orchis ustulata*) nebo vemeník zelenavý (*Platanthera chlorantha*). V ochranném pásmu (ze zákona 50 m) je z části trvalý travní porost, les a pole. (Jongepierová, Bezděčka 2005)

ZCHÚ Hloží se rozkládá v katastrální území Velká nad Veličkou. Celková rozloha je 74815 m² (7,48 ha). Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ. (Jongepierová, Bezděčka 2005)

Dlouhodobým cílem je zachování pravidelně obhospodařovaných druhově bohatých travinobylinných porostů v mozaice s křovinami, které hostí řadu druhů hmyzu (střevlíkovití brouci, mravenci, blanokřídlý hmyz a další skupiny) ale i rostlin (tořič čmelákovitý, kozinec dánský, vstavač osmahlý a další) (Jongepierová, Bezděčka 2005).

Obr. 25: Hodnocené území PR Hloží (mapový podklad: mapy.cz, upraveno).

5.3.2 Geomorfologie

Oblast: Alpsko-himálajská

Podoblast: Karpaty

Provincie: Západní Karpaty

(Demek, Mackovčín 2006)

Soustava: Vnější Západní Karpaty

Podsoustava: Moravsko-slovenské Karpaty

Celek: Vizovická vrchovina

Podcelek: Hlucká pahorkatina

Okrsek: Boršická pahorkatina

(Tomášek a kol. 2012)

Nadmořská výška chráněného území je 270–310 m (Jongepierová, Bezděčka 2005)

Podle regionálně fytogeografického členění ČR patří území do fytogeografické oblasti Termofytikum, fytogeografického obvodu Panonské termofytikum, vegetačního stupně kolinního, fytochorionu Bílé Karpaty stepní (Jongepierová, Bezděčka 2005).

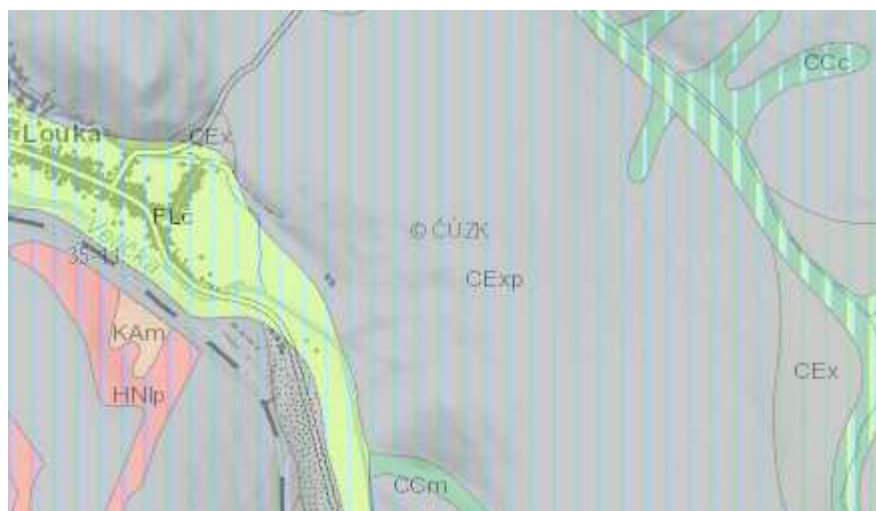
5.3.3 Geologické poměry

Geologickým podkladem jsou vrstvy příkrovu Magurského flyše z doby starších třetihor, v nichž převažují vápnité jílovce. Na nich se vytvořily těžké černozemě. Díky erozi jsou půdy mělké a vegetace je řídká.

(Jongepier, Bezděčka 2001)

5.3.4 Pedologické poměry

Na celém území převládá černozem černická pelická (Česká geologická služba, 2017).

Legenda:

- FLc fluvizem karbonátová
  - CEx černozem černická
  - CExp černozem černická pelická
  - KAm kambizem modální
  - HNlp hnědozem luvická pelická
  - CCc černice karbonátová
- (Česká geologická služba)

Obr. 26: Pedologická mapa 1: 25 000 (Česká geologická služba, 2017).

5.3.5 Klimatické poměry

Z klimatického hlediska spadá území do teplé klimatické oblasti T2, která je charakterizována dlouhým, teplým a suchým létem, velmi krátkým přechodným obdobím s teplým jarem i podzimem, místně teplou a suchou zimou a s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky, roční úhrn srážek je 500–550 mm, průměrná roční teplota je 8–9 °C (Jongepierová, Bezděčka 2005).

5.3.6 Hydrologické poměry

Území spadá hydrologicky do povodí Moravy. Protéká zde říčka Velička. Říčka Velička vzniká v Javorníku v nadmořské výšce 310 m soutokem Jamného a Hrubého potoka. Jamný potok pramení na severozápadním úbočí Velké Javořiny (970 m) v nadmořské výšce 920 m. Od pramene teče severozápadním směrem přes Vápenky a Suchovské Mlýny směrem k Javorníku, kde se stéká s Hrubým potokem. Hrubý potok pramení na západním úbočí Šibenického vrchu (708 m) v nadmořské výšce 570 m. Protéká Filipovským údolím severozápadním směrem k Javorníku, kde se stéká s Jamným potokem.

(Hruban, 2017)

5.3.7 Vegetační poměry

Vegetační pokryv lokality má charakter stepní louky, ve které převažuje sveřep vzpřímený (*Bromus erectus*), kostřava žlábkatá (*Festuca rupicola*) a válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), mezi těmito trávami se vyskytuje několik travin z rodu ostřice, např. ostřice chabá (*Carex flacca*), plstnatá (*C. tomentosa*) a Micheliova (*C. michelii*), k vzácnějším rostlinám zde patří především tořič čmelákovitý Holubyho (*Ophrys fuciflora* subsp. *holubyana*), vstavač osmahlý (*Orchis ustulata*) a kozinec dánský (*Astragalus danicus*), dále pcháč bezlodyžný (*Cirsium acaule*), oman mečolistý (*Inula ensifolia*), orlíček obecný (*Aquilegia vulgaris*), rozrazil vstavačovitý (*Pseudolysimachion orchideum* = *Veronica orchidea*) a klasnatý (*P. spicatum*) (Jongepierová, Bezděčka 2005).

Velká část území je zarostlá náletem keřů, především hlohů. V jejich polostínu roste karpatský prvek mochně židovská třešeň (*Physalis alkekengi*). Na okraji území a kolem cesty byly zaznamenány teplomilné plevely vrabečnice roční (*Thymelaea passerina*), úporek hrálovitý (*Kickxia elatine*) a pryšec srpovitý (*Euphorbia falcata*).

(Jongepierová, Bezděčka 2005)

Z faunistického hlediska je území velmi cenné. Vyskytuje se zde řada vzácných teplomilných druhů hmyzu, např. chrobák ozbrojený (*Odontaeus armiger*) a kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*). Zjištěno bylo 66 druhů střevlíkovitých brouků. Pestré je také společenstvo sociálního blanokřídlého hmyzu – dosud bylo zjištěno 29 druhů mravenců, dále pak šest druhů vos, osm druhů čmeláků a dva druhy pačmeláků. Zjištěno zde bylo 68 druhů pavouků. Keřové porosty přitahují a hostí velké množství ptáků.

(Jongepierová, Bezděčka 2005)

5.3.8 Výsledky hodnocení

Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Hloží
Kód ZCHÚ:	1740
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Vyhláška OÚ Hodonín, 1. 8. 1992
Kraj:	Jihomoravský kraj
Obec s rozš. působ. 3. stupně:	Veselí nad Moravou
Katastrální území:	Velká nad Veličkou 778583
Výměra ZCHÚ:	7,48 ha (Pavelčíková, 2015)
Výměra ochranného pásma: (je-li vyhlášeno)	Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.
Správce ZCHÚ:	Krajský úřad Jihomoravského kraje, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR.
Plán péče:	Plán péče pro PR Hloží na období 2005–2014 (Jongepierová, Bezděčka, 2005); Plán péče o přírodní rezervaci Hloží na období 2015–2024 (Pavelčíková, 2015).
Jiná dokumentace:	Botanický inventarizační průzkum (Jongepier, Jongepierová 1998); Územní plán obce Velká nad Veličkou (Mackerle, 2002); Inventarizační průzkum PP Hloží z oboru botanika (Jongepierová a kol. 2008).
Předmět ochrany:	Přírodní rezervace se určuje k ochraně xerothermních společenstev na mělkých půdách s výskytem vzácných druhů rostlin a živočichů. Řada druhů hmyzu zde dosahuje severní hranice areálu (střevlíkovití brouci, mravenci a další skupiny). (Pavelčíková, 2015)
Cíl ochrany:	Dlouhodobým cílem je zachování pravidelně obhospodařovaných druhově bohatých travinobylinných porostů v mozaice s křovinami, které hostí řadu druhů hmyzu (střevlíkovití brouci, mravenci, blanokřídlý hmyz a další skupiny) ale i rostlin (tořič čmelákovitý, kozinec dánský, vstavač osmahlý a další). (Pavelčíková, 2015)

Tab. 17: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Hloží
		Datum hodnocení: 6. 9. 2016
zachovalost	3	<p>Zachovalost travinobylinných porostů směřuje díky pastvě obnovené v roce 2001 (Pavelčíková, 2015) a režimu kosení, který spočívá v kosení nedopasků, k příznivému stavu. Ovšem je důležité podotknout, že stále nedošlo k plánovanému odstranění tohoto keřového porostu. Až do poloviny 20. století se jednalo o obecní pastviny, poté zůstalo toto území bez zemědělského využití a zarostlo náletem dřevin, především hlohu a šípku. Asi 40 % území je doposud zarostlá dřevinami, nepropustné houštiny jsou především v severní části. Část tohoto území je již charakteru lesního porostu (SV část). V roce 1990 bylo lokalitou vedeno plynové potrubí. Zarovnaný výkop byl zpočátku kolonizovaný ruderalní vegetací, nyní již převažují luční druhy. (Pavelčíková, 2015)</p> <p>Kvůli keřovým porostům, především hlohu, které se zde rozrůstají (SV území), může být v budoucnu zachovalost travinobylinných porostů ohrožena. Zachovalost řady druhů hmyzu (střevlíkovití brouci, mravenci, blanokřídlý hmyz a další skupiny), ale i rostlin (tořič čmelákovitý (<i>Ophrys fuciflora</i>), kozinec dánský (<i>Astragalus danicus</i>), vstavač osmahlý (<i>Neotinea ustulata</i>) a další) je podle inventarizačního průzkumu z období od dubna 2008 do října 2008 (Jongepierová a kol. 2008) doposud příznivá, neboť těmto druhům vyhovuje způsob péče o území.</p> <p>Na plochách, kde byl keřový porost odstraněn, probíhá v současnosti pastva. Ta ale na potlačení zpětné expanze křovin a ruderalních druhů rostlin nestačí.</p>
struktura	2	<p>Současná struktura biocenóz území je rozmanitá. Severozápadní část lokality tvoří travní porost a ovocný sad (<i>Prunus spinosa</i>), tento sad nemá žádný zásadní negativní vliv na plnění cílů ochrany. Na tuto část směrem na sever navazuje vegetace tvořena travním porostem a nepropustnými keřovými porosty s dominancí hlohu (<i>Crataegus</i> sp.), trnky obecné (<i>Prunus spinosa</i>) a růže šípkové (<i>Rosa canina</i>), což zcela narušuje dosahování cílů ochrany z důvodu toho, že je žádoucí pouze mozaikovitě se vyskytující keřový porost, nikoli však nepropustný souvislý keřový porost. Dále na severovýchodní části lokality převažují opět keřové porosty, které mají již místy i lesní charakter a tvoří je jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), třešeň ptačí (<i>Prunus avium</i>), slivoň švestka (<i>Prunus domestica</i>), dub letní (<i>Quercus robur</i>), jilm habrolistý (<i>Ulmus minor</i>), tento stav je opět nevyhovující, neboť opět nesplňuje cíl ochrany území. Keřové patro je tvořeno zejména druhy jako je svída krvavá (<i>Cornus sanguinea</i>), hloh jednosemenný (<i>Crataegus monogyne</i>), ptačí zob obecný (<i>Ligustrum vulgare</i>), řešetlák počistivý (<i>Rhamnus cathartica</i>), rybíz (<i>Ribes</i> sp.), ostružník ježiník (<i>Rubus caesium</i>), bez černý (<i>Sambucus nigra</i>), kalina obecná (<i>Viburnum opulus</i>). Centrální část území směrem na jih tvoří travní porosty a soliterní keře. Jižní část lokality je tvořena mozaikou keřových porostů (<i>Crataegus</i> sp., <i>Rosa canina</i>, <i>Prunus spinosa</i>) a travním porostem.</p>
významné druhy	4	<p>Z faunistického hlediska je území velmi cenné. Vyskytuje se zde řada vzácných teplomilných druhů hmyzu, např. chrobák ozbrojený</p>

		<p>(<i>Odontaeus armiger</i>) a kudlanka nábožná (<i>Mantis religiosa</i>) (Pavelčíková, 2015).</p> <p>V území se vyskytuje mnoho vzácných druhů bezobratlých jako například modrásek černoskvrnný (<i>Maculinea arion</i>), střevlík Scheidlerův (<i>Carabus scheidleri</i>), střevlík Ulrichův (<i>Carabus ulrichii</i>), majka obecná (<i>Meloe proscarabaeus</i>) (Pavelčíková, 2015).</p> <p>Pestré je také společenstvo sociálního blanokřídlého hmyzu – dosud bylo zjištěno 29 druhů mravenců, dále pak šest druhů vos, osm druhů čmeláků a dva druhy pačmeláků (Pavelčíková, 2015). Zjištěno zde bylo 68 druhů pavouků (Pavelčíková, 2015). Z obratlovců zde například žije užovka hladká (<i>Coronella austriaca</i>) a ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>) (Pavelčíková, 2015). Keřové porosty přitahují a hostí velké množství ptáků (Pavelčíková, 2015).</p> <p>Rovněž je zde řada vzácných druhů rostlin jako například bohatá populace tořiče čmelákovitého Holubyho (<i>Ophrys fuciflora</i> subsp. <i>holubyana</i>), vstavač osmahlý (<i>Orchis ustulata</i>) nebo vemeník zelenavý (<i>Platanthera chlorantha</i>) (Pavelčíková, 2015).</p> <p>Při terénním průzkumu byl zaznamenán ocún podzimní (<i>Colchicum autumnale</i> L.) a také housenka bourovce ostružiníkového (<i>Macrothylacia rubi</i>).</p> <p>Dle plánu péče (Pavelčíková, 2015) je stav všech významných druhů rostlin i živočichů příznivý.</p>
reprodukce	3	<p>Reprodukce (obnova) travních společenstev je momentálně příznivá i přesto, že z důvodu nedodržení předchozího (Jongepierová, Bezděčka 2005) i současného plánu péče (Pavelčíková, 2015) se zde rozšiřují keřové porosty. Plán péče není dodržen, protože neproběhlo plánované odstranění keřových porostů a vede to k jejich postupné přeměně na les. Proto v těchto místech nejsou příznivé podmínky pro obnovu travinobylinných společenstev.</p> <p>Tyto porosty se na druhou stranu stávají útočištěm a hnízdištěm ptactva. Z pohledu reprodukce (obnovy) teplomilných druhů hmyzu je jejich vývoj také příznivý. Mají zatím vhodné životní podmínky.</p>
narušení obnovy	3	<p>Přirozenou obnovu travních společenstev výrazně ovlivňuje zpětná expanze keřových porostů, které pak následně přecházejí v lesní porost. Důvodem je nevyhovující režim kosení a pastvy na území. Předepsaný režim spočívá v udržování travních porostů pastvou (ovce, koza) v kombinaci s kosením. V současné době ovšem nemůže předepsaný režim probíhat na celém území, jelikož keřové porosty zaujímají 40 % rozlohy plochy oproti 10 % rozlohy plochy předepsaných v plánu péče (Pavelčíková, 2015).</p>
invazní a expanzivní druhy	3	<p>Převážná část území je zarostlá náletem keřů, především hlohu (<i>Crataegus</i> sp.). Také místy se rozšiřuje třtina křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>).</p>
skládky a odpad	4	<p>Nevyskytují se zde žádné větší skládky odpadu, jen za informační cedulí při vstupu z jižní strany do rezervace se jen výjimečně objevují jednotlivé odpadky. Zbytek území je bez výskytu skládek i odpadků. Na přechodu z louky do lese se nacházejí betonové sloupky, nejspíše zbytky plotu, který zde byl v minulosti.</p>
jiné negativní vlivy	3	<p>Z důvodu nedodržení předepsaného managementu z plánu péče z období 2005–2014 (Jongepierová, Bezděčka, 2005) území postupně zarůstá nepropustným keřovým porostem. Absence aktivní péče negativně ovlivňuje území. Části území s dosud neodstraněnými keřovými porosty pomalu přecházejí v les.</p>

Jméno hodnotitele: Dostálová Martina

Obr. 27: Rozrůstající se keřový porost, datum: 6.9.2016, autor: Martina Dostálová.

Obr. 28: Pastva koz, datum: 6.9.2016, autor: Martina Dostálová.

Obr. 29: Housenka – bourovec ostružiníkový (*Macrothylacia rubi*), datum: 6.9.2016, autor: Martina Dostálová.

Obr. 30: Ocún podzimní (*Colchicum autumnale* L.), datum: 9.6.2016, autor: Martina Dostálová.

Tab. 18: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Hloží
		Datum hodnocení:	6. 9. 2016
dokumentace	5	Dokumentace je v pořádku. Plán péče (Pavelčíková, 2015) obsahuje všechny náležitosti a je velmi pečlivě zpracován. V roce 2008 byl zpracován inventarizační průzkum z oboru botanika (Jongepierová a kol. 2008).	
značení hranic	5	Na území se na všech přístupových cestách do rezervace nachází tabule s malým státním znakem. Jen při vstupu na území ze západní strany slouží tabule s malým státním znakem jako roh plotu soukromého pozemku. V rozích rezervace se vyskytují hraniční sloupky s pruhovým označením hranic. U přístupové lesní cesty směrem od říčky Veličky se nachází informační tabule. Umístění, označení i viditelnost informační tabule je zcela vyhovující.	
cesty	5	V severojižní ose rezervace vede málo využívaná polní cesta, kudy byl v minulosti veden výkop plynovodu. Východní hranici tvoří málo využívaná polní cesta. Polní cesta nemá žádný negativní vliv na území.	
ochranné pásmo	3	Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ. V jihovýchodní části OP je část jeho plochy využívána jako orná půda. Tuto plochu je doporučeno (zatím neprovedeno) zatravnit regionální luční směsí a následně kosit 2x ročně v období červen až srpen (Pavelčíková, 2015). Na západní straně území je ochranné pásmo tvořeno lesním porostem na nelesních pozemcích. Z východní strany tvoří OP trvale travní porost a pole. Na území může negativně působit nálet ze zmiňovaného lesního porostu, který tvoří OP.	
omezování vnějších negativních vlivů	3	V těsné blízkosti rezervace (z V strany) se vyskytuje orná půda, která je aktivně využívána a na kterou se s největší pravděpodobností (Pavelčíková, 2015) provádí aplikace chemických přípravků. Tato chemizace může mít negativní vliv na výskyt hmyzu v rezervaci, který na přítomnost těchto látek může reagovat velmi citlivě.	
péče o obnovu	3	<p>Od roku 2001 (Pavelčíková, 2015) zde probíhá pastva ovcí a koz, která má pozitivní vliv na dosahování cílů ochrany, což je dosažení druhově bohatých travinobylinných porostů. Dále zde probíhá ruční kosení (2 x ročně) a sečení nedopasků křovinořezem (Pavelčíková, 2015). Také redukce keřového porostu (ořezem, kácením) má pozitivní vliv, ovšem zatím zaujímá 40 % plochy, což je momentálně nevyhovující stav z důvodu toho, že cílem je, aby keřový porost zaujímal jen 10 % (Pavelčíková, 2015) a byl tvořen mozaikovitě. Tento nepropustná keřový porost se nachází nejvíce v severní části území.</p> <p>Pastva, která zde probíhá není dostatečná, jelikož zde dochází k opětovné expanzi křovin a ani režim kosení na území není veden optimálním způsobem.</p> <p>Některé plochy jsou paseny příliš intenzivně tak, až zůstávají úplně bez vegetačního krytu (zůstává pouze mechové patro), jiné nejsou paseny dostatečně a nejsou ani koseny, nebo jsou koseny příliš pozdě. Nedopasky jsou odstraňovány ze všech ploch, i těch, na kterých by měly být zachovány (suchá místa s řídkou vegetací). Výmladky hlohu nejsou odstraňovány až u země. (Pavelčíková, 2015)</p>	

zásahy	3	<p>Zásahy na území se týkají hlavně zredukování keřových porostů na pokryvnost maximálně 10 % plochy, v současné době keřové porosty zaujímají 40 % plochy, a proto by se měl klást důraz na snížení plochy těchto keřových porostů, které v důsledku neodstranění přecházejí pozvolna v lesní porost.</p> <p>Odstranění by se mělo provést ručním vyřezáním (keře do tloušťky 5 cm) a mechanizovaným vyřezáním, kácením (keře tloušťky nad 5 cm). Ovocné stromy ovšem neodstraňovat. Silnější dřevní hmotu ponechat na 4-5 hromadách na výslunných místech k rozkladu na místech. (Pavelčíková, 2015)</p> <p>Slabší dřevo odstranit mimo ZCHÚ nebo spálit na místech stanovených a předem vyznačených orgánem ochrany přírody (Pavelčíková, 2015). Další důležitý zásah v tomto území je udržovat travní porosty pomocí pastvy (ovce, kozy) a kosení. Pastvu upřednostňovat před kosením. Odstraňovat pouze výmladky dřevin. Ponecháním nedopasků má za cíl umožnit dokončení vývoje některých druhů hmyzu, vázaného na tento typ mikrostanoviště, každoročně ponechat asi 10–15 % plochy nepokosené (Pavelčíková, 2015). Nesečené plochy je vhodné ponechávat v místech s řídkou vegetací a bohatým výskytem bylin, naopak nevhodná jsou místa po odstraňování křovin, s výskytem třtiny křovištní, šťovíků či jiných agresivních rostlin (Pavelčíková, 2015).</p> <p>Z území PR nesmí být odstraňovány volně ležící kameny na povrchu půdy, rozrušována hlinitá hnízda mravenců (zemní kupky) a zatravňován obnažený půdní povrch. V místech výskytu tořiče čmelákovitého je třeba vzhledem k jeho úzké vazbě na mykorhizu, která je důležitá zejména v době klíčení semen, žádoucí vytvářet prostředí s vyšší vlhkostí. To znamená ponechání ojedinelých keřů nebo stromů a tím vytváření toulavého stínu nebo ponechání nekoseného travního porostu v okolí až do vysemenění rostlin (absorpce vody z ranní rosy). Plochu výskytu tořiče udržovat oplocenou proti vnikání pasených zvířat v okolí do poloviny července. (Pavelčíková, 2015)</p>
dosahování cílů ochrany	3	<p>Dlouhodobým cílem je zachování pravidelně obhospodařovaných druhově bohatých travinobylinných porostů v mozaice s křovinami, bohužel kvůli špatnému režimu pastvy a kosení přecházejí křovinné porosty v les.</p>

Jméno hodnotitele: Dostálová Martina

Obr. 31: Pohled na pokosenou lokalitu, datum: 6.9.2016, autor: Martina Dostálová.

Obr. 32: Informační tabule při vstupu do území z jižní strany, datum: 6.9.2016, autor: Martina Dostálová.

Obr. 33: Štírovník růžkatý (*Lotus corniculatus*), datum: 6.9.2016, autor: Martina Dostálová.

Obr. 34: Pohled na lokalitu, datum: 6.9.2016, autor: Martina Dostálová.

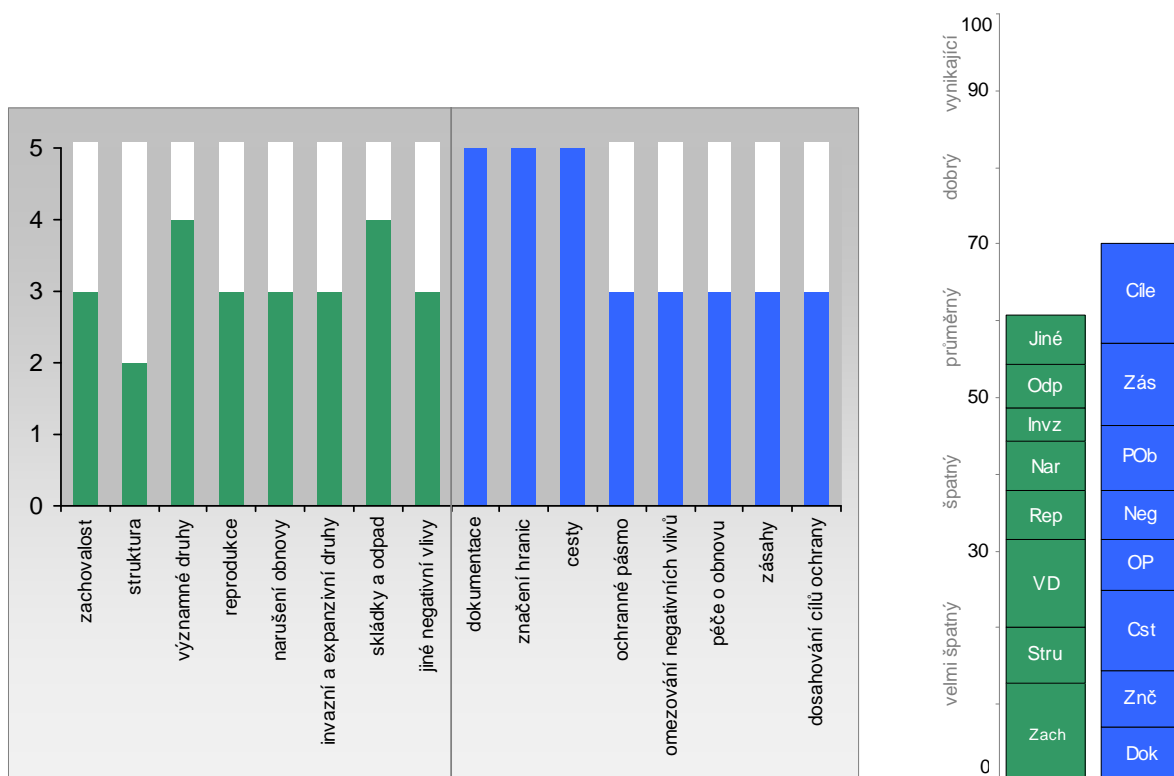
Výsledné hodnocení

Tab.19: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PR Hloží	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	3	3	9
struktura	2	2,5	5
významné druhy	4	2	8
reprodukce	3	1,5	4,5
narušení obnovy	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	3	1	3
skládky a odpad	4	1	4
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{stav} = 61$ průměrný		

Tab.20: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PR Hloží	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	5	1	5
cesty	5	1,5	7,5
ochranné pásmo	3	1,5	4,5
omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
péče o obnovu	3	2	6
zásahy	3	2,5	7,5
dosahování cílů ochrany	3	3	9
výsledné hodnocení péče:	$H_{péče} = 70$ průměrná		

Obr. 35: Grafické znázornění výsledků hodnocení PR Hloží

Současný stav přírodní rezervace Hloží je hodnocen jako průměrný. Její zachovalost i struktura jsou hodnoceny jako nevyhovující, což je důsledkem nedodržování předepsaného managementu území. V případě, že nedojde k nápravě a plnění plánované péče o území, dojde k zásadnímu znehodnocení lokality a výraznému nedosažení cíle ochrany. V další fázi by tato skutečnost mohla začít ohrožovat významné druhy rostlin a hmyzu, které jsou vázané na stanoviště travinobylinného charakteru.

Péče o přírodní rezervaci Hloží je hodnocena jako průměrná. Nejnižší byla hodnocena péče o obnovu, ochranné pásmo, omezování vnějších negativních vlivů a zásahy a dosahování cílů. Z tohoto důvodu by se mělo přistoupit k důkladnému plnění plánu péče a dodržení plánovaného managementu území, jinak se stav území bude dále zhoršovat a může dojít až k zániku travinobylinných společenstev, která budou nahrazena lesním porostem, který ovšem nejsou předmětem ochrany.

Tab. 21: Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Hloží:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:	5	

5.4 PR Moravanské lúky

5.4.1 Vymezení studovaného území

Přírodní rezervace Moravanské lúky leží v katastrálním území Moravany, 3 km jihovýchodně od Koryčan na severních svazích Bradla. Jedná se o komplex lesních luk a drobných lesních enkláv o celkové rozloze 8,72 ha. Komplex těchto luk zasazených do rámce víceméně přirozených lesních společenstev představuje ojedinělou lokalitu svého druhu ve Chřibech.

(Sedláček, 2007)

Bezlesý ostrůvek uprostřed lesního komplexu s luční a mokřadní vegetací karpatského typu, lokalita řady chráněných druhů rostlin (Mackovčín a kol. 2007).

Nedílnou součástí chráněného území jsou lesní porosty, které louky bezprostředně obklopují. Podle systému lesnické typologie náleží ke skupině lesních typů *Fageto-Quercetum* (bukové doubravy).

(Chřiby – PR Moravanské lúky, 2017)

Obr. 36: Hodnocené území PR Moravanské lúky (mapový podklad: mapy.cz, upraveno).

5.4.2 Geomorfologie

Oblast: Alpsko-himálajská

Podoblast: Karpaty

Provincie: Západní Karpaty

(Demek, Mackovčín 2006)

Soustava: Vnější Západní Karpaty

Podsoustava: Středomoravské Karpaty

Celek: Chřiby

Podcelek: Stupavská vrchovina

Okrsek: Chřibské hřbety

(Tomášek a kol. 2012)

5.4.3 Geologické poměry

Skalní podloží tvoří magurský flyš, který zde představují soláňské vrstvy, skládající se z pískovců a slepenců; horniny jsou minerálně chudé, kyselé a zvětrávají na křemenný písek (Mackovčín a kol. 2007).

5.4.4 Pedologické poměry

Vytvořily se tu především hnědé půdy (kambizem typická, varieta nasycená) s doprovodnou luvizemí typickou (Mackovčín a kol. 2007).

Půdní pokryv tvoří erodované černozemě (Jongepier, Bezděčka 2001).

5.4.5 Klimatické poměry

Území spadá do klimatické oblasti MT 11 (Voženílek, Květoň 2011) s dlouhým létem, krátkými přechodnými obdobími – mírně teplé jaro a mírně teplý podzim s krátkou, mírně teplou a velmi suchou zimou s krátkým trváním sněhové pokrývky (50-60 dní) (Chalupa, 2014).

Průměrná roční teplota je 7-8 °C, průměrná teplota měsíce července je 17-18 °C, průměrná teplota měsíce ledna činí -2 až -3°C. Průměrný roční úhrn srážek leží přibližně mezi 600-650 mm. Ve vegetačním období činí srážky 350-400 mm. Počet dnů se sněhovou pokrývkou v roce je 50-60. Počet letních dnů je 40-50. Větrné poměry během roku jsou charakterizovány prouděním z jihovýchodního, severovýchodního a jihozápadního směru. (Chalupa, 2014)

5.4.6 Hydrologické poměry

Území Chřibů je pramennou oblastí Kyjovky, která odvodňuje jejich západní část a v prostoru Košarských luk jižně od Lanžhota se vlévá do řeky Dyje. PR Moravanské lúky leží na hřebeni, z kterého stékají na sever pramenné přítoky Kyjovky. Vzhledem k malé propustnosti podloží a terénním depresím jsou některé partie PR dosti podmáčené. Lokalita je na SZ okraji odvodňována drobnou vodotečí.

(Chalupa, 2014)

5.4.7 Vegetační poměry

Vyskytuje se zde významná luční a vlhkomilná vegetace. Na sušších místech převažují trávy jako kostřava žlábkatá (*Festuca rupicola*) a další. Místy porost přechází ve vegetaci střídavě vlhkých luk s bezkolencem rákosovitým (*Molinia arundinacea*), dále s pcháčem potočným (*Cirsium rivulare*) a různými druhy ostřic.

(Jongepier, Bezděčka 2001)

Na loukách roste řada druhů vstavačovitých, zejména vstavač mužský (*Orchis mascula*), vstavač kukačka (*O. morio*), pětiprstka žežulník (*Gymnadenia conopsea*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*) a zelenavý (*P. chlorantha*) i bradáček vejčitý (*Listera ovata*). Početná je populace kosatce sibiřského (*Iris sibirica*).

(Jongepier, Bezděčka 2001)

V dubohabřinách se objevují četné karpatské druhy, například ostřice chlupatá (*Carex pilosa*), hvězdnatec zubatý (*Hacquetia epipactis*) a pryšec mandloňovitý (*Euphorbia amygdaloides*). V lemech lesních porostů se vyskytuje plamének přímý (*Clematis recta*).

Ze zvláště chráněných druhů savců zde byla zaznamenána pouze veverka obecná (*Sciurus vulgaris*) (Chalupa, 2014).

Ve sledovaném území je možné při migraci a lovu hmyzu zastihnout také netopýry a lze předpokládat existenci letních kolonií v dutých stromech (Chalupa, 2014).

5.4.8 Výsledky hodnocení

Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Moravanské lúky
Kód ZCHÚ:	1491
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Vyhláška Okresního národního výboru Hodonín (datum platnosti 25. 10. 1990).

Kraj:	Jihomoravský kraj
Obec s rozš. půs. 3. stupně:	Kyjov
Katastrální území:	Moravany u Kyjova

Výměra ZCHÚ:	8,899 ha (Chalupa, 2014)
Výměra ochranného pásma:	Ochranné pásmo nebylo vyhlášeno – to znamená, že je tvořeno ze zákona územím do vzdálenosti 50 m od hranic ZCHÚ (zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny), pouze v severozápadní části je hranice ochranného pásma užší, neboť v této části končí u hranice katastrálního území (resp. hranice kraje) (Chalupa, 2014).

(je-li vyhlášeno)

Správce ZCHÚ:	Krajský úřad Jihomoravského kraje
Plán péče:	Plán péče o přírodní rezervaci Moravanské lúky na období 2005–2014 (Schneider, 2005); Plán péče o přírodní rezervaci Moravanské lúky na období 2015–2024 (Chalupa, 2014)
Jiná dokumentace:	LHP Buchlovice (Kyjov) na období 2005–2014 a připravovaný 2015–2024; LHO pro ZO Kyjov na období 2005–2014 a připravované 2015–2024; LHO pro ZO Buchlovice na období 2005–2014 a připravované 2015–2024; Oblastní plán rozvoje lesů pro PLO 36 Středomoravské Karpaty, ÚHÚL Brandýs nad Labem.

Předmět ochrany:	Ochrana komplexu karpatských luk v Chřibech s výskytem řady chráněných a ohrožených rostlinných druhů včetně několika vstavačovitých (Chalupa, 2014).
Cíl ochrany:	Zajištění podmínek pro zachování vlhkomilné a luční vegetace karpatského typu s výskytem řady vzácných, a zvláště chráněných druhů rostlin v této lokalitě (Chalupa, 2014).

Tab. 22: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Moravanské lúky
		Datum hodnocení: 8. 4. 2017
zachovalost	5	<p>Pravděpodobně již ve středověku došlo v této části Chřibů k odlesnění a díky dlouhodobému kosení se bezlesé enklávy vyvinuly v druhově bohaté louky bělokarpatského typu (Plesková a kol. 2012). Chráněné území je tvořeno komplexem lučních enkláv obklopených lesem.</p> <p>Zachovalost lučních i vlhkomilných společenstev je vyhovující, protože je dodržován předepsaný management (pravidelné sečení lokality) v plánu péče. Na území se vyskytují zamokřená stanoviště, která poskytují vhodné podmínky pro růst vlhkomilných druhů. Součástí rezervace jsou i přilehlé lesy. Tyto lesy oddělují luční společenstva od okolních lesů. Lesní porost je v rezervaci žádoucí, neboť stojící souše a kmenová torza padlých vývrátů, které by se teoreticky mohly v rezervaci nacházet (terénní průzkum tyto doupné stromy nepotvrdil) by mohly být významné z ornitologického, entomologického a také z mykologického hlediska.</p> <p>Na přechodu mezi lučním společenstvem a lesním se vyskytuje nálet (převážně BK), v současné době neohrožuje přítomnost tohoto náletu předmět ochrany.</p>
struktura	4	<p>Jádrem rezervace jsou enklávy druhově bohatých luk podobných bělokarpatským, do kterých zasahují lesní porosty karpatských dubohabřin, které jsou v rezervaci žádoucí, protože představují útočiště pro různé druhy běžných i chráněných druhů (veverka obecná). Ohrožení pro louky představuje v současnosti nálet dřevin (BK, DB) z lesních porostů a tím způsobené zarůstání okrajů lučních enkláv rezervace, avšak jen v některých částech.</p> <p>Lesní společenstva jsou tvořena dubem letním (<i>Quercus petraea</i>), habrem obecným (<i>Carpinus betulus</i>), bukem lesním (<i>Fagus sylvatica</i>) a také menší zastoupení tu má břiza bělokorá (<i>Betula pendula</i>), lípa malolistá (<i>Tilia cordata</i>), topol osika (<i>Populus tremula</i>), javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>) (Chalupa, 2014) a olše lepkavá (<i>Alnus glutinosa</i>). Z jehličnanů se zde nacházejí v menším zastoupení borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>), modřín opadavý (<i>Larix decidua</i>) (Chalupa, 2014) a smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>).</p>
významné druhy	4	<p>Dle botanického inventarizačního průzkumu (Plesková a kol. 2012) byly zaznamenány tyto druhy (kategorie ohrožení dle vyhl. 395/1992 Sb.): ohrožená okrotice bílá (<i>Cephalanthera damasonium</i>), ohrožený plamének přímý (<i>Clematis recta</i>), ohrožený prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), silně ohrožený pryšec hranatý (<i>Euphorbia angulata</i>), ohrožený pryšec kosmatý (<i>Euphorbia villosa</i>), silně ohrožený mečík střechovitý (<i>Gladiolus imbricatus</i>), ohrožený pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>), silně ohrožený kosatec trávolistý (<i>Iris graminea</i>), silně ohrožený kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>), ohrožený lilie zlatohlávek (<i>Lilium martagon</i>), ohrožená hadilka obecná (<i>Ophioglossum vulgatum</i>), ohrožený vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>), ohrožený vemeník zelenavý (<i>Platanthera chlorantha</i>), silně ohrožená žluťucha žlutá (<i>Thalictrum flavum</i>), ohrožená okrotice dlouholistá (<i>Cephalanthera longifolia</i>), ohrožený dřín obecný (<i>Cornus mas</i>), ohrožený krušík tmavočervený (<i>Epipactis atrorubens</i>), ohrožený</p>

		krušík modrofialový (<i>Epipactis purpurata</i>), ohrožený medovník meduňkolistý (<i>Melittis melissophyllum</i>), silně ohrožený vstavač mužský (<i>Orchis mascula</i>) a silně ohrožený vstavač kukačka (<i>Orchis morio</i>). Při terénním průzkumu byly zjištěny druhy jako je chráněná sněženka podsněžník (<i>Galanthus nivalus</i>), ale i běžné druhy jako je prvosienka jarní (<i>Primula veris</i>), pupava bezlodyžná (<i>Carlina acaulis</i>), ostřice chlupatá (<i>Carex pilosa</i>), violka lesní (<i>Viola renchenbachiana</i>), svízeľ vonný (<i>Galium odoratum</i>), plicník lékařský (<i>Pulmonaria officinalis</i>), pryšec mandloňovitý (<i>Euphorbia amygdaloides</i>), kyčelnice cibulkonosná (<i>Dentaria bulbifera</i>). Kritérium bylo hodnoceno na základě inventarizačního průzkumu.
reprodukce	5	Podmínky pro reprodukci lučních společenstev jsou díky správnému managementu (pravidelné sečení lokality) v území zcela vyhovující. V okrajích lučních společenstev se nacházejí nálety dřevin (BK, DB), avšak reprodukce lučních a vlhkomilných druhů náletem není ohrožena. V lesním společenstvu probíhá reprodukce přirozeně náletem (BK, DB). V současnosti, kdy na území probíhá jednotlivý i skupinový výběr a dochází k těžbě, která je v souladu s plánem péče (Chalupa, 2014), se vytvářejí vhodné podmínky pro růst náletu.
narušení obnovy	4	Při terénním průzkumu nebylo zjištěno narušování zmlazujících se listnatých dřevin (DB, HB). Nálet dřevin není chráněn individuálně ani oplocenkou, neboť není důvod ochrany přirozeného náletu. Obnova může být pravděpodobně narušována možným sešlapem vegetace. Potenciálně mohou obnovu lučních společenstev narušovat lidé vyrýváním orchidejí pro pěstování na zahrádkách (Plesková a kol. 2012). Obnova může být potenciálně narušeno možným sešlapem vegetace turisty.
invazní a expanzivní druhy	5	Při terénním průzkumu nebyly zjištěny žádné invazní nebo expanzivní druhy.
sklárky a odpad	5	Při terénním průzkumu nebyl zjištěn žádný odpad ani sklárky odpadu.
jiné negativní vlivy	4	Při terénním průzkumu byl zjištěn rozrytý půdní povrch na louce, což bylo nejspíše způsobeno prasetem divokým (<i>Sus scrofa</i>).

Jméno hodnotitele: Dostálová Martina

Obr. 37: Pohled na luční společenstvo, datum: 8. 4. 2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 38: Pohled do lesního společenstva, datum: 8. 4. 2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 39: Pupava bezlodyžná (*Carlina acaulis*), datum: 8. 4. 2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 40: Plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis*), datum: 8. 4. 2017, autor: Martina Dostálová.

Tab. 23: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Moravanské lúky
		Datum hodnocení: 8. 4. 2017
dokumentace	5	<p>Platná plán péče (Chalupa, 2014) navazuje na předchozí plán péče (Schneider, 2004).</p> <p>V chráněném území byl proveden botanický inventarizační průzkum v roce 1990 (Ambrozek, 1990) a další botanický průzkum v roce 1998 (Lustyk, 1998). V roce 2012 zde byl proveden inventarizační průzkum obratlovců (Chalupa, 2012) a opětovně botanický inventarizační průzkum (Plesková a kol. 2012).</p> <p>Další dokumentace: LHP Buchlovice (Kyjov) na období 2005–2014 a připravovaný 2015–2024; LHO pro ZO Kyjov na období 2005–2014 a připravované 2015–2024; LHO pro ZO Buchlovice na období 2005–2014 a připravované 2015–2024.</p>
značení hranic	4	<p>Obvod hranic tvoří pruhové značení na stromech. Na území se nacházejí 3 informační tabule. Informační tabuli z východní strany odděluje od cesty nově vyhloubený příkop, takže přístup je k této tabuli ztížen. Po území jsou rozmístěny u přístupových cest, ale i neúčelně uprostřed louky cedule s malým státním znakem. Většina těchto cedulí (kromě jedné) je zamazána bílou barvou a přelepena nálepkou s moravskou orlicí.</p>
cesty	3	<p>Územím prochází turistická stezka, a proto je lokalita velmi často navštěvována. Někteří návštěvníci se mohou pohybovat i mimo stezky a tím může potenciálně docházet k sešlapu vegetace na území. V ochranném pásmu v současnosti dochází k těžbě lesního porostu, a tudíž jsou cesty rozrušené pojezdy mechanizace, což vede také k utlačování vegetace ve zmiňovaném ochranném pásmu.</p>
ochranné pásmo	5	<p>Ochranné pásmo je ze zákona 50 m. Ve severovýchodní části je hranice ochranného pásma užší, protože v této části končí hranice katastrálního území (resp. hranice kraje). Tato skutečnost nemá žádné negativní vlivy. Ve východní části ochranného pásma dochází k úmyslné těžbě (BK, DB, HB). Po celém zbylém obvodu území tvoří ochranné pásmo lesní porost (DB, HB, BK, SM). Při terénním průzkumu nebyly zjištěny žádné negativní faktory.</p>
omezování vnějších negativních vlivů	3	<p>Možný negativní vliv může mít poškozování a vyrývání orchidejí pravděpodobně pro účely pěstování na zahrádkách (Plesková a kol. 2012). Dalšími negativními vlivy jsou pojezdy těžební mechanizace a sešlap.</p>
péče o obnovu	5	<p>Péče o obnovu lučních společenstev spočívá v dodržování předepsaného managementu, a to v pravidelném kosení luk a šetrnou likvidaci případného náletu. K těmto pravidelným zásahům dle terénního průzkumu dochází.</p> <p>Péče o lesní společenstva spočívá v citlivém obhospodařování (jednotlivý nebo skupinový výběr). V území je snaha podporovat přirozené zmlazení zejména cenných listnáčů (Chalupa, 2014), lze o toto zmlazení pečovat individuálně pomocí repelentních nátěrů proti škodám zvěří.</p> <p>Především pro entomofaunu (zejména pro vývoj jedinců, a tedy i existenci populací) mají velký význam staré stromy a také mrtvé a odumírající dřevo (zejména stojící souše a torza kmenů) ponechávané v ZCHÚ. Stejně tak je tomu s ponecháváním doupných stromů, které mají neocenitelný význam pro hnízdění ptactva – tzv. dutinových hnízdičů. (Chalupa, 2014)</p>

		Při terénním průzkumu ovšem přítomnost těchto doupných stromů nebyla zjištěna.
zásahy	5	<p>Zásahy v lučním společenstvu spočívá v pravidelném kosení. Dále je důležitý odvoz a likvidace vzniklé biomasy, k čemuž v současné době dochází, protože při terénním průzkumu nebyla nalezena žádná biomasa v území.</p> <p>Při terénním průzkumu byl zjištěn na hranici styku louky a lesa nálet. Bylo by vhodné ho šetrným způsobem odstranit.</p> <p>V lesním společenstvu je nutné citlivé hospodaření z důvodu zachování předmětu ochrany. Za citlivé lesnické zásahy se pro tyto účely považuje jednotlivý nebo skupinový výběr. V době terénního průzkumu v území probíhala těžba (BK, DB, HB) a to jednotlivým i skupinovým výběrem s podporou přirozeného zmlazení (díky způsobu těžby – jednotlivý nebo skupinový výběr bude porost prosvětlen a tím dojde k podpoře zmlazení). Cílem lesního hospodaření v lesních porostech není přechod k bezzásahovému režimu, ale pokračování v přírodě blízkém hospodaření výběrným způsobem, čímž dochází ke vzniku porostů s přirozenou druhovou skladbou i prostorovou rozrůzněností, které pak tvoří funkční ochranné pásmo lučním společenstvům (Chalupa, 2014).</p> <p>Místy je možné vhodně zvoleným výběrem dřevin opatrně snižovat zakmenění a prosvětlovat tak lesní porosty, zejména pak v okolí porostních okrajů a lemů holin (palouků) za účelem podpory populace zvláště chráněných druhů rostlin. Zásahy však nesmí být příliš intenzivní, aby nedošlo k silnému zabuřnění.</p> <p>(Chalupa, 2014)</p> <p>K těmto zásahům dochází.</p>
dosahování cílů ochrany	4	Cílů ochrany je díky správnému dodržování managementu v území dosahováno až na menší nedostatky (pojezdy těžební techniky, vyrývání orchidejí ap.). Avšak i přes tyto skutečnosti jsou zajištěny vhodné podmínky pro zachování lučních i vlhkomilných společenstev.

Jméno hodnotitele: Dostálová Martina

Obr. 41: Poškozená cedule s malým státním znakem, datum: 8. 4. 2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 42: Informační tabule se ztíženým přístupem z východní strany, datum: 8. 4. 2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 43: Poškozená cedule s malým státním znakem a v pozadí probíhající těžba, datum: 8. 4. 2017, autor: Martina Dostálová.

Obr. 44: Probíhající těžba jednotlivým i skupinovým výběrem, datum: 8. 4. 2017, autor: Martina Dostálová.

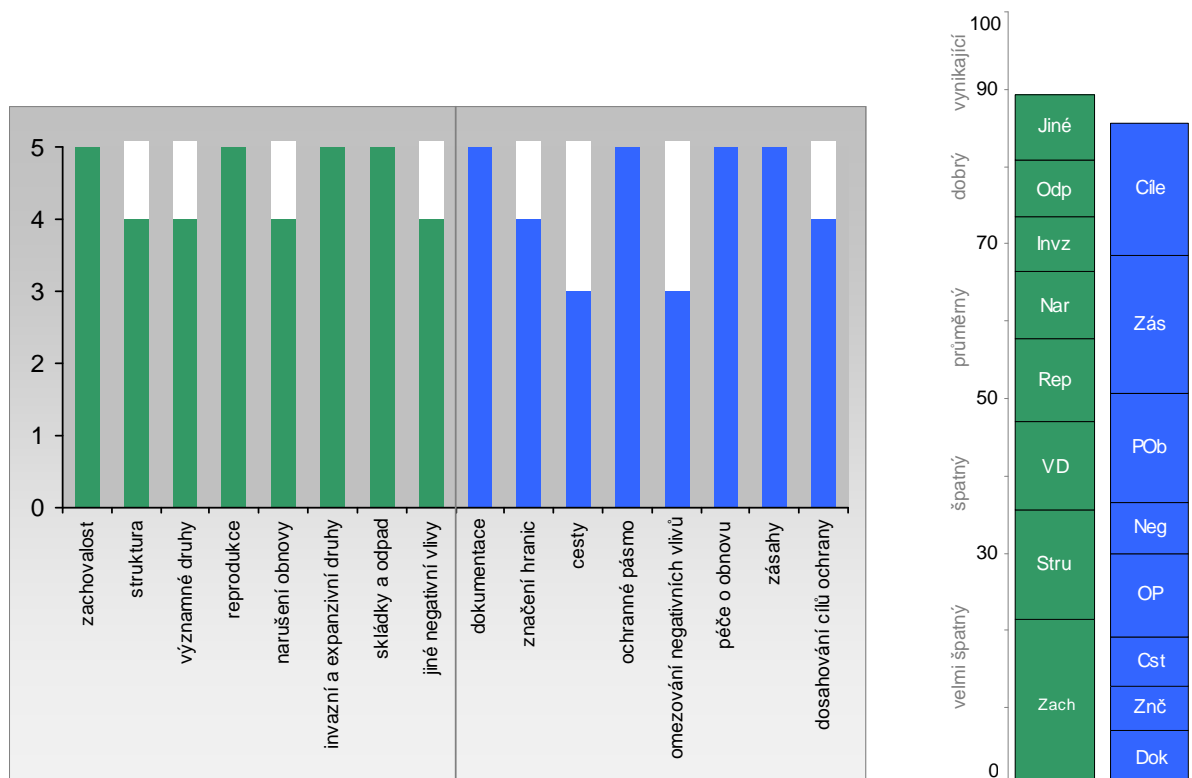
Výsledné hodnocení

Tab. 24: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PR Moravanské lúky	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	5	3	15
struktura	4	2,5	10
významné druhy	4	2	8
reprodukce	5	1,5	7,5
narušení obnovy	4	1,5	6
invazní a expanzivní druhy	5	1	5
skládky a odpad	5	1	5
jiné negativní vlivy	4	1,5	6
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 89 dobrý		

Tab. 25: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PR Moravanské lúky	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	4	1	4
cesty	3	1,5	4,5
ochranné pásmo	5	1,5	7,5
omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
péče o obnovu	5	2	10
zásahy	5	2,5	12,5
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 86 dobrá		

Obr. 45: Grafické znázornění výsledků hodnocení PR Moravanské lúky

Stav přírodní rezervace je dobrý. Polovina hodnocených kritérií jsou zcela vyhovující a druhá polovina kritérií jsou až na menší nedostatky také vyhovující. Stav rezervace bude i nadále dobrý v případě dodržování předepsaného managementu.

Péče o přírodní rezervaci je dobrá. Nejnižší bylo hodnoceno kritérium cesty z důvodu možného sešlapu vegetace turisty a pojezdy mechanizací při probíhající těžbě a kritérium omezování vnějších negativních vlivů. Zbylá kritéria byla hodnocena jako vyhovující, neboť nebyly zaznamenány žádné negativní faktory kromě kritéria značení hranic, protože všechny cedule s malým státním znakem byly poničeny a zamazány bílou barvou a přelepeny nálepkou s moravskou orlicí a z důvodů zjištěných negativních cílů, bylo sníženo hodnocení kritéria dosahování cílů ochrany.

Tab. 26: Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Moravanské lúky:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:	5	

5.5 PP Osypané břehy

5.5.1 Vymezení studovaného území

Přírodní památka Osypané břehy leží na řece Moravě, asi 3 km severozápadně od Strážnice v přírodním parku Strážnické Pomoraví; těsně sousedí s velkou pískovnou a národní přírodní památkou Váté písky, které se přezdívá Moravská Sahara.

(Moravec, 2013)

Neregulovaný úsek řeky Moravy se třemi vyvinutými meandry a přilehlými lesy. Unikátním přírodním výtvozem je 13 metrů vysoká písečná stěna v nárazovém břehu meandru, která vznikla zařiznutím řeky do vátých písků. Bylinný podrost lužních lesů se skládá z kopřivy dvoudomé, zlatobýlu obrovského, netýkavky nedůtklivé a malokvěté. Původní duby, jasany a jilmy nahradily výsadby topolů. V pobřežních křovinách rostou četné liány především chmel a štětinec laločnatý. Písčité břehy hostí kolenec jarní, silenku ušnici a pavinec modrý.

(Východní Morava, 2017)

Území o výměře 76 ha tvoří tři meandry řeky Moravy a jejich bezprostřední okolí. Jde o vyvinuté meandry spodní části řeky Moravy, vzniklé jejím přirozeným vývojem v sedimentech údolní nivy. Na styku meandrujícího toku s uloženinami vátých písků vznikl v nárazovém břehu unikátní geomorfologický výtvar – písečná stěna převyšující o cca 10 m okolní nivu. Jedinečná je rovněž přítomnost rozsáhlých odkryvů v říčním korytě umožňující výzkum říčních a vátých sedimentů oblasti.

(Východní Morava, 2017)

V současné době není chráněné území zásadně ovlivňováno činností člověka, s výjimkou narůstajícího zájmu o rekreační využití řeky Moravy. Existuje však řada potenciálních ohrožení souvisejících s hospodářským využíváním krajiny. Jedná se o splavnění řek Dunaj-Odra-Labe a jejich vzájemné propojení, dokončení regulace řeky Moravy a rovněž pokračující těžbu písku. Zásoby písku a šterkopísku v této oblasti však byly převedeny do nebilančních zásob. To znamená, že jejich bezprostřední těžba nehrozí, a to právě z důvodů existence chráněného území a tím převahy obecného zájmu ochrany životního prostředí nad zájmy hospodářskými.

(Mikroregion Strážnicko, 2017)

Obr. 46: Hodnocené území PP Osypané břehy (mapový podklad: mapy.cz, upraveno)

5.5.2 Geomorfologie

Oblast: Alpsko-himálajská

Podoblast: Panonská pánev

Provincie: Západopanonská pánev

(Demek, Mackovčín 2006)

Soustava: Vídeňská pánev

Podsoustava: Jihomoravská pánev

Celek: Dolnomoravský úval

Podcelek: Dyjsko-moravská niva

Okrsek: Dyjsko-moravská niva

(Tomášek a kol. 2012)

5.5.3 Geologické poměry

Tří volné meandry řeky Moravy jsou zaříznuty v holocenních uloženinách. Spodní část výplně nivy Moravy tvoří modrošedé písčité štěrky z würmského glaciálu, na nichž spočívají povodňové hlíny a jíly mocné až 5 m.

(Demek, Mackovčín 2006)

Geologickým podkladem lokality jsou brakické a sladkovodní pánevní usazeniny – třetihorní (holocénní) mořské sedimenty souvrství písků a jílů, čtvrtohorní říční sedimenty štěrkopísků a při záplavách vzniklé sedimenty písčito-jílovitých aluviálních hlín. Spodní část nivy tvoří modrošedé písčité štěrky würmského stáří, na nichž leží v severozápadní části území naváté písky. Okraj vátých písků byl směrem od jihovýchodu oderodován řekou Moravou. Svrchní část nivního souvrství tvoří komplex povodňových hlín a jílů. Povodňové sedimenty jsou místy nahrazeny písčitými elevacemi starých jeseňů a agradačních valů. Povrch nivy je dokonale zarovnan.

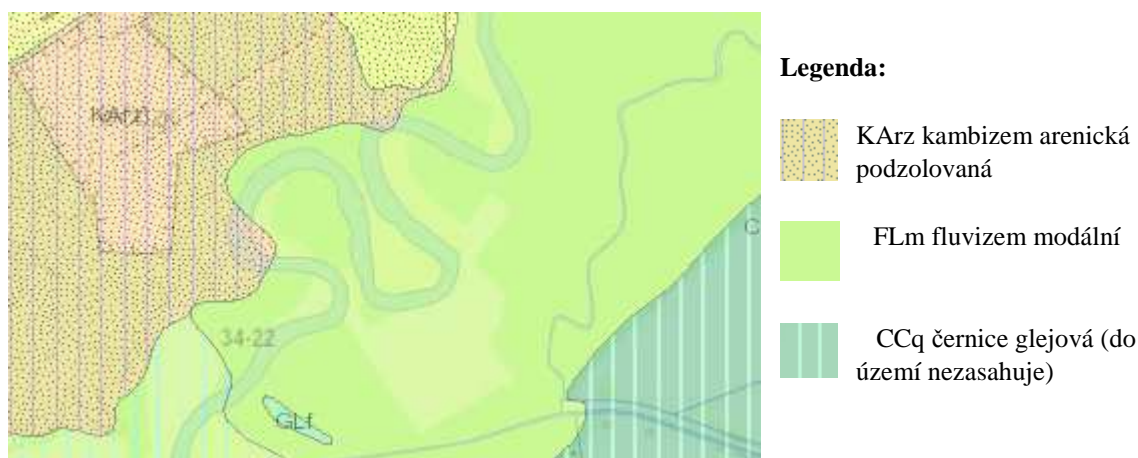
(Pištěk, 2006)

5.5.4 Pedologické poměry

V těsné blízkosti vlastního toku se na náplavech Moravy vyvinuly hnědozemě ve spodině s patrným oglejením (Demek, Mackovčín 2006).

Půdy údolní nivy mají jílovitý až glejovitý charakter (naplavené hnědozemně s oglejenou spodinou). Jsou po většinu roku mokré, dobře zásobené minerálními živinami a humusem. Na vátých písčích se vyvinula oligotrofní písčité hnědozem.

(Pištěk, 2006)

Obr. 47: Pedologická mapa 1: 25 000 (Česká geologická služba, 2017).

5.5.5 Klimatické poměry

Lokalita se řadí do klimatické oblasti T4. Tato oblast se vyznačuje velmi dlouhým, teplým a suchým létem s průměrným počtem 60–70 letních dnů (tj. dnů s maximální teplotou 25 °C a vyšší) v roce a s průměrnou červencovou teplotou 19–20 °C, dále velmi krátkým přechodným obdobím s teplým jarem a podzimem (průměrná teplota v dubnu i v říjnu 9 - 10 °C) a konečně mírnou teplotou a suchou až velmi suchou zimou s minimálním trváním sněhové pokrývky (průměrný počet ledových dnů, tj. dnů s maximální teplotou pod 0 °C, je 30 až 40 v roce a průměrná lednová teplota je zde -2 až -3 °C). Průměrná roční teplota vzduchu je kolem 9-10 °C, průměrný roční úhrn srážek se pohybuje mezi 300 a 350 mm

(Voženílek, Květoň 2011)

5.5.6 Hydrologické poměry

Území hydrologicky spadá do povodí Moravy.

Tab. 27: Průměrné průtoky řeky Moravy měřené ve stanici Strážnice, nedaleko PP Osypané břehy (zdroj: ČHMÚ, 2017).

Průměrné průtoky [m ³ s ⁻¹]	
Měsíc	Rok 2016
1.	23,4
2.	105
3.	72,1
4.	62,2
5.	30,9
6.	19,3
7.	21,4
8.	31,6
9.	11,1
10.	25,8
11.	29,9
12.	27,5

5.5.7 Vegetační poměry

Druhová skladba lužních lesů je silně pozměněna. Jilmové luhy a dubové jasaniny byly nahrazeny topolem černým (*Populus nigra*) a kříženci topolů nebo ořešákem černým (*Juglans nigra*). V menší míře jsou zastoupeny porosty s dubem letním (*Quercus robur*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) a úzkolistým (*F. angustifolia*), lípou malolistou (*Tilia cordata*) a jilmem ladním (*Ulmus minor*). Bylinný porost se skládá z kopřivy dvoudomé (*Urtica dioica*), zlatobýlu obrovského (*Solidago gigantea*), netýkavky nedůtklivé (*Impatiens noli tangere*) a malokvěté (*I. parviflora*), ostružiníků (*Rubus* sp.), na okrajích roste i podražec křovištní (*Aristolochia clematitis*). Původní doubravy na vátých

píscích byly nahrazeny borovicí lesní (*Pinus sylvestris*), jejichž podrost ovládla tráva třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*).

(Mikroregion Strážnicko)

Na místech blízko břehu se vyskytují jedno až dvouleté pískomilné rostliny, jako jsou koleneček jarní (*Spergularia morisonii*), pavinec modrý (*Jasione montana*) nebo silenka ušnice (*Silene otites*) (Jongepier, Bezděčka 2001).

Na březích řeky můžeme pozorovat stopy po výskytu bobra evropského (*Castor fiber*). Z významných ryb lze jmenovat hrouzka běloploutvého (*Gobio albipinnatus*). Na písčítých plážích vzácně hnízdí kulík obecný (*Charadrius dubius*), písík obecný (*Actitis hypoleucos*) a ledňáček říční (*Alcedo atthis*). V písčíných stěnách hnízdí břehule říční (*Riparia riparia*). (Jongepier, Bezděčka 2001)

5.5.8 Výsledky hodnocení

Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Osypané břehy
Kód ZCHÚ:	2067
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní památka
Zřizovací předpis:	Nařízení č. 3/99, OkÚ Hodonín.
Kraj:	Jihomoravský kraj
Obec s rozš. působ. 3. stupně:	Hodonín, Kyjov
Katastrální území:	Strážnice na Moravě, Bzenec
Výměra ZCHÚ:	76,2612 ha (Pištěk, 2006)
Výměra ochranného pásma: (je-li vyhlášeno)	Tvořeno parcelou č. 5493/4 (Pištěk, 2006)
Správce ZCHÚ:	Krajský úřad Jihomoravského kraje
Plán péče:	Plán péče o přírodní památku Osypané břehy na období 2007–2016 (Pištěk, 2006)
Jiná dokumentace:	Vyhláška o zřízení Přírodního parku Strážnické Pomoraví ze dne 19.8.1993; Vládní nařízení č. 21/2005 Sb., Ptačí oblast Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví; Závěrečná zpráva k provedenému ornitologickému průzkumu PP Osypané břehy (Čamlík, 2013); LHP pro LHC Strážnice (603 001) platný na období od 1.1.2007 do 31.12.2016; Návrh evropsky významné lokality: Strážnická Morava (PP, PR).
Předmět ochrany:	Chráněné území tvoří tři meandry řeky Moravy a jejich bezprostřední okolí. Jde o vyvinuté meandry části řeky Moravy vzniklé jejím přirozeným vývojem v sedimentech údolní nivy. Na styku meandrujícího toku s uloženinami vátých písků vznikl na nárazovém břehu unikátní geomorfologický výtvar – písečná stěna převyšující až o 12 m okolní nivu. Jedinečná je rovněž přítomnost rozsáhlých odkryvů v říčním korytě umožňující výzkum říčních a vátých sedimentů oblasti. V neposlední řadě je tento úsek řeky Moravy významným biotopem řady vzácných a chráněných druhů živočichů: hrouzka běloploutvého (<i>Gobio albiginnatus</i>), kulíka říčního (<i>Charadrius dubius</i>), písíka obecného (<i>Tringa hypoleucos</i>), břehule říční (<i>Riparia riparia</i>), ledňáčka říčního (<i>Alcedo atthis</i>) a bobra evropského (<i>Castor</i>

	<i>fiber</i>). (Pištěk, 2006)
Cíl ochrany:	Zachování přirozeného koryta řeky Moravy a celkového charakteru krajiny v jejím okolí. Ochrana biotopu vzácných, a zvláště chráněných druhů živočichů. (Pištěk, 2006)
Poznámka:	Území bylo hodnoceno dva dny z důvodu náhlého velmi deštivého počasí první den hodnocení, kdy bylo zhodnocena severní část lokality (levý břeh Moravy). Druhý den bylo zhodnocena jižní část lokality (pravý břeh Moravy).

Tab. 28: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Přírodní památka Název území: Osypané břehy
		Datum hodnocení: 7. 4. 2017, 8. 4. 2017
zachovalost	3	<p>Zachovalost tří meandrů řeky Moravy je příznivá, neboť jsou ponechány přirozenému vývoji. Na styku meandrující řeky Moravy s uloženinami vátých písků se nachází písečná stěna, v níž hnízdí celá řada druhů ptáků např. břehule říční, písík obecný, kulík říční ap. Tato stěna je ohrožována turistikou (sjíždění do řeky po písečné stěně (ústní sdělení Mgr. P. Večeři dne 1. února 2017). Vodní eroze způsobuje postupné vymílání nárazového břehu a v tomto důsledku dochází k podemílání a poté pádu stromů (borovice lesní) ze svahů do toku Moravy (severní část–pravý břeh).</p> <p>Přírodní památka je významným biotopem spousty vzácných a chráněných druhů živočichů např. ledňáček říční, hrouzek běloploutvý aj. (Pištěk, 2006). Okolí řeky Moravy je tvořeno rozmanitými lesními společenstvy.</p> <p>Lesní společenstva lužního charakteru jsou silně pozměněna a tvoří je nepůvodní porosty topolu černého (<i>Populus nigra</i>), kříženci topolů a ořešák černý (<i>Juglans nigra</i>). Nejvýznamnější porosty tvrdého luhu představují pouze malý fragment starého lužního porostu v oblasti (Čamlík, 2013). Většina porostů tvrdých luhů v oblasti přírodní památky se nachází v mýtním věku (nebo jsou příliš mladé), jsou těženy holosečně, vzniká tak stále větší efekt fragmentace biotopů. Z tohoto důvodu by bylo vhodné co nejdříve chránit staré stromy v této rezervaci, při terénním průzkumu byl zjištěn hojný výskyt těchto stromů.</p> <p>Jižní část přírodní památky tvoří orná půda, její přítomnost může narušovat předmět ochrany z důvodu možné eutrofizace přilehlého mrtvého ramene řeky Moravy.</p>
struktura	3	<p>Území přírodní památky rozděluje řeka Morava na dvě části (severní část–pravý břeh a jižní část–levý břeh). Meandrující tok s uloženinami vátých písků vznikl na nárazovém břehu a vytvořil unikátní geomorfologický výtvar – písečnou stěnu převyšující až o 12 m (Pištěk, 2006) okolní nivu. Písečná stěna a rozsáhlé odkryvy v říčním korytě umožňují výzkum říčních a vátých sedimentů v této oblasti, při terénním průzkumu nebyla zjištěna narušená struktura těchto odkryvů.</p> <p>Okolí řeky tvoří různá lesní společenstva. Typickým jsou pro ZCHÚ porosty lužního lesa při údolní nivě řeky Moravy a na druhé straně převážně borové porosty na vátých píscích (silně vysychavých). Z hlediska lesnické typologie spadá převážná část území do souborů lesních typů (SLT) 1L – Jilmový luh, 1S – habrová doubrava 1M-borová doubrava (Pištěk, 2006).</p> <p>Druhová skladba lužních lesů je však velmi pozměněna. Ve stromovém patru převažují topoly (<i>Populus</i> sp.), jasan úzkolistý (<i>Fraxinus angustifolia</i>) (Pištěk, 2006), ořešák černý (<i>Juglans nigra</i>) a dub letní (<i>Quercus robur</i>). V menším zastoupení i lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>). Na pravém břehu řeky Moravy na píscích převažuje borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>). Dále se roztroušeně po území nebo i ve skupinách nacházejí olše lepkavá (<i>Alnus glutinosa</i>), javor jasanolistý (<i>Acer negundo</i>), modřín opadavý (Pištěk, 2006), pomístně vrby (<i>Salix</i> sp.) a keře (<i>Prunus</i> sp., <i>Rosa</i> sp., <i>Crataegus</i> sp. a další druhy). Příměs</p>

		<p> tvoří jilm habrolistý (<i>Ulmus carpinifolius</i>) (Pištěk, 2006), topol bílý (<i>Populus alba</i>) a bříza (<i>Betula</i> sp.). Také se zde hojně a invazně vyskytuje trnovník akát (<i>Robinia pseudoacacia</i>).</p> <p> Keřové patro tvoří javor babyka (<i>Acer campestre</i>), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), bez černý (<i>Sambucus nigra</i>) a lokálně i habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>) (terénní průzkum 2017, Pištěk 2006).</p> <p> Po celém území se roztroušeně vyskytuje ležící i stojící tlející dřevo. V některých částech (jižní strana) lesního společenstva můžeme pozorovat (menší část území) až pralesovitou strukturu. Strukturu porostů je rozčleněna proběhlými holosečemi.</p>
významné druhy	3	<p> Dle ornitologického průzkumu (Čamlík, 2013) byl zaznamenány ohrožený druhy ptáků: jestřáb lesní (<i>Accipiter gentilis</i>), čírka obecná (<i>Anas crecca</i>), rorýs obecný (<i>Apus apus</i>), moták pochop (<i>Circus aeruginosus</i>), strakapoud prostřední (<i>Dendrocopos medius</i>), kulík říční (<i>Charadrius dubius</i>), lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>), ťuhák obecný (<i>Lanius collurio</i>), břehule říční (<i>Riparia riparia</i>), dále druhy silně ohrožené: vodouš kropenatý (<i>Tringa ochropus</i>), žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>), rybák obecný (<i>Sterna hirundo</i>), pisík obecný (<i>Actitis hypoleucos</i>), ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>), čáp černý (<i>Ciconia nigra</i>), volavka bílá (<i>Egretta alba</i>) a druhy kriticky ohrožené: orel mořský (<i>Haliaeetus albicilla</i>), morčák velký (<i>Mergus merganser</i>), luňák hnědý (<i>Milvus migrans</i>). Dále byla zaznamenána (Čamlík, 2006) celá řada dalších běžných druhů ptáků. Dle zmíněného ornitologického průzkumu usuzovat, že přírodní památka je stanovištěm mnohých druhů a je důležité zachovat jejich životní prostředí, aby se populace běžných, ale i ohrožených druhů mohly příznivě vyvíjet. Dle srovnání dřívějšího výskytu různých druhů ptáků (Čamlík, 2013) je patrné, že se u některých druhů počty snižují, nejspíše vlivem některého z negativních vlivů působících na území.</p> <p> Při terénním průzkumu při zpracování bakalářské práce byly z živočichů zjištěny 3 volavky popelavé (<i>Ardea cinerea</i>), ondatra pižmová (<i>Ondatra zibethica</i>) a zajíc polní (<i>Lepus europaeus</i>). Také byly zjištěny pobytové znaky (ohryzané stromy) bobra evropského (<i>Castor fiber</i>).</p> <p> Při terénním průzkumu byly v bylinném patře zjištěny běžné druhy jako je violka lesní (<i>Viola reichenbachiana</i>), kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>), orsej jarní (<i>Ficaria verna</i>), třtina křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>), durman obecný (<i>Datura stramonium</i>), česnek medvědí (<i>Allium ursinum</i>), konvalinka vonná (<i>Convallaria majalis</i>).</p> <p> V roce 2006 pravděpodobně vlivem rušení turistickou návštěvností již nedošlo k zaházení kolonie břehulí říčních na kolmé písečné stěně, v minulosti se jednalo o tradiční hnízdiště tohoto druhu (Pištěk, 2006).</p>
reprodukce	3	<p> Kolmé písečné břehy slouží k hnízdní např. břehule říční. Také spousty druhů ptáků využívá k hnízdní i šterkopísčité břehy, ostrůvky a náplavy. Tyto hnízdiště jsou narušovány vysokým stupněm turistiky. Lesní porosty jsou obnovovány uměle i přirozeně. Umělá obnova probíhá v jižní části území, zde je vysázen DB a je chráněn před okusem zvěří oplocenkou. Dále se v této části nachází umělá obnova lípy (<i>Tilia</i> sp.), která je chráněna individuálně. V bezprostřední blízkosti písečných pláží byla provedena umělá obnova (jedná se o několik skupin, <i>Tilia</i> sp, <i>Quercus</i> sp.) a ochrana je opět individuální. Podmínky pro reprodukci původních dřevin je na většině území znemožněn z důvodu výskytu invazních druhů (javor jasanolistá, ořešák černý, bez černý) jež tvoří husté keřové patro.</p>

narušení obnovy	3	<p>Kvůli zvýšené míře turistiky a cykloturistiky dochází k narušování hnízdění v písečných stěnách a odkryvech. Neukáznění turisté při svém pohybu po písečných plážích mohou rušit hnízdící ptáky (Jongepier, Bezděčka 2001) a také může docházet i ke poškozování hnízd a ničení snůšek vajec (Jongepier, Bezděčka 2001). Důsledkem těchto skutečností je reprodukce ptáků ohrožena.</p> <p>Lesní porosty a jejich úspěšné zmlazení vylučuje invazivní a agresivní javor jasanolistý (<i>Acer negundo</i>), který ovládl a zastínil (severozápadní strana) keřové patro spolu s bezem černým (<i>Sambucus nigra</i>).</p>
invazní a expanzivní druhy	2	<p>Invazně se na území chová trnovník akát (<i>Robinia pseudoacacia</i>) v severovýchodní části. Roste zde v úrovni porostu a také se zde zmlazuje a vyrůstá i ze strmého břehu řeky Moravy. Také byl zaznamenán v severozápadním rohu ZCHÚ. Po celém území se velmi hojně vyskytuje nárost i zmlazení nepůvodního a agresivního javoru jasanolistého (<i>Acer negundo</i>), dále se zde nachází i nárosty ořešáku černého (<i>Juglans nigra</i>). Ve vegetační době se zde expanzivně vyskytuje i kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>).</p> <p>Expanzivně se na území chová i třtina křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>).</p>
skládky a odpad	3	<p>V jižní části území (levý břeh Moravy) se vyskytují roztroušeně jednotlivé odpadky (skleněné lahve, PET lahve, polystyren, plechový kanystr, směrový sloupek a další). V severní části (pravý břeh Moravy) se vyskytují jednotlivé odpadky i menší skládky odpadu (PET lahve, kbelík, plastové fólie, polystyren a další). Nacházejí se zde i odpadky vzniklé naplavením po řece Moravě.</p>
jiné negativní vlivy	3	<p>Velmi negativně na lokalitu působí vysoká míra rušení, které je způsobeno návštěvníky přírodní památky. Při terénním průzkumu byly zaznamenány zbytky nepovoleného táboření a rozdělaného ohně na území. Dalším rušivým faktorem je vysoká oblíbenost splavování řeky Moravy na lodích, velmi nevhodně je používání motorových člunů. Výsledkem toho je např. skutečnost, že v roce 2006 pravděpodobně vlivem rušení turistickou návštěvností již nedošlo k zahnízdění kolonie břehulí říčních na kolmé písečné stěně, v minulosti se jednalo o tradiční hnízdiště tohoto druhu (Pištěk, 2006).</p>

Jméno hodnotitele: Dostálová Martina

Obr. 48: Pohled na slepé rameno, datum: 7. 4. 2017.
autor: Martina Dostálová

Obr. 49: Pohled na strmé písčité svahy a meandr řeky Moravy, datum: 8. 4. 2017, autor: Martina Dostálová

Obr. 50: Násepový břeh meandru, datum: 8. 4. 2017,
autor: Martina Dostálová

Obr. 51: Vzrostlý DB a v podrostu expanzivní JVJ,
datum: 8. 4. 2017, autor: Martina Dostálová

Tab. 29: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní památka
		Název území:	Osypané břehy
		Datum hodnocení:	7. 4. 2017, 8. 4. 2017
dokumentace	2	Plán péče (Pištěk, 2006) je platný na období 2007–2016, tudíž je již neplatný a nový plán péče není dostupný (na drusop.nature.cz). Na lokalitě byl v roce 2013 proveden ornitologický průzkum (Čamlík, 2013). Další dokumentace: Vyhláška o zřízení Přírodního parku Strážnické Pomoraví ze dne 19.8.1993; Vládní nařízení č. 21/2005 Sb., Ptačí oblast Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví; LHP pro LHC Strážnice (603 001) platný na období od 1.1.2007 do 31.12.2016; Návrh evropsky významné lokality: Strážnická Morava (PP, PR).	
značení hranic	4	Hranice území jsou vyznačeny pruhovým značením na stromech po celém obvodu. V jižní části je na několika místech značení na stromu a vedle těchto stromů je v těsné blízkosti (0,5 m) kovový sloup s pruhovým označením. U přístupových cest k území se nacházejí cedule s malým státním znakem a také informační tabule. V jihozápadní části je informační tabule zastaralá a text je nečitelný. V této části území byl nalezen také ležící kovový sloup s pruhovým značením.	
cesty	4	Zpevněná lesní cesta vedoucí po severním okraji rezervace je tvořena stavební struskou. Při sesunutí svahu se tato struska dostává na břehy řeky a poté i do řeky. Dále je tato cesta využívána těžkými dopravními prostředky z pískovny, tato skutečnost působí rušivě na vyskytující se ptactvo. Lesní cesta v severním okraji území vede v bezprostřední blízkosti meandru řeky Moravy a erozními účinky dochází k vymílání tohoto břehu a podemílání této lesní cesty, což by v budoucnosti mohlo být pro návštěvníky a projíždějící motorová vozidla životu nebezpečné.	
ochranné pásmo	2	Pro ZCHÚ je ochranné pásmo vyhlášeno a tvoří ho část lesního pozemku p.č.5493, tato plocha je tvořena DB, HB, BO, LP (Pištěk, 2006). Toto ochranné pásmo je v severozápadní rohu ZCHÚ. Umístění ochranného pásma nechrání od negativních vlivů celé území, ale pouze jen jeho menší část. Kvůli absenci OP by mohlo docházet k nežádoucím činnostem, škodlivým vlivům a ohrožením, které by negativně ovlivňovaly území a předmět ochrany (skládky odpadu, vysoké stavy spárkaté zvěře aj.).	
omezování vnějších negativních vlivů	3	<p>Jižní část chráněného území tvoří menší plocha orné půdy, tato plocha je pravděpodobně intenzivně obhospodařovaná a vytváří hrozbu především v podobě možné eutrofizace břehu ramene.</p> <p>Při terénním průzkumu byly nalezeny v břehové stěně uměle vytvořené schody (jižní část), nejspíše byly vytvořeny rybáři pro snadnější přístup k řece Moravě.</p> <p>Severně od ZCHÚ byl v roce 1996 vyhlášen dobývací prostor Strážnice-Prívov a v roce 1970 dobývací prostor Vracov. V rámci technické rekultivace po těžbě písků v těchto prostorech byly upravovány i přirozené svahy vátych písků vzniklé v minulosti erozní činností řeky. Zásoby písku a šterkopísku v této části dobývacího prostoru byly z důvodů převahy obecného zájmu na ochraně životního prostředí převedeny nad zájmy jejich vydobytí do zásob nebilančních. (Pištěk, 2006)</p> <p>Existuje však řada potenciálních ohrožení vyplývajících z hospodářského využívání krajiny. Jedná se o propojení a splavnění řek Dunaj, Odra, Labe, dokončení regulace řeky Moravy a těžba písku.</p>	

		(Pištěk, 2006) Mezi vnější negativní vlivy patří i vysoký stupeň návštěvnosti, který v mnoha ohledech negativně ovlivňuje předmět ochrany (rušení hnízdicích ptáků aj.).
péče o obnovu	4	S ohledem na potřebu zachování biotopu některých vzácných, a zvláště chráněných druhů ptáků (strakapoud prostřední, krutihlav obecný, výr velký) a jiných vzácných a chráněných druhů živočichů spojenou s požadavkem zajistit alespoň z části věkovou, druhovou a prostorovou rozrůzněnost lesních porostů je možné realizovat obnovy porostů formou holých sečí v rozsahu pouze do 1 ha. Navíc na obnovovaných plochách musí být ponechány tzv. doupné stromy, resp. torza stromů v počtu min. 3 ks/ha s preferencí jedinců dřevin přirozené skladby. (Pištěk, 2006) Při terénním průzkumu byly nalezeny roztroušeně a převážně v jižní části území doupné stromy, které jsou útočištěm celé řady druhů hmyzu a ptáků. Také byla zaznamenána individuální péče o obnovu, ale i oplocenka (obnova DB v jižní části území). Péče o obnovu ptačích populací spočívá v zákazu vstupu na písčité pláže v období od 1.4. do 15.7 každého běžného roku. V době terénního průzkumu nebylo zjištěno porušování tohoto zákazu. Avšak v plánu péče (Pištěk, 2006) i v inventarizačním průzkumu (Čamlík, 2013) se autoři zmiňují o negativních vlivech turistiky na obnovu ptačích populací, takže je pravděpodobné, že tento zákaz vstupu není dodržován.
zásahy	3	Přirozené meandrování řeky Moravy je třeba ponechat bez zásahů člověka, což v současnosti probíhá. K zachování druhé části předmětu, tj. ochrana biotopu vzácných a chráněných živočichů, je potřeba aktivních zásahů, které jsou prováděny. Dle plánu péče (Pištěk, 2006) se péče o lesy řídí Rámcovou směrnicí hospodaření pro HS (z platného LHP). Výchovné zásahy v rámci decenia v porostních skupinách je třeba výhradně zaměřit na snižování zastoupení dřevin nepůvodních. Možno chemicky redukovat nepůvodní dřeviny trnovník akát (<i>Robinia pseudoacacia</i>) a javor jasanolistý (<i>Acer negundo</i>). Tento zásah je třeba každoročně opakovat až do doby vymizení nežádoucí dřeviny. Obdobně je možno postupovat proti nežádoucímu zmlazení ořešáku černého v porostních skupinách nacházejících se v nivě podél řeky Moravy. (Pištěk, 2006) Při terénním průzkumu nebyly zjištěny žádné zásahy proti invazním druhům vyskytujících se v území. Dle plánu péče (Pištěk, 2006) ve vztahu k myslivosti je třeba klást důraz na nepřekračování normovaných stavů srnčí příp. zaječí zvěře, která může působit nežádoucí škody především vytloukáním paroží a okusem (pupeny, listy, letorosty apod.) na vysázených kulturách, resp. na přirozeném zmlazení. Při terénním průzkumu byl zjištěn velký počet mysliveckých zařízení (posedy), takže nejspíše k regulaci stavů spárkaté zvěře dochází. V případě vzniku holin v důsledku nahodilých těžeb (souše, zlomy příp. vývraty) je možné dřevní hmotu vytěžít a následně vykácet chřadnoucí jedince BO v bezprostředním okolí i stromy nakloněné směrem do obnovovaných ploch (Pištěk, 2006).
dosahování cílů ochrany	4	Dosahování cílů narušují negativní vlivy vysokého stupně návštěvnosti přírodní památky a negativní důsledky této skutečnosti (vysoký stupeň návštěvnosti, rušení hnízdění ptáků, odpadky aj.).

Jméno hodnotitele: Dostálová Martina

Obr. 52: Pružkové značení hranic, datum: 7. 4. 2017, autor: Martina Dostálová

Obr. 53: Zastaralá informační tabule s nečitelným textem, datum: 7. 4. 2017, autor: Martina Dostálová

Obr. 54: Orná půda – součást ZCHÚ, datum: 7. 4. 2017, autor: Martina Dostálová

Obr. 55: Podbílek šupinatý (*Lathraea squamaria*), datum: 7. 4. 2017, autor: Martina Dostálová

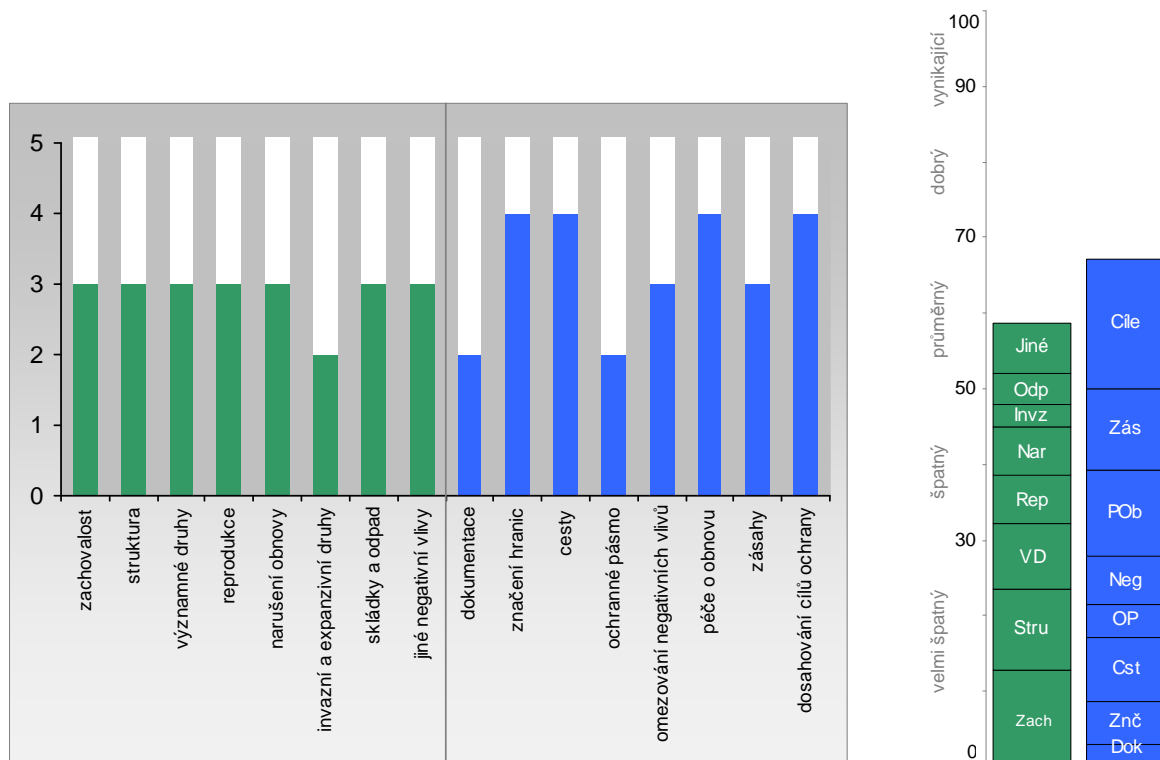
Výsledné hodnocení

Tab. 30: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PP Osypané břehy	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	3	3	9
struktura	3	2,5	7,5
významné druhy	3	2	6
reprodukce	3	1,5	4,5
narušení obnovy	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	2	1	2
skládky a odpad	3	1	3
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{stav} = 59$ průměrný		

Tab. 31: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PP Osypané břehy	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
dokumentace	2	1	2
značení hranic	4	1	4
cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	2	1,5	3
omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
péče o obnovu	4	2	8
zásahy	3	2,5	7,5
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	$H_{péče} = 67$ průměrná		

Obr. 56: Grafické znázornění výsledků hodnocení PP Osypané břehy

Stav přírodní památky je průměrný. Zachovalost a struktura území je kvůli hojnému výskytu invazních a expanzivních druhů nevyhovující na velké části rozlohy přírodní památky. Dále se roztroušeně po celém území nacházejí odpadky. Velkým negativním faktorem je i vysoká míra turistiky, vodní turistiky a cykloturistiky. Tato skutečnost velmi významně ovlivňuje předmět ochrany.

Péče o přírodní památku je hodnocena jako průměrná. Nejnižší bylo hodnoceno kritérium dokumentace, neboť plán péče je platný na období 2007–2016. Dalším nízko hodnoceným kritériem je ochranné pásmo, které neplní svou funkci po celém obvodu území. Bylo by vhodné vyhlásit ochranné pásmo po celém obvodu, aby nemohlo docházet k možným negativním vlivům z okolí.

Tab. 32: Podrobné hodnocení stavu dokumentace PP Osypané břehy:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☐	☒
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☐	☒
- předmět ochrany a cíl péče	☐	☒
- rozbor stavu ZCHÚ	☐	☒
- plán zásahů a opatření	☐	☒
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☐	☒
- mapové a jiné přílohy	☐	☒
Součet:	2	

5.6 PP Střečkův kopec

5.6.1 Vymezení studovaného území

Ve slínovcích a vápencích odkrytých v lůmku byla určena mikrofauna a vápnitý nanoplankton stáří kampán – maastricht (křída). Tyto vrstvy byly popsány jako křídový tektonický útržek začleněný do bělokarpatského příkrovu (Vůjta a kol., 1989). V roce 1989 byl pro objasnění geologické pozice tohoto výskytu křídý proveden poblíž lokality vrt M-1 s konečnou hloubkou 100 m. Výsledky vrtu prokázaly, že se jedná o flyšové sedimenty zcela samostatného postavení, které tvoří bradlo začleněné do bělokarpatského příkrovu. (Matuška, 2014)

Následně pro tyto sedimenty byla vyčleněna nová litostratigrafická jednotka – antonínské souvrství. Lůmek na Střečkově kopci je jediným známým odkryvem a zároveň typovou lokalitou antonínské souvrství.

(Matuška, 2014)

Kamenolom vznikl těžbou nepříliš kvalitního kamene pro místní účely, donedávna byl využíván jako skládka odpadků, ale došlo k úplnému vyčištění (Demek, Mackovčín, 2006).

Obr. 57: Hodnocené území PP Střečkův kopec (mapový podklad mapy.cz, upraveno).

5.6.2 Geomorfologie

Chráněné území leží v Boršické pahorkatině, patřící k celku Vizovická

vrchovina, podcelku Hlucká pahorkatina. Boršická pahorkatina má erozně denudační reliéf. (Matuška, 2014).

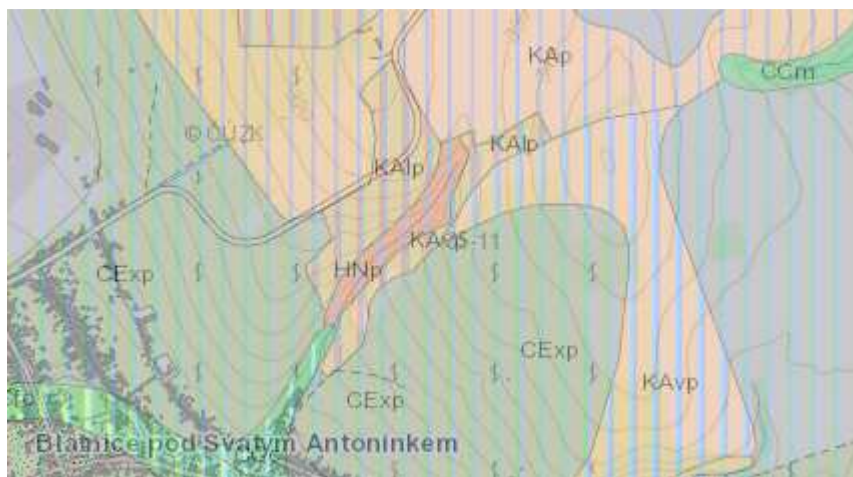
Charakteristické jsou široké, krátkých hřbetů a vyvýšeniny se zbytky terciárního zarovnaného povrchu, krátká průlomová údolí a sníženiny, široké údolní nivy a menší sprašové pokryvy (Demek 1987). Území leží na vrcholu stejnojmenného kopce v nadmořské výšce 361 m n.m. (Matuška, 2014).

5.6.3 Geologické poměry

Studované území je řazeno k bělokarpatské jednotce magurského flyše, k jejímu samostatnému členu – antonínckému souvrství. Sedimenty mají charakter flyše, ve kterém se střídají jílovce, slínovce, prachovce a vápnité pískovce (vápence). Do této drobně rytmické sedimentace se vkládají mocnější turbiditní rytmy s pozvolnými přechody do pískovců a přes písčité vápence do slínovců. Tyto turbidity jsou odkryty v chráněném území. (Matuška, 2014)

5.6.4 Pedologické poměry

V okolí lokality se na tomto matečném substrátu vyvinuly hluboké až středně hluboké kambizemě, pararendziny a místy i černozemě těžšího zrnitostního rázu (Matuška, 2014).

Legenda:

KAp – kambizem pelická

KAlp – kambizem luvická pelická

KAvp – kambizem vyluhovaná pelická

HNp – hnědozem pelická

CExp – černozem černická pelická

CCm – černice modální

Obr. 58: Pedologická mapa 1: 25 000 (Česká geologická služba, 2017).

5.6.5 Klimatické poměry

Studované území je na základě klimatických charakteristik zařazeno do oblasti teplé

T2. Počet letních dnů 50 až 60 (průměrná teplota v červenci 18 až 19 °C), počet mrazových dnů 100 až 110 (průměrná teplota v lednu -2 až -3 °C), počet dnů se sněhovou pokrývkou 40 až 50, průměrná teplota v dubnu 8 až 9 °C, průměrná teplota v říjnu 7 až 9 °C. Průměrný roční úhrn srážek, naměřený ve Velké nad Veličkou za období 1981 až 1990 je 661 mm.

(Matuška, 2014)

5.6.6 Hydrologické poměry

Území leží v povodí Svodnice, které patří k povodí Moravy od Olšavy po Myjavu (Matuška, 2014).

5.6.7 Vegetační poměry

Zájmové území je řazeno do fytogeografické oblasti Termofytikum, fytogeografického obvodu Karpatské termofytikum, vegetačního stupně kolinního, fytochorionu Bílé Karpaty stepní. Na lokalitě roste běžná ruderalní vegetace bez výskytu chráněných druhů rostlin.

(Matuška, 2014)

Památku obsazují běžné druhy rostlin (Jongepier, Bezděčka 2001).

5.6.8 Výsledky hodnocení

Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Střečkův kopec
Kód ZCHÚ:	1712
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní památka
Zřizovací předpis:	Vyhláška Okresního úřadu Hodonín, číslo předpisu: 6/94, datum platnosti předpisu: 28. 11. 1994, datum účinnosti předpisu: 22. 12. 1994
Kraj:	Jihomoravský kraj
Obec s rozš. působ. 3. stupně:	Veselí nad Moravou
Katastrální území:	Blatnice pod Svatým Antonínkem (605310)
Výměra ZCHÚ:	0,1059 ha
Výměra ochranného pásma: (je-li vyhlášeno)	Ochranné pásmo je stanoveno Vyhláškou OkÚ Hodonín č. 6/94 jako nulové.
Správce ZCHÚ:	Krajský úřad Jihomoravského kraje
Plán péče:	Plán péče o Přírodní památku Střečkův kopec na období 2015–2024 (Matuška, 2014).
Jiná dokumentace:	Geologická a mikropaleontologická dokumentace pro účely vyhlášení lokality přírodní památkou (Bubík a kol. 1994); Územně plánovací dokumentace obce Blatnice pod Svatým Antonínkem (Haničinec, 2001).
Předmět ochrany:	Přírodní památka byla zřízena k ochraně jediného známého odkryvu a současně typové lokality litostratigrafické jednotky – Antoníneckého souvrství. Ve slínovcích a vápencích odkrytých v lůmku byla určena mikrofauna a vápnitý nanoplankton stáří kampán – maastricht. Tyto vrstvy byly popsány jako křídový tektonický útržek začleněný do bělokarpatského příkrovu. (Matuška, 2014)
Cíl ochrany:	Cílem ochrany je zachování stávajících výchozů, jako typové lokality pro další studium a její velký význam pro korelaci flyšového pásma rakouských Alp a Západních Karpat. Udržení vybraného úseku stěny lůmku ve stavu umožňujícím prohlídku typického sledu vrstev, údržba celého území v kulturním stavu, umožňujícím bezpečnou prohlídku celé lokality. (Matuška, 2014)

Tab. 33: Hodnocení současného stavu území.

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní památka
		Název území:	Střečkův kopec
		Datum hodnocení:	11. 9. 2016, 18. 3. 2017
zachovalost	4	Dle plánu péče (Matuška, 2014) se dosavadní způsob péče spočívající v každoročním sečení travin a odstranění uvolněného kamení a sutě (každých 5 let dle plánu péče (Matuška, 2014)) osvědčil a může se v něm pokračovat. Ukázkový odkryv Antoníneckého souvrství ve vybrané části lokality je potřeba udržovat v takovém stavu, aby bylo možno shlédnout alespoň částečný vrstevní sled sedimentů. Toho se dosahuje až na pomalé zarůstání travinami a menší množství uvolněného kameniva (při terénním průzkumu v září 2016 byl lůmek zarůstán travinami, avšak v březnu 2017, byly traviny již posečeny). Celý lůmek je jednou do roka kosen. Vegetace, která představuje vysazené stromy a nálet po obvodu lokality, je v dobrém stavu, jen zvěří byly mírně poškozeny dva vzrostlé stromy. V plánu péče (Matuška, 2014) se udává výsadba 1 ks lípy, zatím tato výsadba neproběhla. Celková zachovalost území je ve velmi dobrém stavu.	
struktura	5	Dle plánu péče (Matuška, 2014) lůmek vznikl v minulosti (pravděpodobně v 1. polovině 20. století) těžbou kamene pro místní účely. Do roku 1994 byl Výrobně obchodním družstvem Blatnice užíván jako skládka obalů od postřiků a jiných odpadů. Strmé stěny bývalého lůmku jsou tvořené pískovci, slínovci a vápenci antoníneckého souvrství (Matuška, 2014). Dno lůmku pomalu zarůstá travinami a místy i náletem dřevin, což by mohlo mít negativní vliv na předmět ochrany (terénní průzkum, 2016). V severní části lůmku je menší skládka kamene vzniklá při odtěžení v rámci údržby. Tato skládka nemá žádný negativní vliv na předmět ochrany, naopak může sloužit jako ukázka konkrétních typů sedimentů. Okolí lůmku zahrnuté do zvláště chráněného území je porostlé trvalými travinami, náletovými dřevinami a vysazenými stromy.	
významné druhy	n	Nejsou předmětem ochrany. Na lokalitě roste běžná ruderalní vegetace bez výskytu chráněných druhů rostlin (Matuška, 2014). Při terénním průzkumu nebyl zaznamenán žádný chráněný druh.	
reprodukce	n	Kritérium nehodnoceno, neživý předmět ochrany.	
narušení obnovy	n	Kritérium nehodnoceno, neživý předmět ochrany.	
invazní a expanzivní druhy	5	O botanickém a zoologickém průzkumu území přírodní památky se neuvažuje (Matuška, 2014). Při terénním průzkumu nebyly zaznamenány žádné invazivní či expanzivní druhy.	
skládky a odpad	5	Na celém území nebyl při terénním průzkumu nezaznamenán žádný výskyt skládek nebo odpadů.	
jiné negativní vlivy	5	Nebyly zaznamenány žádné negativní vlivy, které by mohly působit nebo působí na lokalitu. Jelikož k lokalitě nevedla žádná směrovací cedule či cokoli by upozorňovalo na existenci lokality, nejspíše není nijak výrazně turisticky navštěvována. Také při terénním průzkumu nebyly zaznamenány žádné další činnosti, které by mohly negativně ovlivňovat území. Jediným škodlivým vlivem poškozujícím lokalitu je přirozené zasutování	

kolmého odkryvu vlivem povětrnosti a omezené soudržnosti hornin
(Vachek, 2004).

Jméno hodnotitele: Dostálová Martina

Obr. 59: Pohled na lůmek. Autor: Martina Dostálová, datum: 11. 9. 2016.

Obr. 60: Pohled na odkryv. Autor: Martina Dostálová, datum: 11. 9. 2016.

Obr. 61: Detail horniny. Autor: Martina Dostálová, datum: 11. 9. 2016.

Obr. 62: Pohled na část lokality. Autor: Martina Dostálová, datum: 11. 9. 2016.

Tab. 34: Hodnocení péče o území.

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní památka
		Název území:	Střečkův kopec
		Datum hodnocení:	11. 9. 2016, 18. 3. 2017
dokumentace	5	<p>Plán péče (Matuška, 2014), obsahuje všechny náležitosti a navazuje na minulý plán péče pro období 2005–2014 (Vachek, 2004).</p> <p>V současné době je přírodní památka Střečkův kopec zpracována do platné územně plánovací dokumentace obce Blatnice pod Svatým Antonínkem (do textové i grafické části) (Matuška, 2014).</p> <p>O botanickém ani zoologickém průzkumu se na území neuvažuje.</p> <p>Další dokumentace: Geologická a mikropaleontologická dokumentace pro účely vyhlášení lokality přírodní památkou (Bubík a kol. 1994).</p>	
značení hranic	5	<p>Ze strany přístupu do PP ze severní strany je instalována informační tabule se státním znakem. Pruhové označení hranic území je kombinované – železné tyče a vhodně rostoucí stromy po obvodu. Značení je dobře viditelné a pravidelně obnovované.</p>	
cesty	4	<p>K území vede polní cesta, která nemá žádný negativní vliv na předmět ochrany, vede okolo lokality. Přímo k území nevede žádná přímá cesta, a proto při vstupu na lokalitu se musí jít přes louku, ovšem v katastru nemovitostí byly vyňaty části z orné půdy, které mají sloužit jako přístupová cesta, avšak v terénu není cesta viditelná.</p>	
ochranné pásmo	n	<p>Ochranné pásmo je stanoveno jako nulové (Vyhláška OkÚ Hodonín č. 6/94).</p>	
omezování vnějších negativních vlivů	5	<p>Při terénním průzkumu nebyly zjištěny jakékoliv vnější vlivy, které by negativně ovlivňovaly lokalitu. V plánu péče (Matuška, 2014) se uvádí výskyt náletových dřevin na dně lůmku, ale tyto náletové dřeviny byly již zlikvidovány a jejich výskyt nebyl při průzkumu pro účely zpracování této bakalářské práce zaznamenán.</p>	
péče o obnovu	5	<p>Na lokalitě probíhá každoroční kosení (Matuška, 2014), likvidace náletových dřevin na dně lůmku. Při terénním průzkumu v září 2016 pravidelné sečení ještě neproběhlo, ale v březnu 2017 bylo zaznamenáno odstranění travin sečením. Jednou za pět let se odkope a odstraní suť v okolí odkryvu, odstraňuje se uvolněné kamenivo a čistí se odkryv (Matuška, 2014).</p> <p>Dále se odstraněný materiál přesune na skládku vzniklou na území PP z důvodu umožnění prohlídky konkrétních druhů sedimentů, které se nachází na lokalitě. V době terénního průzkumu bylo v území viditelné menší množství uvolněného kameniva a suti.</p> <p>Dle plánu péče (Matuška, 2014) vysadit lípu v počtu 1 ks. Zatím neprovedeno, ale nijak to negativně péči o obnovu neovlivňuje. Také dbát, aby nebyly okolní stromy poškozovány zvěří, při terénním průzkumu bylo zaznamenáno lehké poškození pouze u dvou vzrostlých jedinců.</p>	
zásahy	4	<p>Odkrytá část Antoníneckého souvrství by měla být udržována ve stavu, který umožňuje bezpečnou prohlídku území. Dle plánu péče (Matuška, 2014) by se v území měly nacházet funkční chráničky proti okusu zvěří u všech vzrostlých dřevin (celkem 15 ks), ovšem při terénním průzkumu nebyly žádné funkční chráničky proti okusu zvěře zaznamenány. Byly nalezeny jen dvě chráničky, které ovšem vůbec neplnily svou funkci, protože se nacházely pohozené na zemi.</p> <p>Část odkryvu s charakteristickým vrstevním sledem Antoníneckého souvrství zarůstá travinami, dle plánu péče (Matuška, 2014) by mě být lůmek jednou do roka sečena spolu s odstraněním nežádoucích</p>	

		náletových dřevin. Při terénním průzkumu bylo zaznamenáno odstranění náletových dřevin a zbytky pokosené travní hmoty (terénní průzkum, 2016). Travniny v ukázkovém odkryvu ovšem odstraněny nebyly, ale při terénním průzkumu v březnu 2017 již k tomuto odstranění došlo.
dosahování cílů ochrany	4	Cílem ochrany je zachování stávajících výchozů, což je ve větší míře dosahováno. Momentálně ovšem výchozy zarůstají travinami a v okolí výchozu je značné množství uvolněného kameniva, ale jinak je cíl ochrany naplňován.

Jméno hodnotitele: Dostálová Martina

Obr. 62: Zarůstající odkryv. Autor: Martina Dostálová, datum: 11. 9. 2016.

Obr. 63: Informační tabule. Autor: Martina Dostálová, datum: 11. 9. 2016.

Obr. 64: Pohled na zbytky po kosení a strom obsahující značení hranice. Autor: Martina Dostálová, datum: 11. 9. 2016.

Obr. 65: Cesta vedoucí okolo lokality, v pozadí lokalita. Autor: Martina Dostálová, datum: 11. 9. 2016.

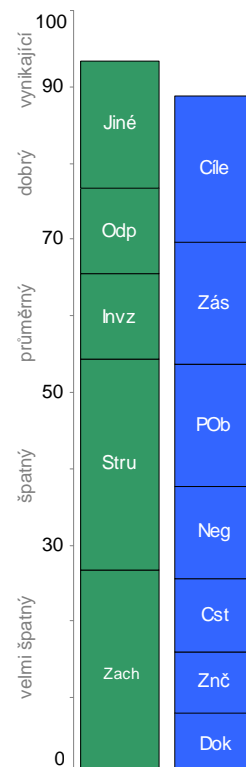
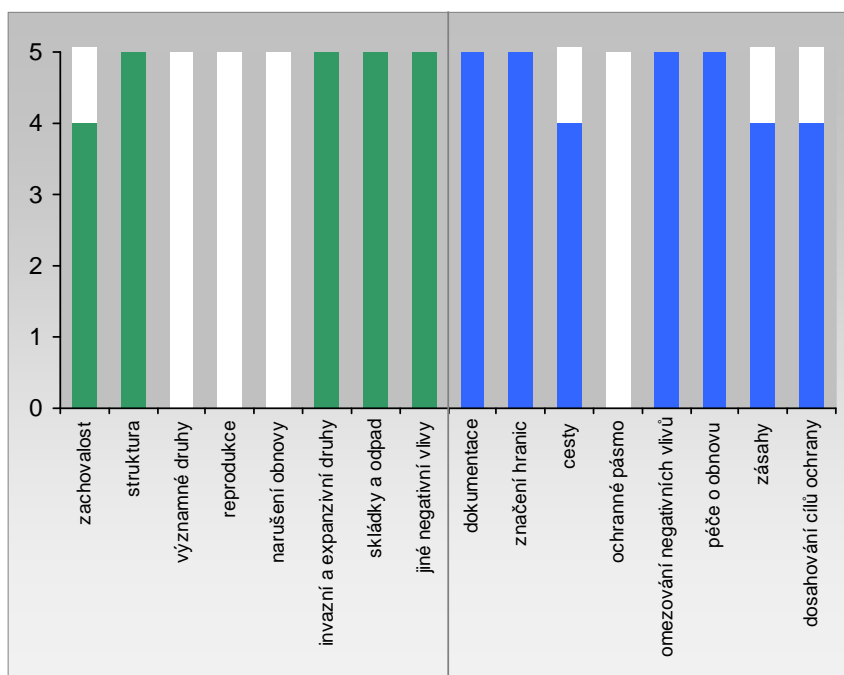
Výsledné hodnocení

Tab. 35: Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PP Střečkův kopec	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	4	3	12
struktura	5	2,5	12.5
významné druhy	n	2	
reprodukce	n	1,5	
narušení obnovy	n	1,5	
invazní a expanzivní druhy	5	1	5
sklárky a odpad	5	1	5
jiné negativní vlivy	5	1,5	7.5
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{stav} = 93$ vynikající		

Tab. 36: Hodnocení péče o území

Hodnocení péče o PP Střečkův kopec	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	5	1	5
cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	n	1,5	
omezování vnějších neg. vlivů	5	1,5	7.5
péče o obnovu	5	2	10
zásahy	4	2,5	10
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	$H_{péče} = 89$ dobrá		

Obr. 66: Grafické znázornění výsledků hodnocení PP Střečkův kopec.

Stav Přírodní památky Střečkův kopec je vynikající. Nenachází se zde žádná skládka ani odpady, které se zde v minulosti ukládaly (Matuška, 2014). Kritéria hodnocení jako jsou významné druhy, reprodukce, narušení obnovy, invazní a expanzivní druhy nebyla hodnocena kvůli abiotickému charakteru předmětu ochrany.

Výsledné hodnocení péče o přírodní památku Střečkův kopec je klasifikováno jako dobré. Ochranné pásmo nebylo vyhlášeno. Péče o obnovu a zásahy realizované na lokalitě by se měly zaměřit na pravidelné odstraňování travin a náletových dřevin z lůmku a také pravidelně odstraňovat uvolněné kameny a suť. Také by bylo vhodné umístit vhodné směrovací označení k lokalitě (turistický rozcestník), protože lokalita je sice malá, ale má svůj význam a z geologického hlediska je zajímavá.

Tab. 37: Podrobné hodnocení stavu dokumentace PP Střečkův kopec:

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☐	☒
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:	5	

6. Shrnutí výsledků

6.1 Souhrnný přehled výsledků hodnocení vybraných MZCHŮ

Výsledný současný stav posuzovaných MZCHŮ byl vyhodnocen u 2 území jako vynikající (VY), u 2 území jako dobrý (D) a u 2 území jako průměrný (P).

Nejvýše hodnoceným územím je PP Borky, jejíž předmět ochrany je abiotický, tudíž u tohoto území nebyla hodnocena kritéria – významné druhy, reprodukce, narušení obnovy a invazní a expanzivní druhy. Také u PP Střečkův kopec je stav vynikající, ale opět zde nebyla z důvodu neživého předmětu ochrany některá kritéria hodnocena, a to významné druhy, reprodukce a narušení obnovy. Nehodnocení některých kritérií je v souladu s metodikou (Svátek, Buček 2005) a neprojeví se ve výpočtu výsledného hodnocení, které se vypočítává jako procentický podíl z maximálního množství bodů, které lze získat pro hodnocená kritéria.

Nejlépe hodnoceným územím ze všech vybraných chráněných území, ve kterém byla hodnocena všechna kritéria, je PR Moravanské lúky, kde převažuje při hodnocení stupeň 5 (byl udělen celkem 4x).

Tab. 38: Hodnocení současného stavu.

Hodnocení současného stavu			zachovalost	struktura	významné druhy	reprodukce	narušení obnovy	invazní a expanzivní druhy	skládky a odpad	jiné negativní vlivy	výsledná hodnocení stavu	
Kód	Kategorie	Název území										
2161	PP	Borky	5	5	n	n	n	n	3	5	VY	95
1712	PP	Střečkův kopec	4	5	n	n	n	5	5	5	VY	93
1491	PR	Moravanské lúky	5	4	4	5	4	5	5	4	D	89
1739	PR	Háj u Louky	4	4	4	4	3	2	3	4	D	74
1740	PR	Hloží	3	2	4	3	3	3	4	3	P	61
2067	PP	Osypané břehy	3	3	3	3	3	2	3	3	P	59

Péče byla vyhodnocena u 1 území jako vynikající (VY), u 3 území jako dobrá (D) a u 1 území jako průměrná (P).

Nejvýše byla péče vyhodnocena u území PP Borky, kde byl udělen stupeň 5 celkem 4krát, ovšem je důležité podotknout, že dvě kritéria (ochranné pásmo, péče o obnovu) nebyla hodnocena z důvodu neživého předmětu ochrany. U druhého nejlépe hodnoceného

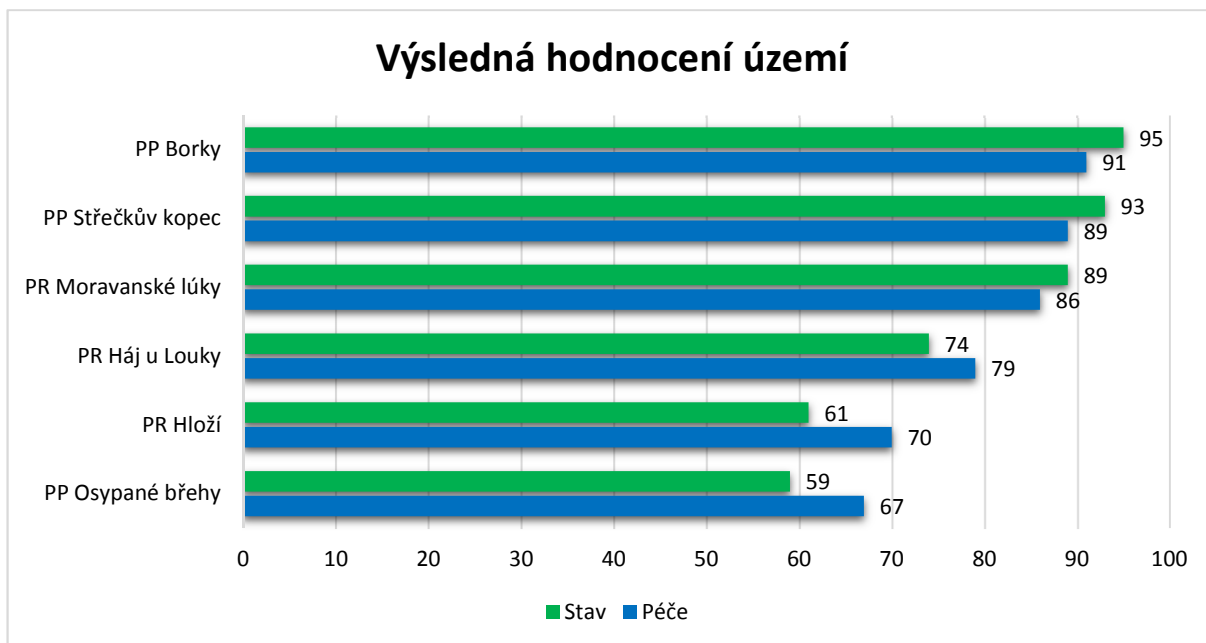
území, a to PP Střečkův kopec, je také udělen 4krát stupeň 5, ovšem také i u tohoto území nebylo hodnoceno jedno kritérium (ochranné pásmo). U PR Moravanské lúky byl udělen stupeň 5 celkem 4 a byla zde hodnocena všechna kritéria.

Tab. 39: Hodnocení péče.

Hodnocení péče			dokumentace	značení hranic	cesty	ochranné pásmo	omezování vnějších neg. vlivů	péče o obnovu	zásahy	doahování cílů ochrany	výsledná hodnocení péče	
Kód	Kategorie	Název území										
2161	PP	Borky	5	3	5	n	5	n	4	5	VY	91
1712	PP	Střečkův kopec	5	5	4	n	5	5	4	4	D	89
1491	PR	Moravanské lúky	5	4	3	5	3	5	5	4	D	86
1739	PR	Háj u Louky	5	4	4	3	4	4	4	4	D	79
1740	PR	Hloží	5	5	5	3	3	3	3	3	P	70
2067	PP	Osypané břehy	2	4	4	2	3	4	3	4	P	67

Celkově (z pohledu stavu i péče) bylo nejlépe vyhodnoceno území PP Borky, lze toto území srovnat s druhým nejlépe hodnoceným územím PP Střečkův kopec, protože mají podobný předmět ochrany (geologie). Třetí nejlépe vyhodnocené území bylo PR Moravanské lúky, v tomto území je dodržován vhodně stanovený management, což vede k jeho dobrému současnému stavu i dobré péči. Nejnižší byla hodnocena území PR Hloží, kde není dodržován předepsaný management, a proto dochází k působení negativních vlivů, které mají dopad na předmět ochrany a PP Osypané břehy, na jehož území vlivem vysokého stupně návštěvnosti dochází k mnoha negativním vlivům, které mají za následky pouze průměrný výsledný stav.

Obr. 67: Výsledná hodnocení.

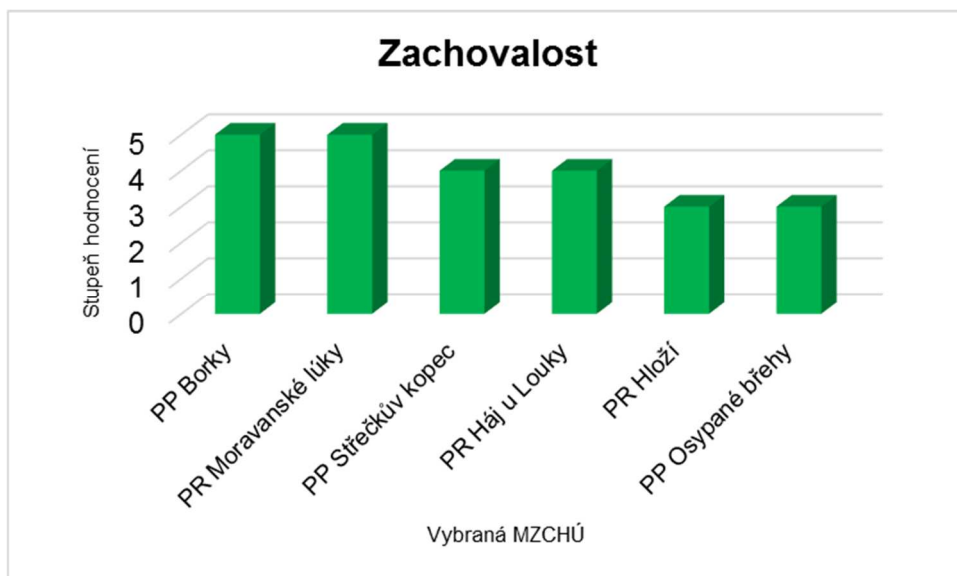
6.2 Výsledky hodnocení jednotlivých kritérií současného stavu

- Zachovalost

U kritéria zachovalost byla posouzena území z hlediska předmětu ochrany a jeho zachovalosti.

U dvou hodnocených území byl udělen stupeň 5 (velmi dobrý), u dalších dvou území stupeň 4 (dobrý) a u zbývajících dvou území byl udělen stupeň 3 (snížený).

Velmi dobrá zachovalost (stupeň 5) byla zjištěna v PR Moravanské lúky a PP Borky. Zachovalost těchto území odpovídá předmětu ochrany a podmínky pro trvalé zachování předmětu ochrany jsou na většině území velmi dobré. U zbylých území, kde byl udělen nižší stupeň zachovalosti, se vyskytovaly při hodnocení nedostatky, a proto muselo být u tohoto kritéria stupně sníženy.

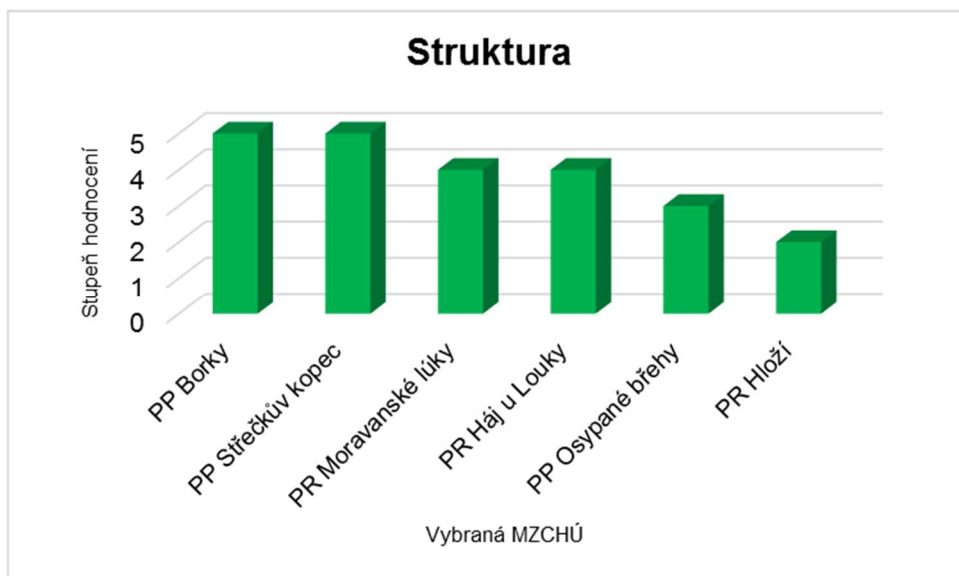

Obr. 68: Hodnocení kritéria zachovalost dle jednotlivých území.

- **Struktura**

Jedná se o důležité kritérium vypovídající o stavu MZCHÚ a posuzuje, jak současná struktura vyhovuje z hlediska předmětu ochrany.

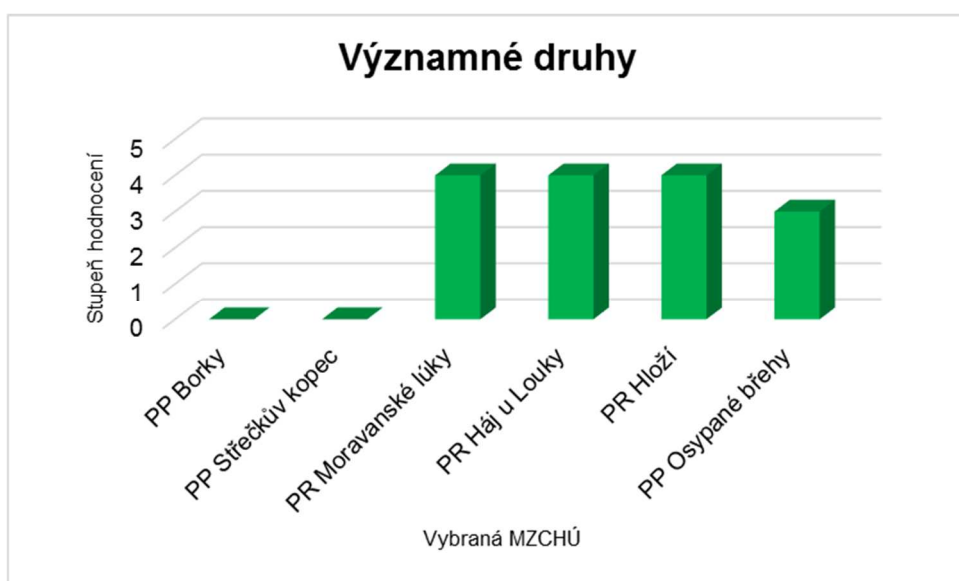
V hodnocení struktury vybraných hodnocených území byl udělen dvakrát stupeň 5 (velmi dobrá), u ostatních území byl uděleny stupně nižší (dobrá, uspokojivá, špatná). Nejvyšším stupněm 5 byla ohodnocena u dvou lokalit (PP Borky, PP Střečkův kopec). U těchto zmíněných území nebylo zjištěno narušení optimální struktury. Struktura PP Osypané břehy byla hodnocena stupněm 3, tedy uspokojivá. Nejnižší (tedy stupeň 2 (špatná)) byla vyhodnocena v PR Hloží z důvodu nedodržení předepsaného managementu a rozšiřujícího se keřového patra na úkor lučních společenstev, které jsou zde předmětem ochrany.

Obr. 69: Hodnocení kritéria struktura dle jednotlivých území.

- Významné druhy

Toto kritérium nebylo hodnoceno u PP Borky a PP Střečkův kopec z důvodu neživého (geologického) předmětu ochrany. Stupeň 5 (velmi dobrý) nebyl udělen u žádného území, neboť by pro jeho udělení muselo prokazatelně docházet ke zlepšování stavu významných druhů v území. U třech chráněných území byl udělen nižší stupeň a to stupeň 4 (dobrý). Nejnižše byla hodnocena PP Osypané břehy a to stupněm 3 (uspokojivý). Území bylo hodnoceno tímto stupněm z důvodu snižování počtu některých druhů ptáků vlivem negativních faktorů působících na území jako je vysoká míra turistiky.

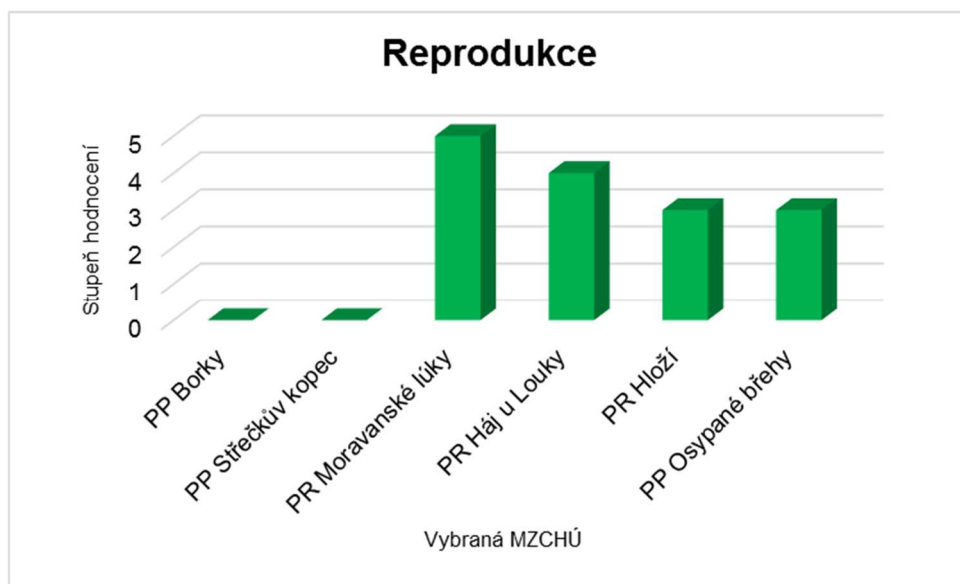
Obr. 70: Hodnocení kritéria významné druhy dle jednotlivých území.

- Reprodukce

Kritérium reprodukce je velmi důležitým ukazatelem současného stavu území, které souvisí s kritériem péče o obnovu a zásahy provedenými na dané lokalitě.

U dvou chráněných území (PP Borky, PP Střečkův kopec) nebylo toto kritérium hodnoceno z důvodu neživého (geologického) předmětu ochrany.

Nejlépe hodnoceným územím byla PR Moravanské lúky. Zde byl udělen stupeň 5 (velmi dobrá), proces reprodukce v chráněném území, tedy vznik obnovy a podmínky jejího vývoje jsou vyhovující. U dalších území byly uděleny nižší stupně (dobrá, uspokojivá).

Obr. 71: Hodnocení kritéria reprodukce dle jednotlivých území

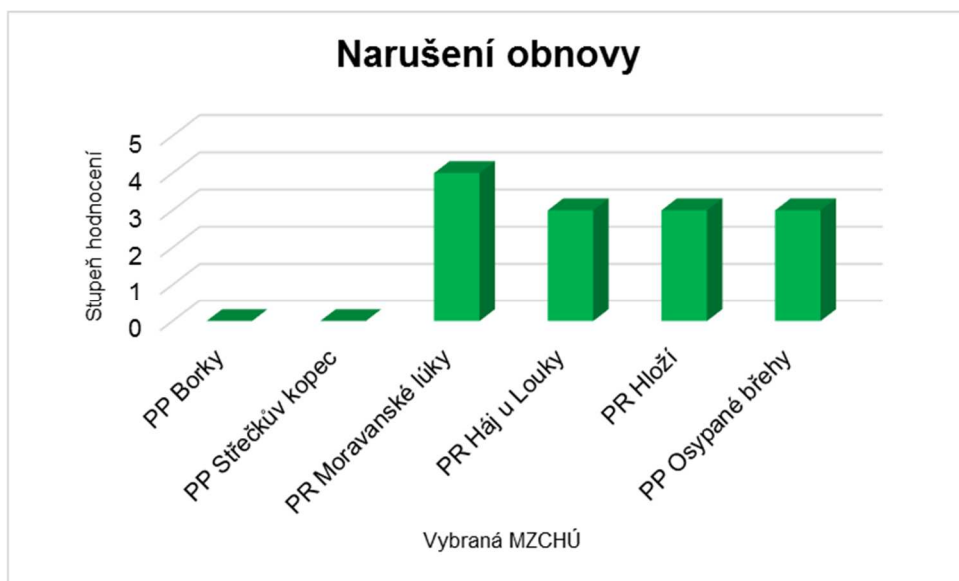
- Narušení obnovy

Toto kritérium je ukazatelem úspěšnosti reprodukce a obnovy umožňující trvalou existenci druhů. Je zde hodnocen rozsah a závažnost poškození či zničení reprodukce a obnovy populací.

PP Borky a PP Střečkův kopec nebyly hodnoceny z důvodu neživého (geologie) předmětu ochrany.

Nejlépe hodnoceným chráněným územím je PR Moravanské lúky. Byl zde udělen stupeň 4 (malé), což znamená, že je poškozeno méně než 30 % obnovy. Další území (PR Háj u Louky, PR Hloží, PP Osypané břehy) byly hodnoceny stupněm 3 (střední), v těchto lokalitách je tedy poškození na méně než třetině plochy území, např. v PR Hloží narušuje obnovu rozrůstající se keřové patro, neboť předmětem ochrany jsou luční společenstva a

v PR Háj u Louky je obnova dřevin narušována okusem spárkatou zvěří, a tudíž se chráněná dubohabřina nemůže úspěšně zmlazovat.

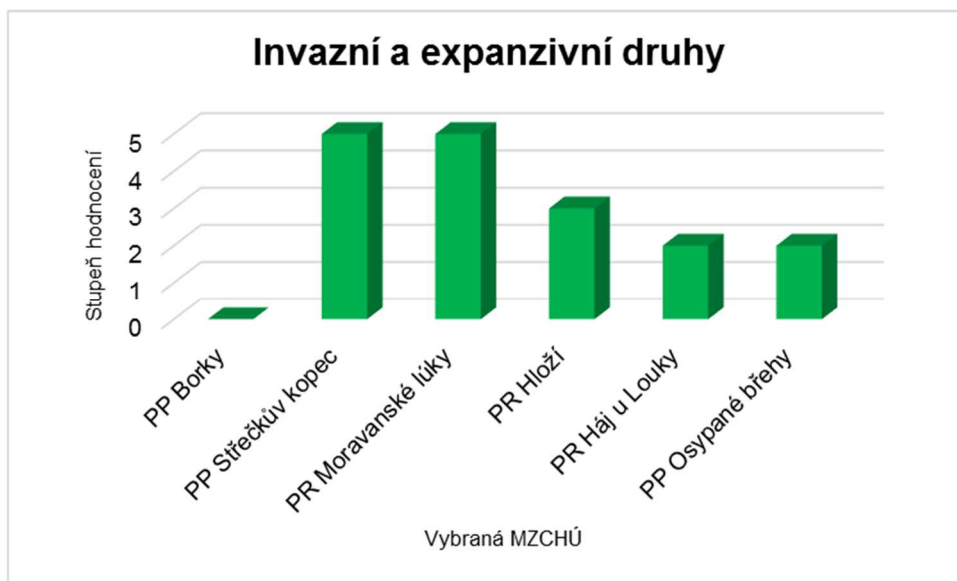
Obr. 72: Hodnocení kritéria narušení obnovy dle jednotlivých území

- Invazní a expanzivní druhy

Toto kritérium hodnotilo význam ovlivnění biocenóz vybraných chráněných území z hlediska výskytu nežádoucích invazních a expanzivních druhů.

PP Borky nebyla v rámci kritéria hodnocena z důvodu neživého (geologie) předmětu ochrany a také z důvodu, že v době terénního průzkumu nebylo možné toto kritérium zhodnotit, neboť nebyla rozvinuta vegetace.

Nejlépe hodnocenými územími jsou PR Moravanské lúky a PP Střečkův kopec. Na těchto dvou území nebyl zjištěn žádný výskyt invazních nebo expanzivních druhů, a proto byl udělen stupeň 5 (žádný). U dalších území byl stupeň snížen (malý, významný), protože byly na územích zaznamenány výskyty invazních nebo expanzivních druhů, např. v PP Osypané břehy se jednalo o javor jasanolistý (*Acer negundo*), ořešák černý (*Juglans nigra*) a další druhy.

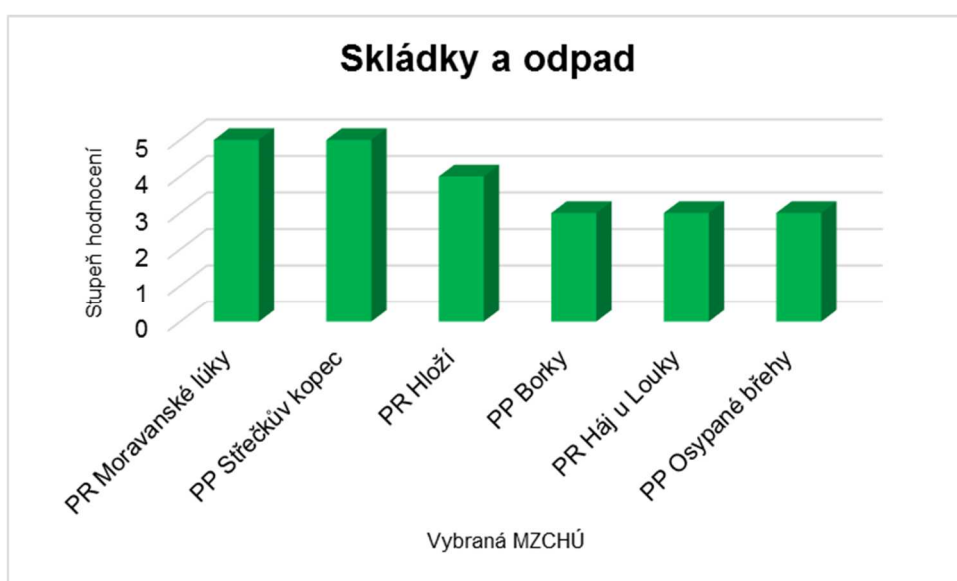

Obr. 73: Hodnocení kritéria invazní a expanzivní druhy dle jednotlivých území.

- Skládky a odpad

Toto kritérium zhodnotilo znečištění území odpadky a skládkami odpadků a také vyjadřovalo jejich rozsah.

Nejlépe byla hodnocena území PR Moravanské lúky a PP Střečkův kopec, zde byl udělen stupeň 5 (bezvýznamný), jež poukazuje na to, že se v územích nevyskytují žádné a ani jednotlivé odpadky. Níže byla hodnocena PR Hloží, kde byl zjištěn výskyt jednotlivých odpadků, a tudíž ohodnocen stupněm 4 (malý). Stupněm 3 byla ohodnocena zbylá území. Na těchto chráněných území bylo zjištěno terénním výskytem střední znečištění území.

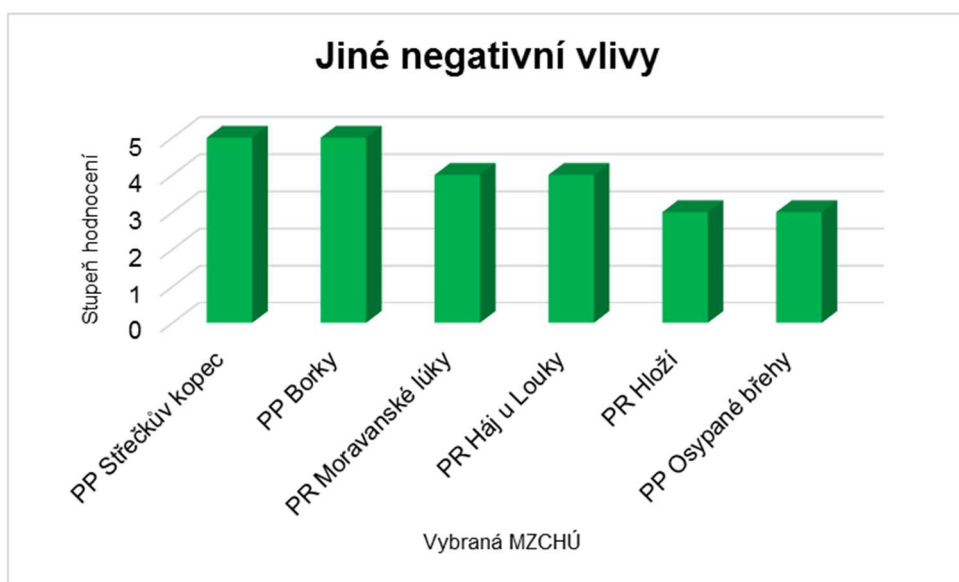

Obr. 74: Hodnocení kritéria skládky a odpad dle jednotlivých území.

- Jiné negativní vlivy

Toto kritérium zahrnuje působení ostatních negativních vlivů, které nebyly zahrnuty v předchozích kritériích a jejichž působení se projevují v hodnocených územích.

Nejlépe byla hodnocena území s neživým předmětem ochrany (geologie) a to PP Borky a PP Střečkův kopec, zde byl udělen stupeň 5 (bezvýznamné), což znamená, že se v územích neprojevují důsledky jiných negativních vlivů než těch, které byly zhodnoceny v předchozích kritériích. Nižší hodnocení bylo uděleno u dvou území: PR Moravanské lúky a PR Háj u Louky (stupeň 4 – malé). A nejnižší stupeň v hodnocených chráněných území byl udělen v PR Hloží a PP Osypané břehy (stupeň 3 – střední), z toho vyplývá, že v území dochází ke středně významným negativním důsledkům negativních vlivů, např. v PR Hloží se jedná o absenci aktivní péče a následné zarůstání lučních společenstev keřovým patrem.

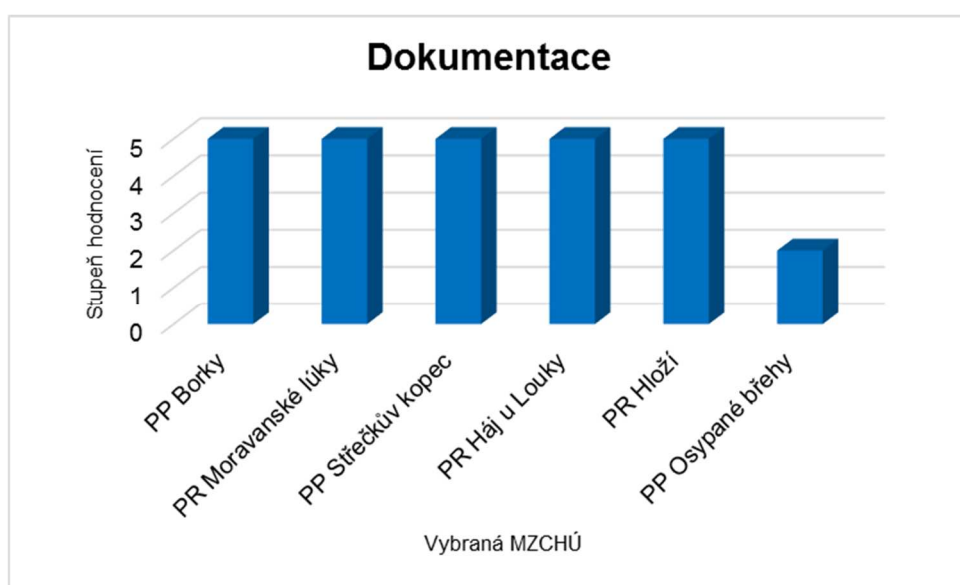
Obr. 75: Hodnocení kritéria jiné negativní vlivy dle jednotlivých území.

6.3 Výsledky hodnocení jednotlivých kritérií péče

- Dokumentace

Dokumentace patří v této bakalářské práci k jednomu z nejlépe hodnocených kritérií péče. Posuzovány byly tři oblasti, a to platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení chráněného území, inventarizační průzkumy a plány péče.

Pět chráněných území je hodnoceno stupněm 5 (vynikající), což poukazuje na to, že dokumentace byla v pořádku a nebyly nalezeny žádné nedostatky. V PP Osypané břehy byl udělen stupeň 2 (špatný), z důvodu neplatného plánu péče.

Obr. 76: Hodnocení kritéria dokumentace v jednotlivých územích.

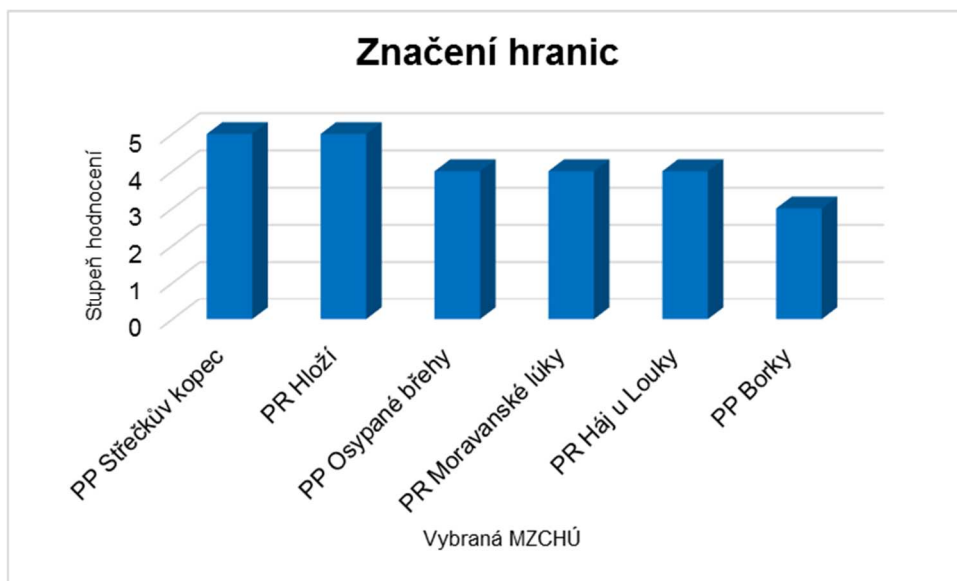
- Značení hranic

Zde je hodnoceno označení hranic ZCHÚ tabulemi se státním znakem a pruhovým značením hraničních stromů, případně i přítomnost informačních tabulí.

U dvou hodnocených území (PP Střečkův kopec, PR Hloží) byl udělen stupeň 5 (vynikající), tento stupeň byl udělen z důvodu, že hranice území jsou přehledná a zřetelně označena pruhovým značením, cedulemi s malým státním znakem v souladu s vyhláškou (č. 395/ 1992 Sb.) a byly v těchto územích přítomny i informační tabule.

Nejníže bylo hodnoceno území PP Borky, kde byl udělen stupeň 3 (průměrné), z důvodu nepřesného a nepřehledného značení spočívající i v nevhodně umístěné ceduli s malým státním znakem. Zbýlá území byla hodnocena stupněm 4 (dobré), což svědčí o tom, že se v územích vyskytují drobné nedostatky nebo nepřesnosti v označení hranic.

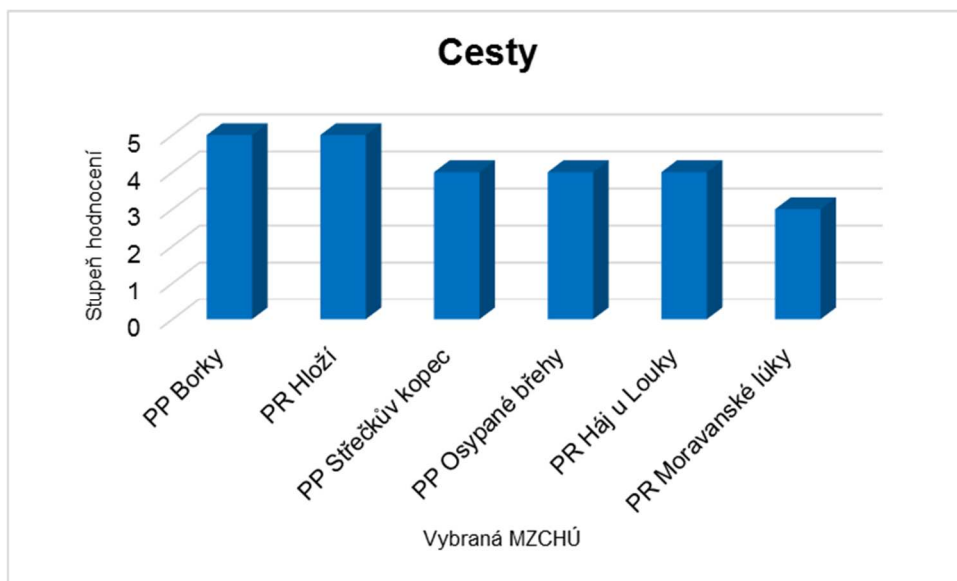
Obr. 77: Hodnocení kritéria značení hranic dle jednotlivých území.

- Cesty

Toto kritérium hodnotí, jaká je péče o cesty, stezky a pěšiny, jež přispívají k regulaci návštěvnosti, také i jak jsou omezovány negativní vlivy cestních sítí a jaká je účinnost zákazů a zábran vjezdu a vstupu na nepovolené cesty.

Nejlépe byla hodnocena dvě území, a to PP Borky a PR Hloží, kde byl udělen stupeň 5 (vynikající), takže je zřejmé, že cestní síť v těchto chráněných území nemá negativní vliv na stav území. Nižší hodnocena byla tři území (PP Střečkův kopec, PR Háj u Louky, PP Osypané břehy) a to stupněm 4 (dobrá).

Nejnižší bylo hodnoceno území PR Moravanské lúky, kde byl udělen stupeň 3 (průměrná), neboť z důvodu probíhající těžby dochází k utlačování vegetace pojezdy těžební technikou.

Obr. 78: Hodnocení kritéria cesty dle jednotlivých území.

- Ochranné pásmo

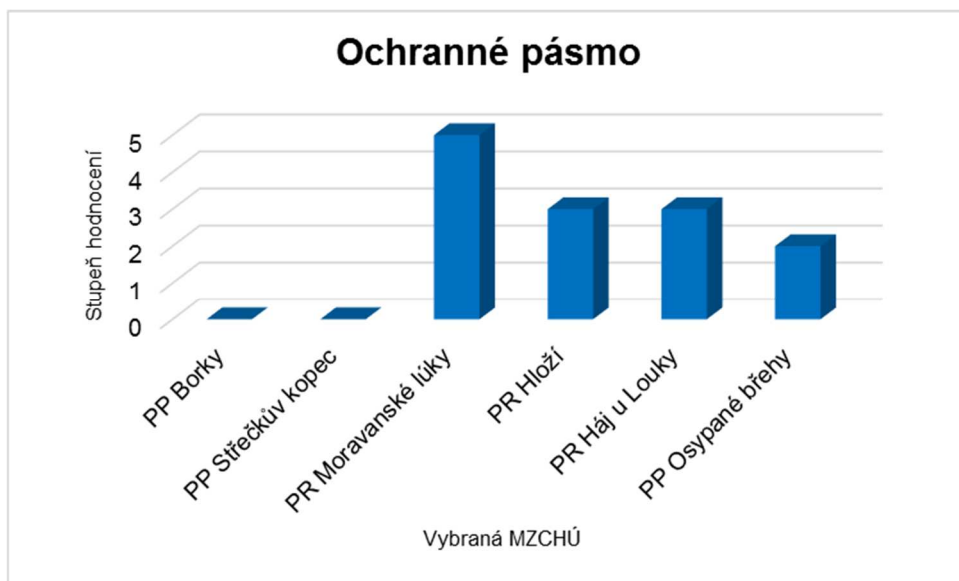
V rámci tohoto kritéria byla posuzována funkčnost a respektování ochranného pásma, zda plní svou funkci, jaký je jeho stav a zda v něm nedochází k nežádoucím činnostem, škodlivým vlivům a ohrožení.

U dvou chráněných území (PP Borky a PP Střečkův kopec) nebylo kritérium hodnoceno, z důvodu toho, že zde bylo ochranné pásmo vyhlášeno jako nulové.

Nejlépe bylo hodnoceno území PR Moravanské lúky a udělen stupeň 5 (vynikající), jež vypovídá o tom, že ochranné pásmo chrání území před negativními vlivy a zcela plní svou funkci.

V území PR Háj u louky byl udělen nižší stupeň 3 (průměrná), protože necelou polovinu ochranného pásma tvoří orná půda, která může mít možné negativní vlivy (používání pesticidů ap.). Také v PR Hloží byl udělen stupeň 3 (průměrná) z toho důvodu, že i zde část ochranného pásma tvoří orná půda.

Nejnižší bylo hodnoceno území PP Osypané břehy a byl udělen stupeň 2 (špatný), neboť ochranné pásmo není tvořeno po celém obvodu území, ale jen v jeho malé části.

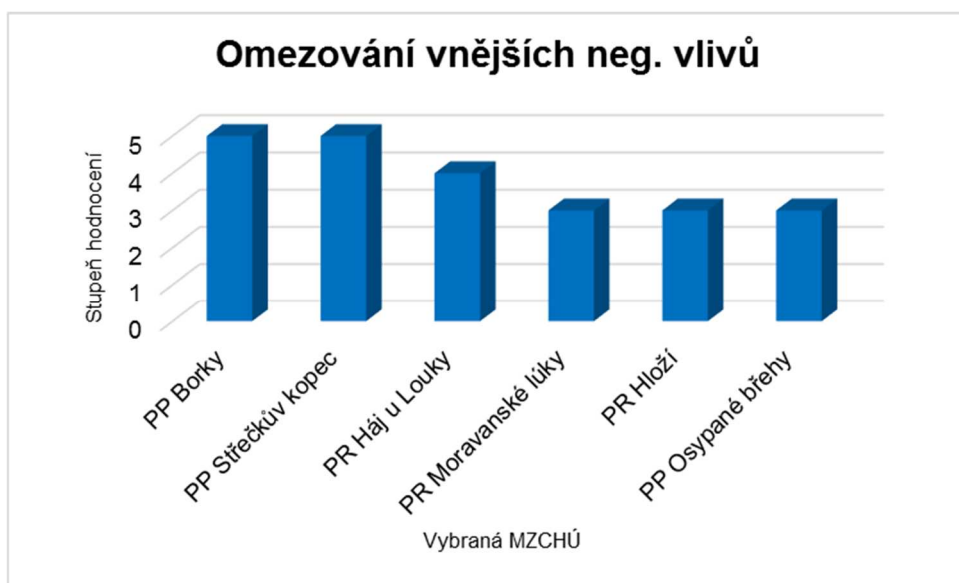

Obr. 79: Hodnocení kritéria ochranné pásmo dle jednotlivých území.

- Omezování vnějších negativních vlivů

Zde byly vyhodnoceny výsledky opatření, které by měly vést k omezování vnějších negativních vlivů pronikajících z okolí na chráněná území.

U dvou chráněných území (PP Borky a PP Střečkův kopec) nebylo zjištěno působení negativních vlivů z okolí a byl udělen nejvyšší stupeň 5 (vynikající). Stupeň 4 (dobré) byl udělen pouze u jednoho území (PR Háj u Louky). Nejnižše byla hodnocena zbylá tři území a byl zde udělen stupeň 3 (průměrné) z důvodu působení vnějších negativních vlivů na chráněné území, např. vysokou mírou turistiky.

Obr. 80: Hodnocení kritéria omezování vnějších neg. vlivů dle jednotlivých území.

- Péče o obnovu

Toto kritérium hodnocení péče o obnovu populací a biocenóz v chráněných územích posuzuje výsledky opatření o zamezení nebo snížení poškození reprodukce.

PP Borky nebyla hodnocena z důvodu neživého předmětu ochrany. Nejlépe byla hodnocena PR Moravanské lúky a PP Střečkův kopec, Zde byl udělen stupeň 5 (vynikající), což je důsledkem toho, že v hodnocených lokalitách dochází ke kvalitní péči o obnovu.

U dvou hodnocených území (PR Háj u Louky a PP Osypané břehy) byl udělen stupeň 4 (dobrá), protože zde částečně probíhají potřebná opatření.

Nejnižší a to stupněm 3 (průměrná) bylo hodnoceno území PR Hloží, z důvodu, že na území byla zjištěna nedostatečně realizovaná potřebná opatření: např. luční společenstva zarůstají rozšiřujícím se keřovým patrem – nedostatečná péče o obnovu.

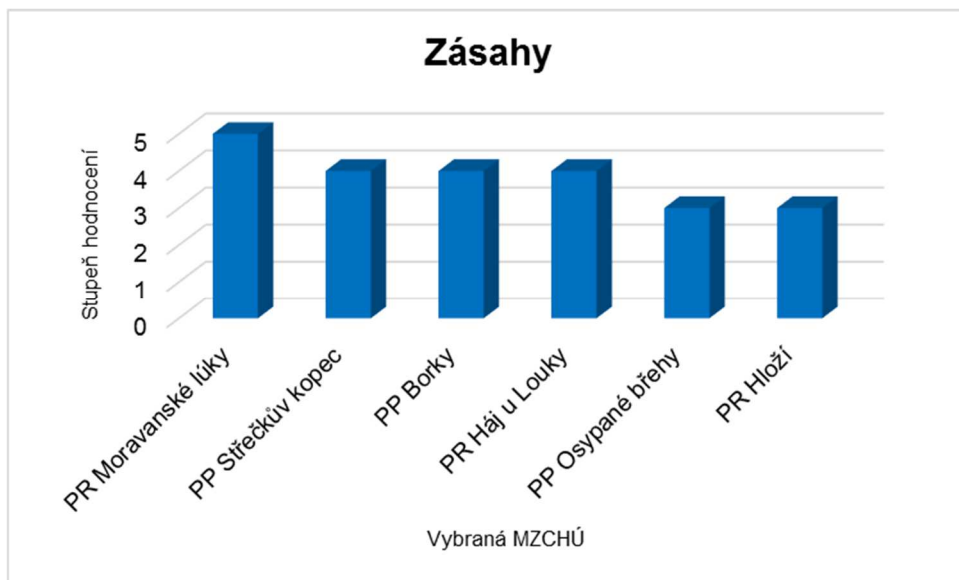
Obr. 81: Hodnocení kritéria péče o obnovu dle jednotlivých území.

- Zásahy

Toto kritérium hodnotí souhrnně všechny zásahy a opatření v chráněných územích, které by měly být provedeny.

Nejvyššího hodnocení u tohoto kritéria dosáhlo pouze jedno území, a to PR Moravanské lúky a byl zde udělen stupeň 5 (vynikající). Převážně byla hodnocena území stupněm 4 (dobré).

Nejníže byla ohodnocena dvě území (PP Osypané břehy, PR Hloží), tady byl udělen stupeň 3 (průměrné). To má za následek to, že v území nedošlo k realizaci nutných zásahů např. likvidace invazních druhů nebo odstranění keřového patra (PR Hloží).

Obr. 82: Hodnocení kritéria zásahy dle jednotlivých území.

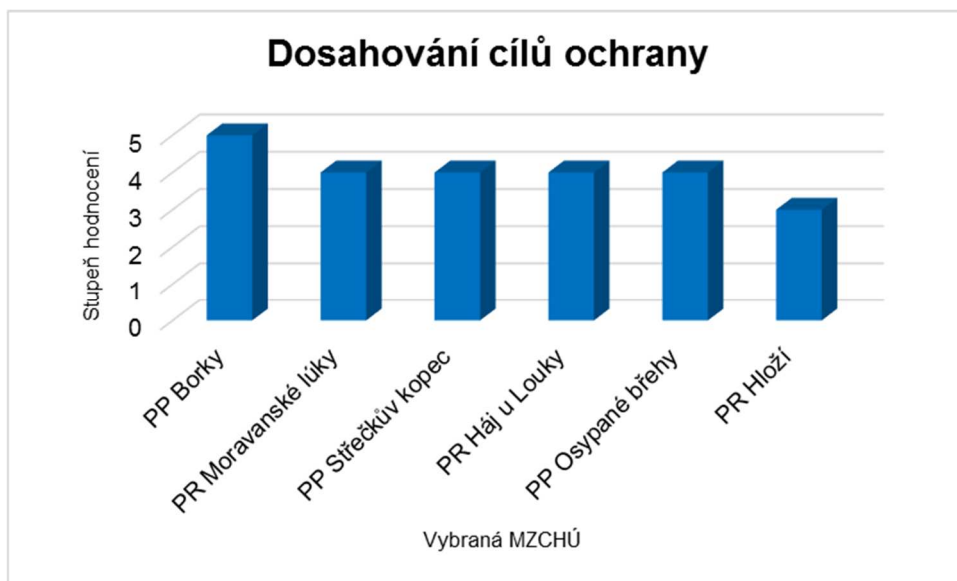
- Dosahování cílů ochrany

Nejdůležitější kritérium hodnocení péče o vybraná chráněná území, zde se v každém MZCHÚ souhrnně hodnotí úroveň péče a snah k dosahování cílů ochrany.

Nejvyšším stupněm bylo ohodnoceno pouze jedno území, a to PP Borky, zde byl udělen stupeň 5 (vynikající), jenž poukazuje na péči směřující k dosahování cílů ochrany.

Většina chráněných území (celkem 4) byla ohodnocena stupněm 4 (dobré), protože se v územích vyskytují drobné nedostatky v dosahování cílů ochrany.

Nejníže byla hodnocena PR Hloží a udělen stupeň 3 (průměrné), v území se vyskytují středně významné nedostatky v dosahování cílů ochrany, např. rozrůstající se keřové patro na úkor lučních společenstev, které jsou cílem ochrany.

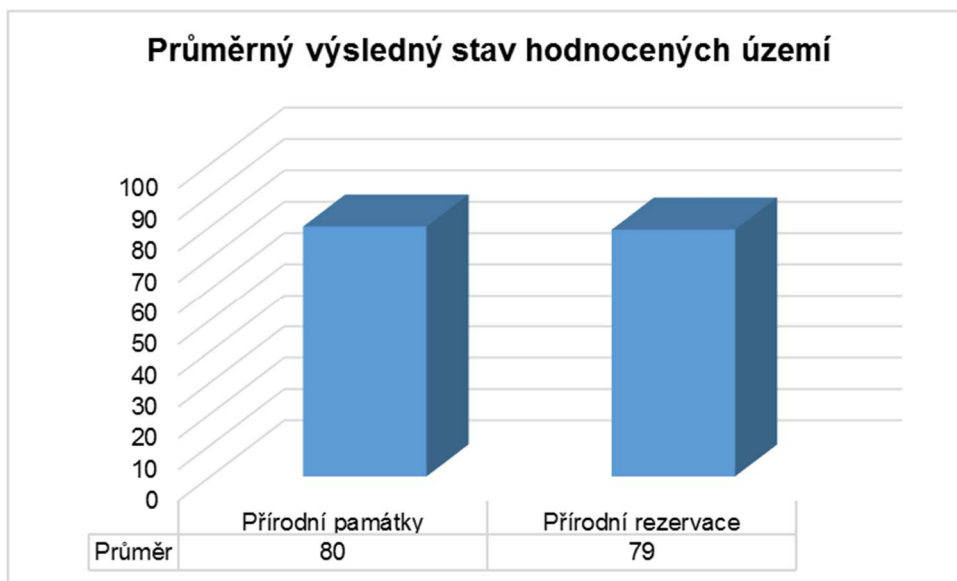
Obr. 83: Hodnocení kritéria dosahování cílů ochrany dle jednotlivých území.

6.4 Srovnání průměrných výsledných hodnocení přírodních památek (PP) a přírodních rezervací (PR)

Při srovnání průměru výsledných hodnocení stavu přírodních památek (PP) a přírodních rezervací (PR) je zcela patrné (viz obr. 84), že stav těchto dvou kategorií hodnocených chráněných území je podobný a nejsou zde žádné větší rozdíly.

Rozpětí výsledného hodnocení stavu přírodních památek se pohybuje v dobrém až vynikajícím stavu. Rozpětí výsledného hodnocení stavu přírodních rezervací se pohybuje v průměrném, dobrém a i vynikajícím stavu.

Z tohoto srovnání lze vyhodnotit, že stav vybraných přírodních památek (PP) a přírodních rezervací (PR) v okrese Hodonín se výrazně neliší.

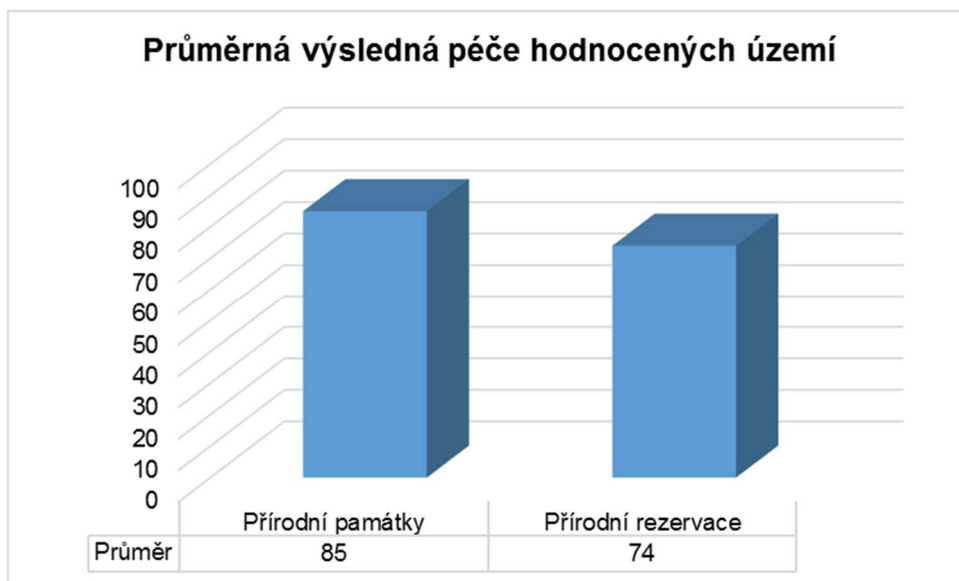
Obr. 84: Průměrná výsledná hodnocení stavu.

Při srovnání průměrného výsledného hodnocení péče o přírodní památky (PP) a přírodní rezervace (PR) (obr. 85) je patrné, že v průměru byla zjištěná péče u obou kategorií dobrá, avšak o něco kvalitnější péče je v PP, než je tomu u PR.

Rozpětí výsledného hodnocení přírodních památek (PP) z hlediska péče se pohybuje od průměrné přes dobrou až k vynikající péči o tyto území.

Rozpětí výsledného hodnocení péče o přírodní rezervaci (PR) se pohybuje od průměrné a dobré péče až k vynikající současné péči o území.

Při srovnání průměrné současné péče o přírodní památky (PP) a přírodní rezervace (PR) (obr. 85) lze ve výsledném průměrném hodnocení zjistit, že v obou kategoriích (PR i PP) je péče dobrá, ale v PP je péče kvalitnější, a tudíž lze konstatovat, že v okrese Hodonín je současná péče na dobré úrovni.

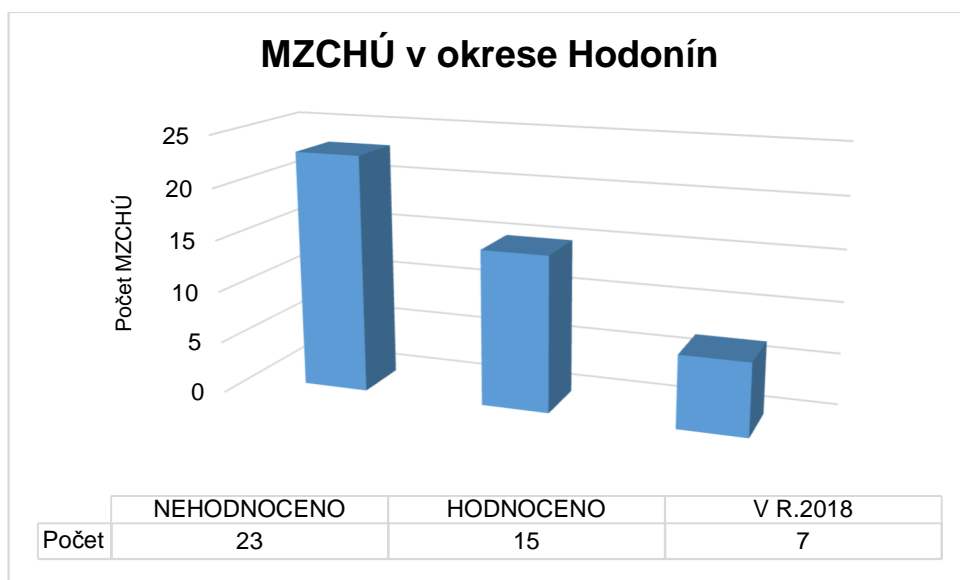
Obr. 85: Průměrná výsledná hodnocená péče.

7. Diskuze

7.1 Porovnání výsledků všech zhodnocených území v okrese Hodonín

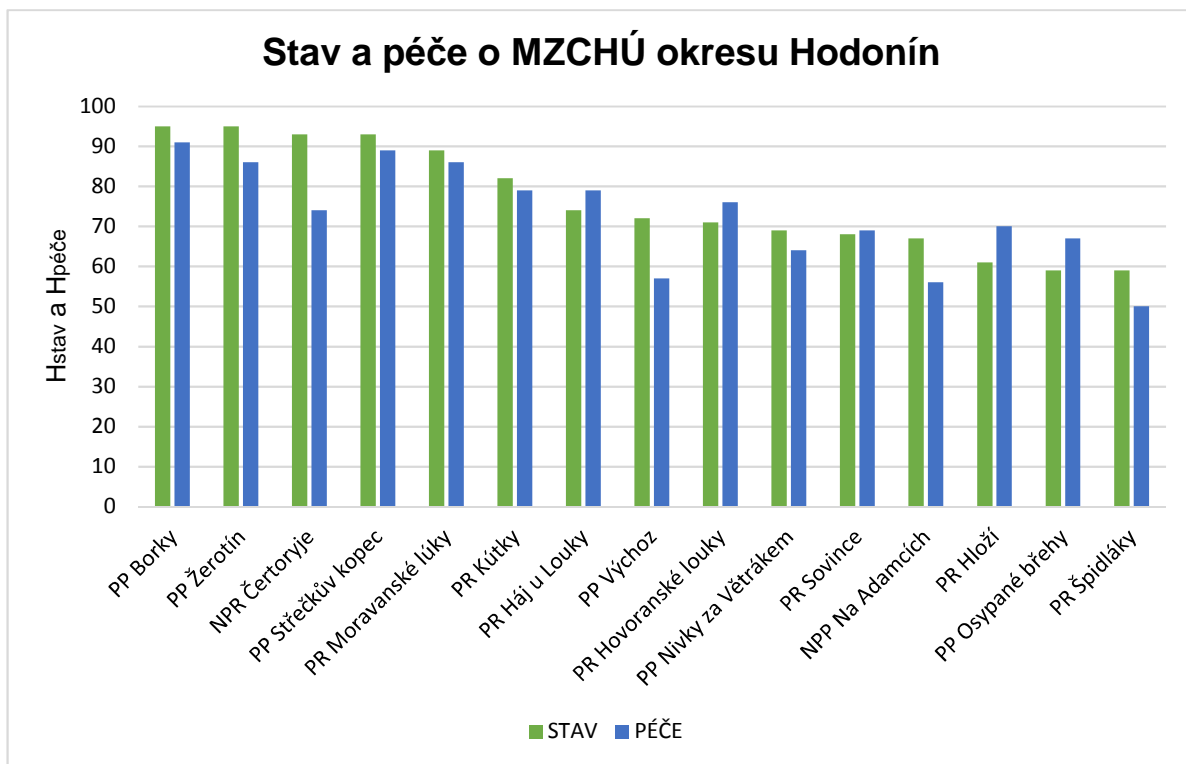
Z celkového počtu 2610 maloplošných zvláště chráněných území v ČR (AOPK ČR, 2017) se 343 chráněných území nachází v Jihomoravském kraji a z toho 45 území v okrese Hodonín. Těchto 45 území tvoří 1,7 % v rámci České republiky a 13,1 % v rámci Jihomoravského kraje. Do současné doby bylo v závěrečných pracích studentů Mendelovy univerzity v Brně (Bízová 2011, Šimečková 2012, včetně výsledků této bakalářské práce) zhodnoceno dle metodiky (Svátek, Buček 2005) celkem 15 území v okrese Hodonín, což představuje 33,5 %. Zatím nebylo zhodnoceno 23 chráněných území, jež zaujímají 51 % MZCHÚ okresu Hodonín, a v příštím roce se chystá hodnocení dle metodiky (Svátek, Buček 2005) v dalších 7 chráněných územích (Novotný, in prep.) což tvoří 15,5 % ze všech maloplošných chráněných území v okrese Hodonín.

Obr. 86: MZCHÚ v okrese Hodonín (AOPK ČR 2017, Bízová 2011, Šimečková 2012, výsledky této bakalářské práce).

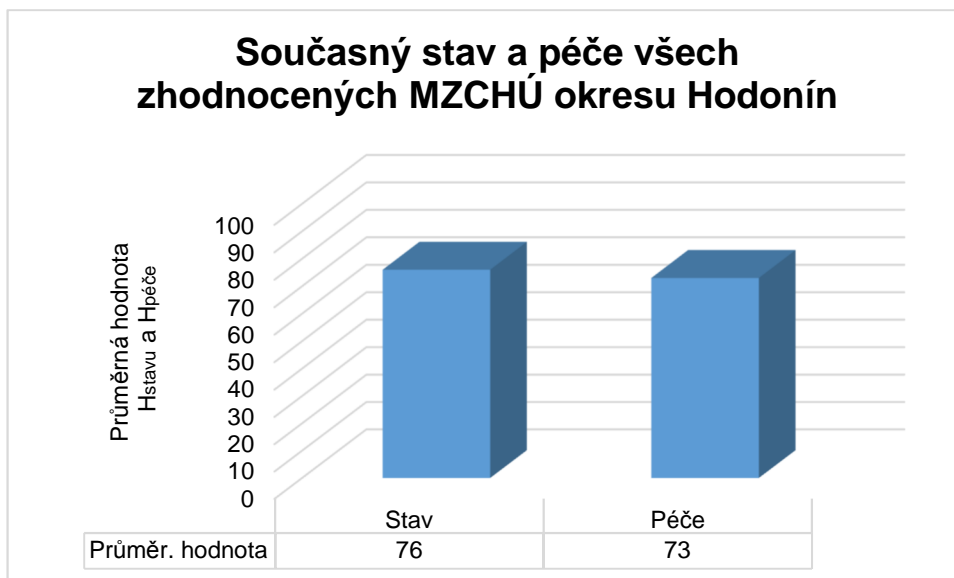
Současný stav a péče všech zhodnocených MZCHÚ okresu Hodonín (viz obr. 87), poukazuje na to, že nejlépe hodnoceným územím z hlediska stavu i péče je PP Borky a nejnižše hodnoceným územím z hlediska stavu i péče je PR Špidláky (Bízová 2011). Při srovnání současného stavu s kvalitou péče o území je v některých chráněných územích (např. NPR Čertoryje, PP Výchoz) patrný rozdíl ve výsledných hodnocení.

Ve vybraných MZCHÚ, jež byly hodnoceny v rámci této bakalářské práce je nejlépe hodnoceným územím z hlediska stavu i péče PP Borky a nejnižše hodnoceným územím z hlediska stavu i péče PP Osypané břehy.

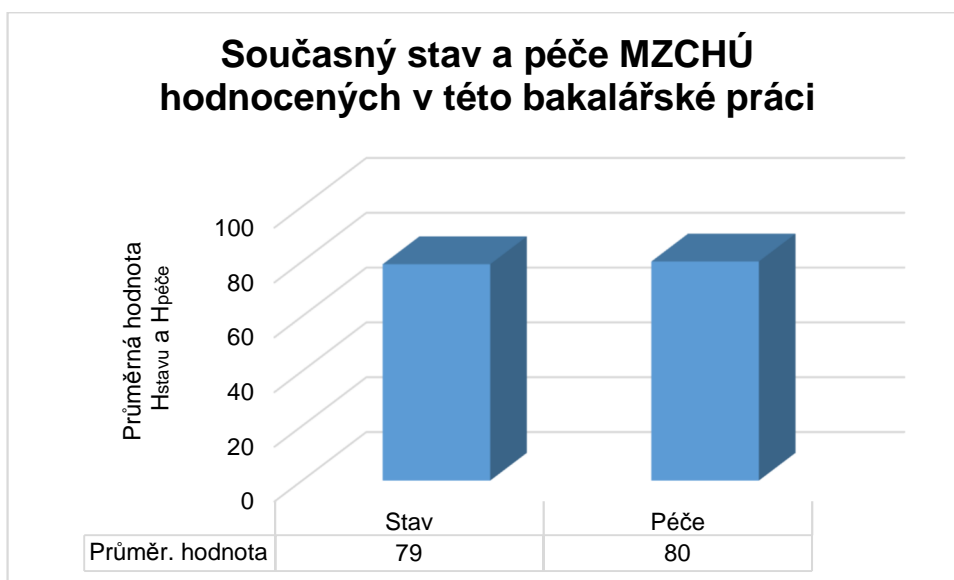
Obr. 87: Současný stav a péče všech zhodnocených MZCHÚ okresu Hodonín (Bízová 2011, Šimečková 2012, výsledky této bakalářské práce).

Aritmetický průměr výsledných hodnocení současného stavu a péče ve všech zhodnocených MZCHÚ okresu Hodonín (Bízová 2011, Šimečková 2012, výsledky této bakalářské práce) (obr. 88) poukazuje na to, že v tomto okresu jsou území v dobrém stavu, a i péče o ně je dobrá. Avšak je patrné, že průměrná hodnota výsledného hodnocení jak u stavu, tak i u péče se pohybuje při spodní hranici rozpětí pro stav dobrý a hraničí tedy se s průměrným stavem či péčí. Při větším úsilí a důkladném dodržování předepsaného managementu by se stav i péče chráněných území mohl zlepšovat a při možném opětovném hodnocení území v budoucnu by výsledky mohly být ještě lepší.

Obr. 88: Současný stav a péče všech zhodnocených MZCHÚ okresu Hodonín (Bízová 2011, Šimečková 2012, výsledky této bakalářské práce).

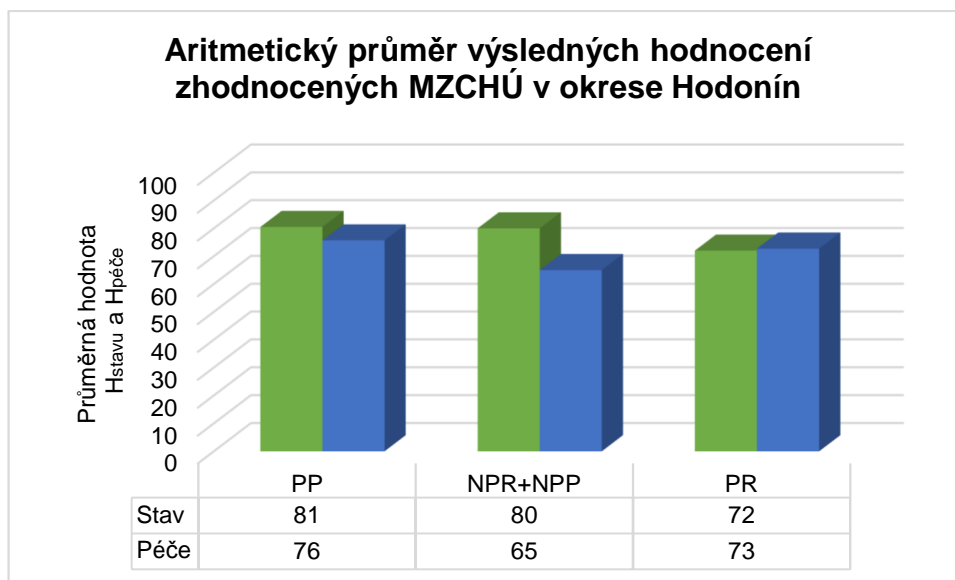
Při srovnání průměrného současného stavu a péče v MZCHÚ hodnocených v této bakalářské práci s průměrným stavem a péče v ostatních MZCHÚ okresu Hodonín lze konstatovat, že výsledné průměrné hodnoty jsou lehce vyšší ve výsledcích této bakalářské práce. Průměrná hodnota výsledné klasifikace stavu i péče v chráněných územích je vyrovnaná a klasifikována jako dobrá (obr. 89).

Obr. 89: Současný stav a péče MZCHÚ hodnocených v této bakalářské práci.

Při srovnání hodnocení jednotlivých kategorií MZCHÚ v okrese Hodonín (Bízová 2011, Šimečková 2012, výsledky této bakalářské práce) (obr. 90), lze zjistit, že průměrné

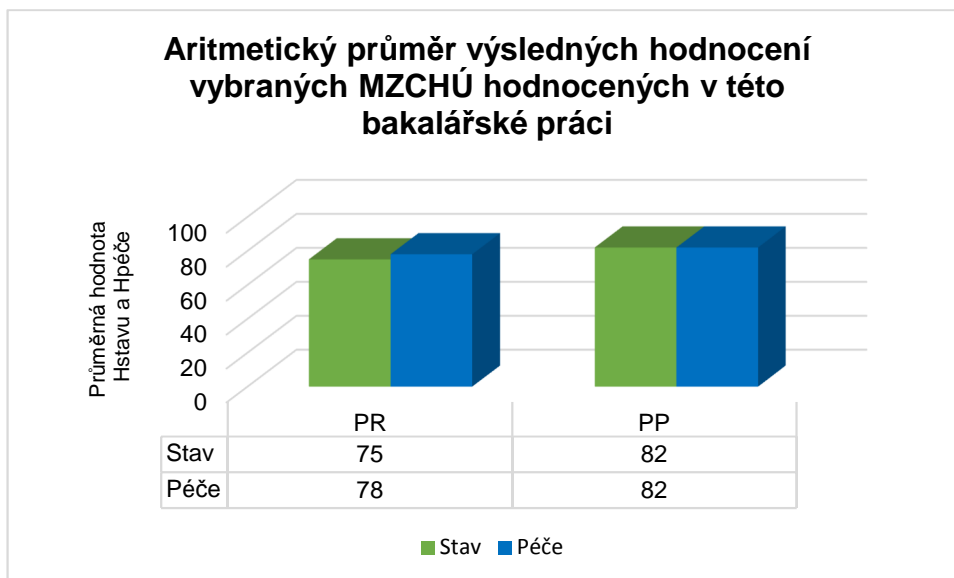
výsledné hodnoty stavu a péče jsou u PP rozdílné, stav v územích je klasifikován jako dobrý, zatímco u péče je klasifikace sice taky dobrá, ale je blízko hranice s hranicí klasifikace průměrné. U NPR a NPP je v průměru stav klasifikován jako dobrý, ale péče je v průměru klasifikována jako průměrná. U PR je aritmetický průměr výsledného hodnocení stavu i péče vyrovnaný a klasifikovaný jako dobrý.

Obr. 90: Aritmetický průměr hodnocení zhodnocených MZCHÚ v okrese Hodonín (Bízová 2011, Šimečková 2012).

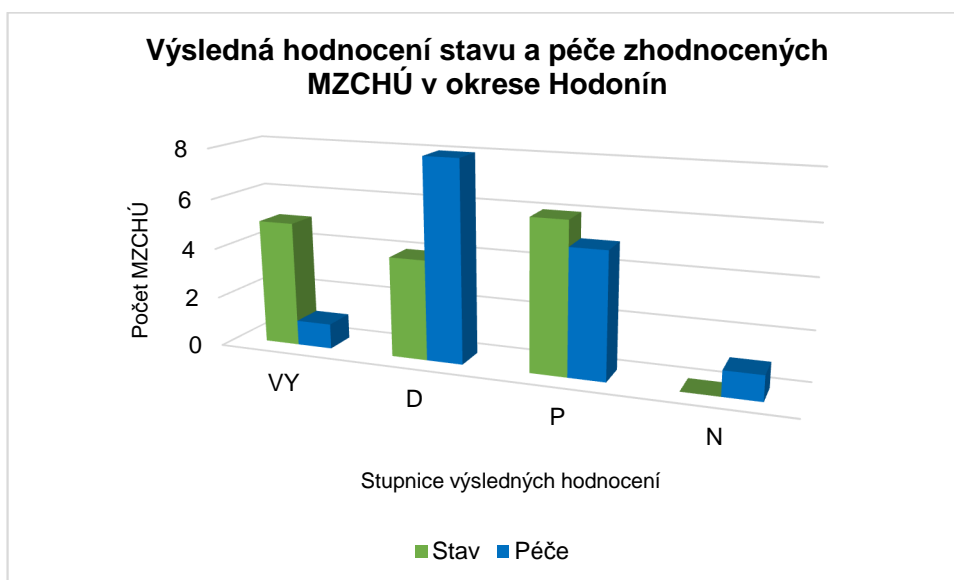
Průměrné hodnoty stavu a péče ve vybraných MZCHÚ hodnocených v této bakalářské práci (obr. 91) jsou u PR porovnatelné s průměrnými hodnotami v ostatních MZCHÚ okresu Hodonín jsou v obou případech a klasifikovány jako dobré. Průměrný stav a péče v PR jsou vyrovnané a stav je téměř shodný s průměrnými hodnotami v ostatních PP okresu Hodonín. Stav v PP se téměř neliší od průměrné hodnoty ostatních PP v okresu Hodonín, ale péče v PP hodnocených v této bakalářské práci je vyšší při porovnání s průměrnou hodnotou péče v ostatních PP okresu Hodonín.

Důvod, proč je ve vybraných územích hodnocených v této bakalářské práci průměrná hodnota stavu a péče vyšší je nejspíše způsobeno přítomností dvou území abiotického charakteru, kde je mnohem snazší dodržování plánovaného managementu, než je tomu u biotického. Také to může být důsledkem toho, že v území menší rozlohy je též snazší dosahovat předepsaný management.

Obr. 91: Aritmetický průměr hodnocení zhodnocených MZCHÚ v této bakalářské práci.

Nejčastěji byla výsledná hodnocení stavu klasifikována v chráněných území okresu Hodonín jako průměrná nebo vynikající (Bízová 2011, Šimečková 2012) (obr. 92). Péče v chráněných území byla nejčastěji dobrá nebo průměrná (obr. 92). Nevyhovující stav území nebyl zjištěn v žádném lokalitě, nevyhovující péče byla vyhodnocena u PR Špidlázky (Bízová 2011).

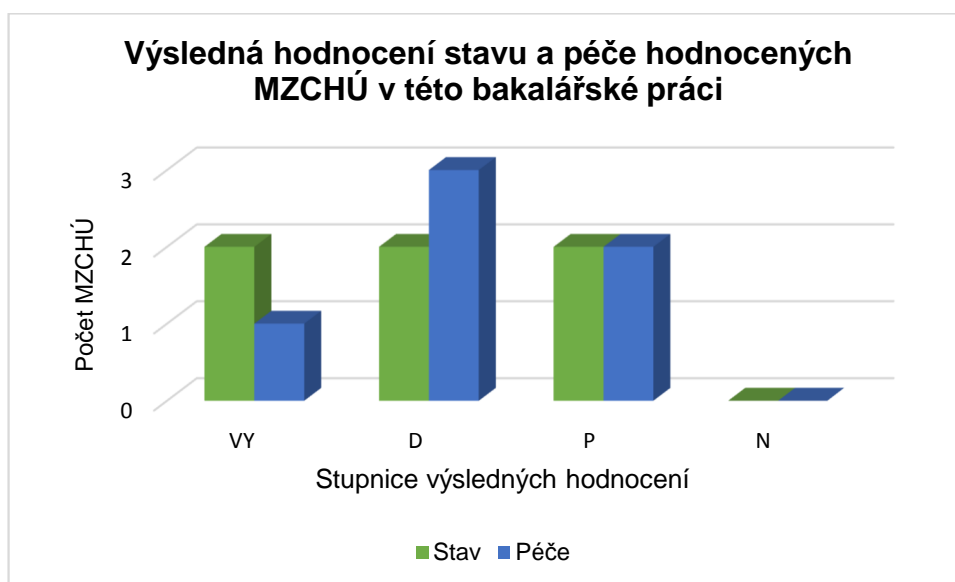
Obr. 92: Výsledná hodnocení stavu a péče zhodnocených MZCHÚ v okrese Hodonín (Bízová 2011, Šimečková 2012).

Ve vybraných MZCHÚ v této bakalářské práci byl současný stav klasifikován jako výborný u dvou území, jako dobrý také u dvou území, a i klasifikace průměrná byla vyhodnocena také u dvou území. Nevyhovující stav nebyl zjištěn (obr. 93).

Péče byla nejčastěji klasifikována jako dobrá, a to u tří území, u dvou jako průměrná a jen u jednoho jako vynikající. Nevyhovující stav nebyl zjištěn (obr. 93).

Při porovnání s výslednými hodnoceními ostatních MZCHÚ v okrese Hodonín lze konstatovat, že výsledná hodnocení jsou podobná.

Nedostatky v hodnocených územích této bakalářské práce jsou podobné jako nedostatky v ostatních hodnocených územích okresu Hodonín, např. poškozené informační tabule, nedostatečná likvidace invazních a expanzivní druhů (trnovník akát, třtina křovištní), výskyt odpadků apod.

Obr. 93: Výsledná hodnocení stavu a péče hodnocených MZCHÚ v této bakalářské práci.

8. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit současný stav a péči v 6 maloplošných zvláště chráněných územích, která se nacházejí v okrese Hodonín. Pro hodnocení byla použita Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích, jejímiž autory jsou Svátek a Buček (2005).

Terénní průzkumy byly provedeny od srpna 2016 do dubna 2017. Hodnocena byla tři území řadící se do kategorie přírodní rezervace a tři území patřící do kategorie přírodní památka. Terénním průzkumům předcházelo shromáždění disponibilních informací o území (plány péče, inventarizační průzkumy). Některé území byla navštívena dvakrát (PR Háj u Louky a PP Osypané břehy).

Ve výsledném hodnocení současného stavu byla 3 chráněná území ohodnocena jako vynikající, 1 chráněné území ohodnoceno jako dobré a 2 chráněná území ohodnocena jako průměrné. Nejlépe hodnocenými územími z hlediska stavu byly PR Moravanské lúky, PP Borky a PP Střečkův kopec.

Nejlépe hodnoceným kritériem současného stavu byla *struktura*. Z hlediska struktury bylo ve 3 chráněných území toto kritérium hodnoceno jako vynikající (stupeň 5). U zbylých území byl udělen stupeň nižší. Nejnižše hodnoceným kritériem stavu bylo *narušení obnovy*. Jedná se především o narušení přirozené obnovy dřevin okusem spárkatou zvěří. A také se jedná o neukázněné turisty, kteří sbírají a vyrývají chráněné druhy rostlin.

Výsledné hodnocení péče bylo vyhodnoceno u 1 chráněného území jako vynikající, u 4 chráněných území byla péče hodnocena jako dobrá a 1 chráněného území jako průměrná. Nižší hodnocení péče (nedostatečná, velmi špatná) nebyla udělena.

Nejlépe hodnoceným kritériem péče byla *dokumentace*. Plány péče jsou u chráněných území velmi podrobně a účelně zpracovány a jsou platné kromě plánu péče o PP Osypané břehy, jehož platnost skončila v roce 2016. U některých území existují i inventarizační průzkumy (PR Hloží, PR Moravanské lúky, PP Osypané břehy). Nejnižše hodnoceným kritériem péče o území bylo *ochranné pásmo*. U dvou chráněných území bylo ochranné pásmo vyhlášeno jako nulové (PP Borky, PP Střečkův kopec). U 3 dalších chráněných území většinou neplní svou funkci dostatečně. Pouze u PR Moravanské lúky je pásmo vyhovující i přesto, že se na severozápadní části území zužuje z důvodu, protože zde končí hranice katastrálního území (resp. hranice kraje).

Získané výsledky v této bakalářské práci upozorňují na základní nedostatky ve vybraných MZCHÚ. Tyto výsledky mohou sloužit jako podklad pro podporu managementu, který by zajistil příznivý vývoj chráněných území do budoucnosti.

9. Summary

The aim of this bachelor thesis was to evaluate the current state and management in 6 small-area specially protected areas, which are located in the Hodonín district. The Methodology for assessment of the condition and management in small-scale specially protected areas was used for evaluation. The authors are Svátek and Buček (2005).

Surface surveys were conducted from August 2016 to April 2017. Three areas classified as nature reserves and three areas belonging to the category of natural monument were evaluated. Field surveys were preceded by a collection of available land information (care plans, inventory surveys). Some areas were visited twice (PR Háj u Louky and PP Osypané břehy).

In the final assessment of the current status 3 protected areas were rated as excellent, 1 protected area was rated as good and 2 protected areas were rated as average. The most evaluated territories in terms of status were PR Moravanské lúky, PP Borky and PP Střečkův kopec.

The structure bestowed upon the best evaluated criterion of the current state. In terms of structure, this criterion was rated as excellent in 3 protected areas (grade 5). For the remaining territories, the degree was lower. The lowest rated status criterion was the disruption of recovery. In particular, it is a disturbance of the natural regeneration of the trees by the taste of creeping deer. And they are also unruly tourists who collect and expose protected plant species.

The resulting assessment of care was evaluated in 1 protected area as excellent, in 4 protected areas the care was rated as good and 1 protected area as average. A lower assessment of care (inadequate, very poor) was not granted.

The best documented criterion of care was documentation. Care plans are very detailed and effective in protected areas and are valid in addition to the plan to management for PP Osypané břehy, which expired in 2016. In some areas there are inventory surveys (PR Hloží, PR Moravanské lúky, PP Osypané břehy). The lowest-rated territorial care criterion was the buffer zone. For two protected areas the protective zone was declared as zero (PP Borky, PP Střečkův kopec). In three other protected areas, most of them do not perform adequately. Only in PR Moravanské lúky is the zone satisfactory even though it is narrowing in the north-western part of the territory due to the fact that the boundaries of the cadastral area (or border of the region) end here.

The results obtained in this bachelor thesis highlight the basic shortcomings in the selected MZCHÚ. These results can serve as a basis for management support to ensure favorable development of protected areas in the future.

10. Použité podklady a zdroje informací

AOPK ČR. Ústřední seznam ochrany přírody (ÚSOP) [online], [cit. 2017-03-02].

Dostupné na World Wide Web: <<http://drusop.nature.cz>>

BALETKA, L. a kol. (2017): Příroda Valašska, [c2017 Český svaz ochránců přírody], [online], [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <<http://www.priroda-valasska.cz/cz/4-priroda-valasska/63-ochrana-prirody-a-krajiny/18-pedologie.html>>

BÍZOVÁ, J. (2011): Zhodnocení současného stavu a péče o vybraná chráněná území Jihomoravského kraje, Bakalářská práce, Mendelova univerzita, Agronomická fakulta, Ústav lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie (LDF), 118 s.

ČERNÝ, V. (2013): Přírodní rezervace Háj u Louky, [c2008–2017 Václav Černý], [online]. c2009-2017 [cit. 2016-09-11]. Dostupné z: <<http://chranene-uzemi.sije.cz/haj-u-louky/>>

ČESKÁ GEOLOGICKÁ SLUŽBA, Mapová aplikace [online], [cit. 2016-09-10].

Dostupné z: <<https://mapy.geology.cz/pudy/>>

ČESKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV (ČHMÚ), počasí – měsíční data, Strážnice – 2012, [online], [cit. 2017-03-11]. Dostupné z:

<<http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/mesicni-data#>>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, Krajská správa ČSÚ v Brně, Charakteristika okresu Hodonín, 2013, [online], [cit. 2017-10-03]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/csu/xb/charakteristika_okresu_hodonin>

DEMEK, J. a kol. (1965): Geomorfologie Českých zemí. – Nakladatelství Československé akademie věd, Praha.

DEMEK, J., MACKOVČIN, P. (eds.) (2006): Zeměpisný lexikon – Hory a nížiny. Praha, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a VÚKOZ, 583 s., ISBN 80-86064-99-9.

GEOLOGICKÉ LOKALITY (verze 2016), [c2003–2012 ČGS], [online], [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <<http://lokality.geology.cz/1359>>

GONGOLOVÁ, M. (2010): Zhodnocení současného stavu a péče o bukové rezervace CHKO Beskydy a okolí. Diplomová práce. Brno: MENDELU Brno, 2010. 184 s.

HAVLÍČEK, M., CHRUDINA, Z., SVOBODA, J. (2012): Vývoj využití krajiny v geomorfologických celcích okresu Hodonín. In: *Změny využívání krajiny* [online], [cit. 2017-03-14]. Dostupné z: <http://www.zmeny-krajiny.cz/Acta_100_H_CH_S.pdf>

HRUBAN, R. (2017): Moravské-Karpaty.CZ, [online], [cit. 2016-09-12]. Dostupné z: <<http://moravske-karpaty.cz/prirodni-pomery/hydrografie/velicka/>>, <<http://moravske-karpaty.cz/prirodni-pomery/geomorfologie/kyjovska-pahorkatina/>>

CHALUPA, J. (2014): Plán péče o přírodní rezervaci Moravanské lúky na období 2015–2024, 39 s.

CHRÁSTEK, T. (2013): Zázemí velkomoravské aglomerace Staré Město – Uherské Hradiště, Diplomová práce, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav archeologie a muzeologie, 175 s.

CHŘIBY – PR MORAVANSKÉ LÚKY, [online], [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <<http://chriby.page.tl/PR-Moravansk-e2--1%FAky.htm>>

JAGOŠ, B., JONGEPIEROVÁ, I., FAJMON, K. (2015): Plán péče o přírodní rezervaci Háj u Louky na období 2015–2024, ZO ČSOP Bílé Karpaty.

JONGEPIER, J. W., BEZDĚČKA, P. (eds.) (2001): Chráněná území okresu Hodonín. Vydal: Okresní úřad Hodonín, referát životního prostředí, Hodonín, 2001, 64 s.

JONGEPIEROVÁ, J. W., BEZDĚČKA, P. (2005): PR Hloží plán péče na období 2005–2014. – Ms. Depon. in: Odbor životního prostředí, Krajský úřad Jihomoravského kraje, Brno.

- KOMOSNÁ, V. (2013): Vinařská turistika v okrese Hodonín, Bakalářská práce, Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra geografie, 50 s.
- KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE, [online], [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=219620&TypeID=2>>
- MACKOVČIN, P., JATIOVÁ, M., DEMEK, J., SLAVÍK, P. A KOL. (2007): Brněnsko. In: Mackovčín P.[eds.]: Chráněná území ČR, Svazek IX. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, str.474 Praha.
- MAPY.CZ, [online], [cSeznam.cz, a.s., cOpenStreetMap, cNASA]. Dostupné z:<<https://mapy.cz/turisticka?x=17.4495922&y=48.9265200&z=13&l=0>>
- MATUŠKA, P. (2014): Plán péče o přírodní památku Střečkův kopec na období 2015–2024.
- MATUŠKA, P. (2016): Plán péče o přírodní památku Borky na období 2017–2026.
- MIKROREGION STRÁŽNICKO, [online], [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <<http://www.straznicko.cz/detail.asp?ID=117>>
- MORAVEC, L. (2013): iTras to nej z české krajiny, Osypané břehy – původní meandry řeky Moravy se strmými písčnými břehy, [online], [c2009–2017], [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <<http://itras.cz/osypane-brehy/>>
- NOVOTNÝ, D. (in prep.): Zhodnocení současného stavu a péče o vybraná zvláště chráněná území Hodonínska, Bakalářská práce, Mendelova univerzita.
- PAVELČÍKOVÁ, L. (2014): Plán péče o přírodní rezervaci Hloží na období 2015–2024.
- PAZDERKOVÁ, M., OHRYZEK, J., VOČADLOVÁ, M. (2015): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Chříby, AOPK ČR, Regionální pracoviště

SCHKO Bílé Karpaty, [online], [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <<http://www.zdounky.cz/file.php?nid=516&oid=4679794>>

PIŠTĚK, J. (2007): Plán péče o přírodní památku Osypané břehy na období 2007–2016.

PODEŠVA, Z. (2005): Chráněná území Zlínského kraje, Přírodní památka Borky, [cZdeněk Podešva, 2001–2017], [online], [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <<https://nature.hyperlink.cz/Ho/Borky.htm>>

POVODŇOVÝ PORTÁL, Provozovatel portálu Envipartner s.r.o, [c2010–2017], [online], [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: <https://www.edpp.cz/vnv_charakteristika-zajmoveho-uzemi/>

SEDLÁČEK, P. (2007): Současný stav ochrany přírody a krajiny v Chřibském bioregionu, Diplomová práce, Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Agronomická fakulta, Ústav aplikované a krajinné ekologie, 86 s.

SMOLOVÁ, I. (2017): Provincie Západní Karpaty [online], [cit. 2017-03-14]. Dostupné z: <<http://geography.upol.cz/soubory/lide/smolova/GCR1/karpaty%20prehled.pdf>>

SVÁTEK, M., BUČEK, A. (2005): Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích. MZLU v Brně.

SVÁTEK, O., SVÁTEK, M (2005): Software pro Metodiku hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích. Verze 1. 0. 2005.

ŠIMEČKOVÁ, H. (2012): Zhodnocení současného stavu a péče o vybraná území v CHKO Bílé Karpaty, Diplomová práce, Mendelova univerzita, LDF, Ústav lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie, 139 s.

TOMÁŠEK, M. (2003): Půdy České republiky. – Česká geologická služba, Praha.

TOMÁŠEK, M., ŠKAPEC, L., ZÁRYBNICKÝ, J. (SVSL AOPK ČR, Praha), (2012): MapoMat (0.2.56), [online], [ČÚZK, cMackovčín a kol. 2006, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2012]. Dostupné z: <<http://mapy.nature.cz/>>

VOŽENÍLEK, V., KVĚTOŇ, V. (2011): Klimatické oblasti Česka: klasifikace podle Quitta za období 1961-2000 = Climatic regions of Czechia: Quitt's classification during years 1961-2000. Praha: Český hydrometeorologický ústav. ISBN 978-80-244-2813-0.

VÝCHODNÍ MORAVA, [online], [c2017 Centrála cestovního ruchu Východní Moravy o.p.s.], [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <<http://www.vychodni-morava.cz/cil/1736>>